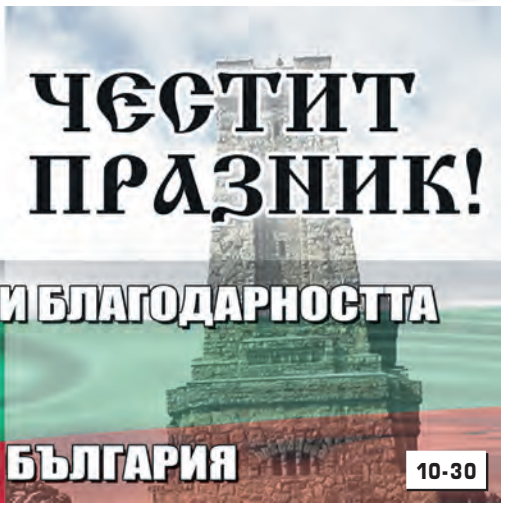
ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg
DUMA newspaper
DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 2 МАРТ | 2018 ГОДИНА/27 | БРОЙ 43 (7892)

- ПРОФ. АНДРЕЙ ПАНТЕВ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕТО, ПАРВЕНЮТАТА И БЛАГОДАРНОСТТА
- НАРОДНАТА ВОЙНА И ИМПЕРСКИЯТ МИР
- КАК БЕШЕ ОТКРАДНАТА ЕДНА ВЕЛИКА ПОБЕДА
- НАСЛЕДНИЦИ НА ПУШКИН И ЛЕРМОНТОВ - ОСВОБОДИТЕЛИ НА БЪЛГАРИЯ

10-30

Батакът около ЧЕЗ стана тотален

БСП ще внесе колективен иск в съда за спиране на сделката

Тотален стана батакът около скандалната продажба на ЧЕЗ на Гинка Върбакова след вчерашния ден.

Бойко Борисов панически привика Върбакова сутринта, след което тя обяви, че "премиерът желае да има пълен контрол върху сделката", тя заминава за Прага и е склонна да прехвърли договора, който има, на държавата, ако продавачът е съгласен. Рецитацията й надзираваха Томислав Дончев и Владислав Горанов.

На изслушването в парламента шефът на държавната ББР Стоян Мавродиев в крайна сметка призна, че има писмо на банката до "Инерком", но то било "едно голямо правно нищо". Той обвини в непрофесионализъм борда на ЧЕЗ, който манипулирал и подвеждал премиера на Чехия.

БСП готви колективен иск в съда за спиране на сделката и ще настоява процедурата да започне отначало.

2-3

КОНТРА

Нови руски оръжия обезсмислят ПРО на САЩ 9

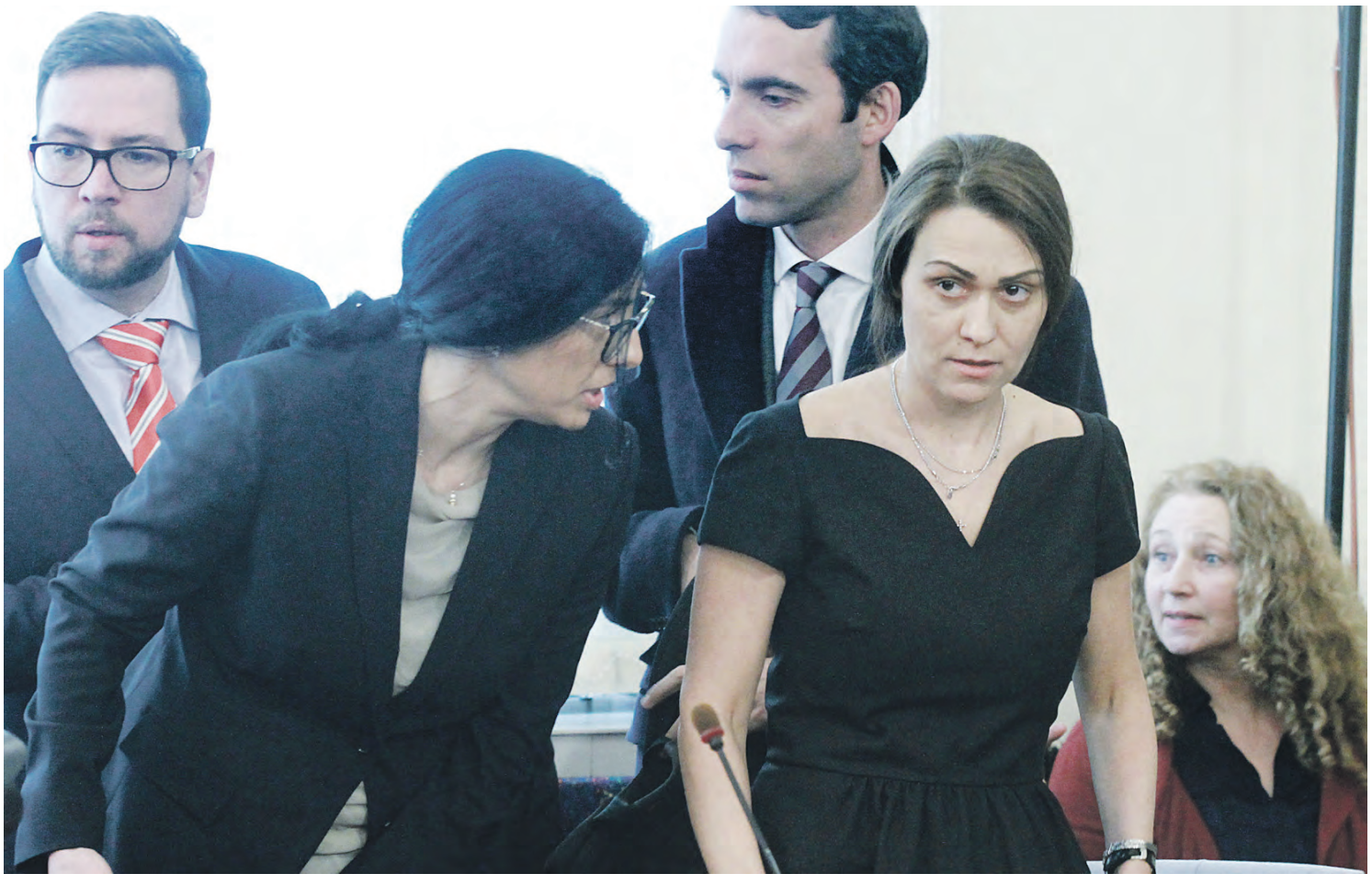

ГЕРБ се уплаши от отмяна на скъпия билет в София 5

Станимир Стоилов става селекционер на Казахстан 39

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Гинка Върбакова нападна лично лидера на БСП Корнелия Нинова, използвайки любимата опорна точка на ГЕРБ за "Техноимпекс". Тя заплаши със съд медии и политици и не бе в състояние да отговори конкретно на нито един въпрос за финансирането на скандалната си сделка

НЯКОЛКО ДУМИ

Георги ГЕОРГИЕВ

ДОВЧЕРА ЗНАЕХМЕ...

Винаги е интересно да се узнае дали е случайно, че "извънреден директор" на частна компания след среща с министър-председателя атакува в парламента лидера на опозицията и то в момента, когато въпросният премиер е под тежко подозрение, че стои в дъното на страховит скандал. Но какъв е смисълът?

Довчера знаехме, че Българската банка за развитие е изпратила писмо до ЧЕЗ във връзка със сделката на "Инерком". Медии дори вадят точните числа на обещаната сума и за какво е предназначена. После разбираме от ръководителя на банката, че в ЧЕЗ са непрофесионални и премиерът Бабиш е заблуден от борда на компанията. Сега ще чакаме какво ще кажат чехите, но поне временно обвиненията, че държавата, респективно премиерът, са знаели за сделката, са неглижирани.

Довчера знаехме, че властта не знае нищо за сделката с "Инерком" и "някаква Гинка от Пазарджик", както каза Борисов. После всички разбраха, че службите са били в течение и са докладвали където трябва, т.е. на Борисов. Всички знаят всичко за всеки, но накрая всички са изненадани. Например дали Делян Добрев вече помни, че миналия петък от изненада нарече новината за продажбата на ЧЕЗ на "Инерком" фалшива новина.

Стр. 12

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

СЛУЖБИТЕ СА ЗНАЕЛИ, Е БИЛО АНГАЖИРАНО С

Възложените от премиера проверки се оказаха невъзможни, докато не се финализира продажбата, стана ясно на изслушването в парламента

Ростислава ИВАНОВА

"Правителството е знаело, нещо повече, държавата се е ангажирала по сделката за ЧЕЗ. Службите са информирали навреме какво се случва. Бойко Борисов излъга, че всички институции проверяват сделката за ЧЕЗ". Това заяви по време на изслушването в парламента за скандалната продажба на "ЧЕЗ България" на неизвестната българска фирма "Инерком" лидерът на БСП Корнелия Нинова. Изслушването се проведе от две комисии - по енергетика и контрол на службите. Там присъстваха шефовете на държавните служби, на които Борисов в неделя възложи да проверят всичко за сделката и купувача "Инерком" на Гинка Върбакова. На заседанието докладваха шефовете на ДАНС, Държавната агенция за разузнаване, НАП, Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, КЕВР, КЗК, Комисията за финансов надзор. От трите банки, чиито имена бяха намесени, присъства само директорът на държавната Българска банка за развитие Стоян Мавродиев. С цял антураж консултанти се появи самата Върбакова. По нейно настояване втората част от заседанието бе закрита за медиите заради конфиденциалност на данните, свързани с договора й с ЧЕЗ и финансиращите банки.

Оказа се, че възложените от Борисов проверки на сделката и купувача въобще не са правени. Причината е, че продажбата на най-голямото ни ЕРП не е финализирана, което щяло да стане възможно, когато акциите се прехвърлят на "Инерком". Това обясниха председателите на КЕВР Иван Иванов, на КЗК Юлия Ненкова и на КФН Бойко Атанасов. По думите им те нямали законови правомощия за надзор, но иначе наблюдавали. Шефката на НАП Галя Димитрова пък каза, че се извършват проверки на данъчни и осигурителни вноски на холдинга на Гинка Воърбакова, но нямала право да разкрие никаква информация.

Шефът на ДАНС подробно докладва цялата история около оттеглянето на чешкия собственик - от първото му намерение през 2010 г. Той разкри, че са водени прокурорски преписки от 2010,

ББР призна, че била готова да финансира „Инерком"

Българската банка за развитие е заявила готовност да помогне на "Инерком" в сделката с ЧЕЗ. Това призна управителят на ББР Стоян Мавродиев на заседанието на двете комисии в НС и на няколко пъти се оплита в обясненията си. След като първоначално твърдеше, че по никакъв начин банката не е поемала ангажимент към сделката, след това Мавродиев призна, че е имало размяна на писма между "Инерком" и ББР. После нападна борда на ЧЕЗ в Чехия и ги обвини в "потресаваща манипулация". От компанията на Гинка Върбакова пратили документ, озаглавен "Молба за разглеждане на възможността за рефинансиране на заем във връзка с намерението на "Инерком" да придобие българския бизнес на ЧЕЗ". На това писмо от банката са отговорили, че заявяват интерес към възможността за рефинансиране. Уточнили са обаче, че това не представлява правно обвързващ документ и че разрешение може да се даде само след подробен анализ на източниците на финансиране на сделката, обясни Мавродиев. Оттам нататък, продължи той, няма внесена нито една страничка от "Инерком" с искане за финансиране. Съответно няма финансиране, няма и банкова гаранция, отсече шефът на банката и заклейми случващото се като "потресаваща манипулация, която се извършва от борда на ЧЕЗ". Мавродиев се описа като жертва на чешкото дружество, което подвежда и чешкия премиер, и българското общество. Ако и останалите две цитирани банки са били в кореспонденция с "Инерком", че сделката представлява интерес, но има много други процедури преди гаранции - това е едно голямо правно нищо, отсече шефът ББР. Според него подобни писма не ангажират по никакъв начин банките, защото те получавали "такива стотици хиляди писма в практиката си".

После дори се обиди, че само неговата банка е привикана в НС да дава обяснения. Ние сме тук само от уважение към парламента, обясни Мавродиев. Преди това декларира убедено, че "нито един лев от банката не е ангажиран със сделката за ЧЕЗ и нито веднъж премиерът Бойко Борисов или министърът на финансите Владислав Горанов не са влияели по никакъв начин на банката".

Нахвърли се и на опозицията и я прикани да си промени позицията, че ББР лъже.

БОРИСОВ ПОИСКА КОНТРОЛ ВЪРХУ ДРУЖЕСТВОТО

Бойко Борисов е поискал пълен контрол върху продажбата на ЧЕЗ. Това обяви след спешна среща рано сутринта с премиера Гинка Върбакова. В кратко изявление пред репортери в МС собственичката на Инерком, видимо притеснена, обясни, че заминава за Чехия, за да разбере има ли възможност българската държава да контролира продажбата и да придобие собствеността на ЧЕЗ. Тя направи опит да скрие уплахата си, но видимо бе притеснена, с наведена глава и трепереща брадичка.

Днес се запознах с премиера и той със мен, бяха първите думи на Върбакова след срещата. Водихме разговори за това, че премиерът желае да има пълен контрол върху сделката. Заминавам за Чехия, за да мога да разговарям с продавача и възможностите, по които може да се случи това. За да може да бъде гарантирана сигурността на крайните потребители. Не бих могла предварително да коментират каквото и да било. Става дума за финансиране от международни банки, които ще подкрепят сделката с наше участие. Няма участие на български банки във финансирането. Ако това ще успокои крайните потребители, съм склонна да прехвърля договора, който имам на държавата. Заминавам, за да запозная продавача с нашите желания, каза още Върбакова.

След нея пред микрофона застана финансовият министър Владислав Горанов. Заявихме ясна воля, че искаме да участваме в тази сделка, ако чешката страна се съгласи, каза той. По думите му държавата има възможност през средства от бюджета и частно придобиване да влезе в подобна сделка. Тук говорим за една сделка, подготвяна между частни субекти. Ние сме в деликатната ситуация да зависим от волята на два независими от държавата частни субекта. Виждаме добрата воля от страна на Инерком, продължи той. После уточни, че държавата ще претендира за контролен дял от акции в ЧЕЗ.

„ГАЛЪП":

72% от българите са за разваляне на сделката

Огромната част от българите - 72%, са против случващото се с ЧЕЗ, искат по-ефективна намеса на държавата и разваляне на сделката. Хората не възприемат добре действията на властта до този момент. Това са изводите от експресен сондаж на "Галъп", проведен на 28 февруари и 1 март.

93% от запитаните твърдят, че са чули за скандала. 72% от тях намират идеята за сделката за ненормална и неприемлива, а само 16% намират случващото се за нормално и го одобряват. Мнозинство от 61% казва, че енергийният министър е допуснала грешка, а 56% намират, че грешката е на премиера Борисов.

17% смятат, че държавата не трябва да се меси. Останалите се затрудняват да формират позиция. 75 на сто подкрепят идеята държавата да купи ЧЕЗ, 20% са против, а останалите се колебаят.

Президентът пита за кого работят службите

Дали службите обслужват държавата или комфорта на управляващите, попита президентът Румен Радев вчера по повод хаотичните действия на правителството. Те противоречат на собствените му декларации, коментира той.

"За мен тревожното е, че службите не сработиха по този казус. И вече витае съвсем нормално въпросът - дали те обслужват държавата или комфорта на управляващите? Тревожно е, че демократичните механизми за контрол също се оказват безсилни, добави държавният глава.

Румен Радев за пореден път каза, че очаква от правителството рационални решения в интерес на България. Това обаче не отменя въпросите защо се стигна дотук, допълни той.

www.duma.bg
ДУМА
ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

ПРАВИТЕЛСТВОТО СЪС СДЕЛКАТА ЗА ЧЕЗ

2014, 2015 и 2016 г. срещу управление на лизингово дружество, което е ощетявало с чуждо имущество, където взаимополучатели са от семейство Вървакови. Към момента 4 от преписките били прекратени, но по 2 от тях работата продължавала. До момента няма повдигнати обвинения срещу Вървакови, уточни Димитър Георгиев. Шефът на разузнаването Драгомир Димитров пък докладва, че цената на сделката за "ЧЕЗ България" е била силно завишена. Международен одит е оценил активите на дружеството на 225 млн. евро, докато "Инерком" е предложила първоначално 290 млн. евро, а впоследствие е вдигнала цената на 340 млн. евро.

"Смятаме, че в основата на тази сделка, от началото до края, стои правителството на Бойко Борисов. Той само в последната седмица няколко пъти излъга", коментира Нинова. Тя припомни твърденията на Борисов, че правителството няма нищо общо, нищо не знае и едва сега научава. "Шефовете на ДАНС, ДАР и "Военна информация" информираха, че имат пълната информация по движението на продажбата на ЧЕЗ от 2010 г. до днес и е била предадена на компетентните институции - Министерския съвет", обясни тя. По нейните думи Борисов е излъгал, че е възложил проверки и те веднага са започнали от КЕВР, КФН, НАП и др. "Разбрахме от шефовете на тези институции и органи, че не са започнали такива проверки и нямат никакво намерение да ги започват, защото законът не им дава правомощия, докато сделката не се финализира", каза Нинова. Председателят на БСП опровергава думите на Стоян Мавродиев, че е на изслушването само заради уважение към парламента и че не би трябвало да е там. "Чел ли е закона за Българската банка за развитие? Той е тук по задължение, защото в чл. 4 пише, че банката съобразява дейността си с политиката на правителството на България. И не е вярно, че не са длъжни да информират принципала и правителството за дейностите си", категорична е Нинова.

Цветан Цветанов се опита да прехвърли отговорността за скандалната сделка на БСП, обвинявайки партията в скандално бездействие през 2004 г."Умишлено бездействие. Днес искате приватизация, а през 2010 г. от БСП казват, че развалянето на договорите ще създаде напрежение в България. Защо не осъществихте тогава контрол, а сега искате да превърнете в политически проблем сделка, извършена в Чехия по английското законодателство?", попита Цветанов. Той отправи въпрос към шефа на ДАНС: "Има ли дружества кандидати, които биха застрашили националната сигурност?". След което провокира левицата с въпроса: "Дали опозицията днес не обслужва някои от кандидатите?" Това истински разгневи Нинова: "Искаме поименно кого защитаваме, поименно! Когато в българския парламент се раздават присъди, без съд, няма да останем в тази зала! Ще ви осъдим в Страсбург! Няма да търпим вашите присъди", обяви лидерът на БСП Корнелия Нинова и с повечето от депутатите от левицата напусна залата.

Снимки Емилия КОСТАДИНОВА

Табелката с името на Гинка Върбакова на изслушването в парламента бе захвърлена в ъгъла, защото появата и до последно беше под въпрос

Гинка Върбакова прочете пред депутатите предварително написано слово, в което обвини "различни партии", че трупат дивиденти на неин гръб. Тя призна, че сериозно е подценила ролята на политическата интрига и че атаките срещу нея били заради политически интереси, без обаче да уточнява какви. Собственичката на "Инерком" заподозря сценарий за политически и икономически шантаж. Върбакова се оплака от груба намеса в инвестиционните намерения на компанията й и сатанизиране. "Те искат да спечелят по служебен ред, задкулисно, изкривявайки медийната среда. Това е сценарий, в който категорично отказваме да участваме. Искаме да опровергаем съмненията, че нямаме биография и опит", каза Върбакова. Тя заплаши, че с адвокатите си ще прегледа всички изявления и обидни квалификации в пресата и ще съди както медии, така и политици на най-високо ниво. Гинка се закани, че няма да допусне да я превръщат в марионетка. За повече внушителност тя изреди дълъг списък с наети чужди и български консултанти за сделката. Върбакова информира и депутатите за решението й след срещата с Борисов по-рано сутринта, че е съгласна държавата да има контрол върху сделката, но все пак напомни, че договорът с продавача ЧЕЗ съдържал дългосрочна забрана за промяна на собствеността. На директен въпрос на БСП тя отговори, че няма офшорни компании. На няколко пъти повтори, че вчера се запознала с Борисов и той с нея.

БСП ще иска съдът да спре продажбата

Ралица НИКОЛОВА

Левицата ще внесе колективен иск до съда, с който ще поиска спиране на сделката по продажбата на ЧЕЗ и започване на цялата процедура отначало. Това обяви на брифинг лидерът на БСП Корнелия Нинова след срещата си с чешкия посланик вчера. Екип от юристи вече работи върху възможностите подобен иск да бъде предявен към чешки или български съд, добави Нинова. Социалистите ще започнат и подписки из цялата страна, в които да се включат български граждани, клиенти на ЧЕЗ като участници в колективния съдебен иск. Ще поискаме съдът за спре тази сделка, защото очевидно държавата няма други механизми да се намеси, категорична бе Корнелия Нинова.

Тя обясни, че желанието на БСП е, ако съдът прекрати продажбата на ЧЕЗ и процедурата започне отначало, държавата да може да участва наравно с други кандидати и да се бори да придобие акциите на енергийното дружество.

Унизително е цялата държава да бъде поставена на колене пред Гинка от Пазарджик и да зависи от нейната воля, каза още лидерът на социалистите. Поставени сме в зависимост от Гинка и от ЧЕЗ, а това е абсурдно, добави Нинова и се възмути от последните събития около скандалната сделка. Припомняме, че тази сутрин Гинка Върбакова бе привикана на среща с Бойко Борисов в Министерския съвет.

Като "паника" определи поведението но Борисов от последните дни Нинова. Тя припомни, че премиерът бе уличен в лъжа както от чешкия си колега Бабиш, така и от чешките собственици на ЧЕЗ. По думите й държавата ни е поставена в унизителна ситуация и то по времето, в което председателстваме Съвета на Европа.

Енергийната ни сигурност и цялата държава да е поставена в позицията да се моли на Гинка - това е унижение, повтори Нинова.

След това отправи призив към Борисов да каже кого нарича "гадове" и кой, ако не българският народ го свали от власт през февруари 2013 година.

Подробности около позицията на чешкия посланик Нинова отказа да съобщи с обяснението, че самият той я е помолил темата да не бъде коментирана публично. Тя обаче обясни, че от БСП са отправили питане през посланика към чешкото правителство и чешката държава във връзка със сделката за ЧЕЗ. Отправихме въпроса какви ангажименти е поемала българската държава като гаранции по сделката и дали е спазено чешкото законодателство при оформянето на сделката, уточни Нинова.

Тя припомни, че въпреки първоначалните тези на ГЕРБ и Борисов, че Българската банка за развитие няма общо със сделката, вчера стана ясно, че тя е един от гарантите, посочени от чешката страна. Щом зад сделката стои ББР, няма начин да не стои и българската държава, категорична е Нинова.

www.duma.bg

ГЕРБ вкараха на тъмно лобистки промени чрез закона за митниците

Знаят се фирмите, които ще произведат касовите апарати и ще разработят софтуера към НАП, заяви Драгомир Стойнев

Юлия КУЛИНСКА

Скандал избухна вчера в НС по време на дебатите по промените в закона за митниците, след като управляващите вкараха чрез преходни и заключителни разпоредби на тъмно лобистки промени в 7 закона. Напрежението възникна около текста, с който се въвеждат нови изисквания към софтуера за касовите апарати за всички търговски обекти и електронни магазини.

ДУМА припомня, че в средата на февруари стана ясно, че до края на 2018 г. касовите апарати трябва да бъдат подменени заради ново изискване, според което всяка касова бележка вече ще трябва да се отчита в НАП в реално време. Освен това от догодина фискалните бонове ще отпечатват и специален код, чрез който гражданите ще могат да проверяват дали съответната продажба е отчетена в агенцията. Управляващите първо обявиха, че измененията ще изискват подмяна на всичките около 300 000 - 400 000 касови апарата, което ще струва на бизнеса около 120 млн. лв. По-късно стана ясно, че мерките ще засегнат около половината устройства, защото останалите ще могат да бъдат пренастроени софтуерно.

"Това са техните обещания, с които уж спечелиха изборите с цел намаляване на административната тежест. Да, намалява се административната тежест за чиновниците, но не и за тези, които едвам свързват двата края и трябва да подновят и заплатят своите устройства за тяхна сметка", заяви на брифинг в НС Драгомир Стойнев. Преди това депутати от левицата напуснаха залата в знак на протест след като ГЕРБ с процедурни хватки пробутаха важни законови промени на тъмно, без дебати и с добавки между първо и второ четене.

Не е нормално управляващите с натиск да прокарват поредния лобистки и корупционен закон, заявиха социалистите

"Малките и средните предприятия, които едва свързват двата края, както и личните лекари, трябва да подновят своите устройства. Говори се, че се знае кои са фирмите, които ще произведат касовите апарати, и тези, които ще разработят софтуера и връзката с останалите системи. Това нагло поведение от страна на ГЕРБ е недопустимо", категоричен е той. Стойнев подчерта, че ГЕРБ не само лишиха опозицията от законодателна инициатива, но и прекъснаха дискусията в зала, за да не може тя да изкаже аргументите си. "Това показва начина на работа на една партия, която се смята за демократична и европейска, а всъщност налага корупционен, скандален и лобистки закон. Понеже съвсем скоро ще има предсрочни избори, нека предприемачите да се замислят за кого да гласуват", предупреди той.

"ГЕРБ отне правото на опозицията да защити българските предприемачи. С промените в Закона за митниците ГЕРБ ще рекетира малки и средни предприемачи, които са гръбнакът на икономиката, с около 250 млн. лв.", отбеляза Стойнев. Хората са притеснени, в държавата няма никаква предвидимост и затова настояваме ГЕРБ да се откажат и да оттеглят предложенията си, призова той.

"За пореден път в законодателството се нарушават правилата, които самите ние сме приели. През задната врата се вкарват промени, върху чието въздействие няма оценка", подкрепи го Таско Ерменков. Той подчерта, че управляващите за пореден път се отнасят към малкия и среден бизнес като към брашнен чувал, който може да бъде тупан и от него да бъдат събирани пари. "Малкият и среден бизнес са онези "гадове", които могат да ви свалят", обърна се Ерменков към управляващите. Промените са, за да бъде осигурен бизнесът на 3 или 4 фирми на гърба на малките и средни предприятия, подчерта Георги Търновалийски. "След 2-3 години ще трябва да се правят нови промени и бизнесът отново да плаща, защото приетите промени са неефективни. Не е ясно дали тази база данни ще може да влиза в НАП и да се обработва", категоричен е Търновалийски. "Промените са висша форма на лицемерие спрямо търговците. Спрете да ги тормозите", призова Иван Иванов. Шефът на бюджетната комисия Менда Стоянова от ГЕРБ арогантно определи протеста на БСП като необоснован. С апломб тя обясни как с промените щели да се повишат приходите към НАП и дори обеща, че след въвеждането на новия софтуер, те ще отидат в бюджета за пенсии и увеличение на заплати.

Коментар стр. 12

БСП във Враца поиска смяна на ръководството на БКС

Общинският съвет на БСП във Враца поиска незабавна смяна на ръководството на БКС и промяна в подхода на подбор на ръководни кадри в общинските структури. "Общинското предприятие, на което е възложено снегопочистването, реагира неадекватно и с огромно закъснение. Закъснелите и некачествено изпълнени дейности доведоха до образуването на повсеместни заледявания, транспортен хаос и пряка опасност за живота и здравето на жителите на града" се казва в декларация на ръководството на партията.

Според социалистите още по-явна е абсолютната неспособност, на кмета да контролира работата на подчинената му структура и да изисква постигането на качество, съизмеримо с милионите разходвани ежегодно за дейността на дружеството. Те декларират абсолютното си несъгласие с начина на контрол и управление на общинското предприятие БКС.

До 3 години плащат дълговете към чужди каси

Аида ПАНИКЯН

НЗОК разработва 3-годишен план за погасяване на задълженията й към чужди осигурителни фондове. Това увери здравният министър Кирил Ананиев в отговор но въпрос на Даниела Дариткова от ГЕРБ по време на блицконтрола в здравната комисия. Както многократно ДУМА писа, за разплащане на тези дългове за т.г. в бюджета са предвидени 73 млн. лв. Припомняме, че общите задължения на НЗОК към чужди каси са 271 млн. лв., а просрочените над 18 месеца (за този период се плащат без лихви) са над 133 млн. лв. Погасителният план ще е готов до средата на май т.г., каза Ананиев.

Разпродаването на имоти на държавните болници няма да става безразборно, каза Ананиев в отговор на въпрос на депутата от БСП доц. Георги Йорданов. Той попита министъра какво е виждането му за раздържавяването на университетски и областни болници, които са в забранителния за приватизация списък. Министърът каза, че се продават части от сгради, които не се ползват за пряката дейност на болниците, някои от тях се събарят, други са свърталища на наркомани. Ананиев увери, че няма да бъде допускано в продадените имоти да бъде развивана конкурентна дейност, както това е предвидено по закон.

Три върхови научни центъра ще се правят със 129 млн. лв. европари

Велиана Христова

Три договора за финансиране на т.нар. центрове за върхови постижения с пари от оперативната програма за наука и образование подписа ръководителят на Управляващия орган на програмата Кирил Гератлиев. Трите проекта ще бъдат финансирани с общо 128 751 962.34 лв.

До декември 2023 г. трябва да бъдат създадени три центъра за върхови постижения. Единият е "Национален център по мехатроника и чисти технологии" с водещ партньор Института по обща и неорганична химия-БАН. Бюджетът му е 69 184 529.81 лв. Вторият проект е за център "Университети за наука, информатика и технологии в е-обществото" (УНИТе) с водещ партньор Софийския университет. Ще бъде финансиран с 29 781 882.42 лв. Третият е Център за върхови постижения "Наследство БГ", който е на консорциум "Наследство БГ" с водеща организация отново Софийския университет. Тук скандално е включена и Банята в Овча купел в София, за чиято реставрация и ремонт СО не намери пари, та сега скриват тези дейности зад намерение за "върхово научно" изследване на лечебните води у нас! Бюджетът на центъра е 29 785 549.49 лв. Досега от УО на програмата не съобщават какво се случва с процедурите за изграждане на т.нар. центрове за компетентност, които също са в частта за наука и отдавна трябваше да са приключили с договори.

СУ прави конференция за Балканите

Историческият факултет на Софийския университет "Св. Климент Охридски" организира международна научна конференция "Балканите и Европа в Източната криза (1875-1881 г.)" от 2 до 4 март. Събитието е част от програмата за честванията във връзка с 140-годишнината от Руско-турската освободителна война и възстановяването на българската държавност. Официалното откриване на научния форум е днес от 11 часа в аулата. В тридневната конференция ще вземат участие учени и изследователи от СУ, БАН, ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий", НВУ "Васил Левски", НБУ, Руския държавен хуманитарен университет, Белградския университет, Института за славистични изследвания РАН, Санкт Петербургския исторически институт и други чужди вузове. Докладите ще засегнат балканските общества в навечерието на Източната криза и др.

www.duma.bg
ДУМА
ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

ГЕРБ се уплаши от отмяна на скъпия билет в София

Управляващите Столичната община се канят да анулират обжалваната наредба, която регламентира цената от 1,60 лв.

Деси ВЕЛЕВА

Снимки Емилия КОСТАДИНОВА

ГЕРБ се уплаши, че цената на билета от 1,60 лв. в София може да падне окончателно в съда и затова реши да отмени наредбата, която регламентира поскъпването. Затова алармираха общинските съветници от БСП. Те припомниха, че граждани, подкрепени и от левицата, обжалваха Наредбата за реда и условията за пътуване с обществения градски транспорт в частта ѝ за новата цена на талона за единично пътуване. Точно преди година Административният съд в София отмени поскъпването заради липсата на икономическа обосновка. Решението бе обжалвано от общината и ЦГМ и се очакваше на 25 април да се произнесе окончателно и ВАС. Дотам обаче едва ли ще се стигне, тъй като точно два месеца преди тази дата общински съветници от ГЕРБ решиха да предложат нова наредба, с което отменят старата. Така на практика решението на съда по вече отменен документ става безпредметно, обясни Милка Христова от БСП. Според нея така ГЕРБ се опитва да си спести срама и неудобството от очакваното решение на ВАС, което ще признае и правотата на БСП. Социалистите са категорични, че новите текстове, предлагани от управляващите, могат да бъдат внесени само като промени в съществуващата в момента наредба, без да е нужно да се прави нова. Новият документ също може да бъде обжалван и преди следващо решение на съда, пак да бъде отменен. Така става съдебен пинг-понг, обобщи Христова.

Новата наредба трябва да стои на страницата на СОС до края на март и вероятно ще може да се приеме в началото или средата на април, непосредствено преди насроченото дело.

Коментар на стр. 12

БСП ИСКА ПАРКИНГИ ВМЕСТО НОВИ ЗЕЛЕНИ ЗОНИ

Вместо да разширява зелените зони в четири столични района, общината трябва да изгражда паркинги. Около тази позиция отново се обединиха общинските съветници от БСП в София. Във връзка с предстоящото разширение в "Оборище", "Красно село", "Възраждане" и "Лозенец" социалистите са направили анкета сред 1000 жители на района. От нея е станало ясно, че хората искат осигурено място за паркиране до домовете си, повече паркинги, но не и глоби и забрани, разказа Калоян Паргов, лидер на групата на БСП в СОС. От левицата заявяват още, че с разширяването на платеното паркиране проблемът се прехвърля към съседните райони, които ще се задръстят от коли по улици и тротоари. Те също се поискат въвеждане на зона и до Околовръстното, обясни още Паргов. Той бе категоричен, че БСП ще продължи да настоява паркирането да се прехвърли на общинско предприятие и парите от него да отиват за инфраструктурата.

ПРЕЗИДЕНТЪТ ПРЕД ТАСС:

Очакваме до края на 2018 г. посещение на Путин

Отношенията между България и Русия трябва да се развиват и да вървят напред, заяви президентът Румен Радев в интервю за информационната агенция на Русия ТАСС. В него той подчертава, че "еврофилията не означава русофобия" и че опитите за политическа изолация на Русия не носят изгоди за нито една от страните.

Държавният глава изразява удовлетвореност, че все повече млади хора участват в отбелязването на 140-годишнината от Освобождението и така поемат щафетата на нашата историческа памет. Румен Радев посочва, че при честването на връх Шипка се очаква да присъства патриархът на Москва и цяла Русия Кирил. "Очакваме до края на годината посещение от руския президент, защото тези събития заслужават да ги почетем съвместно", заяви президентът.

По отношение на предстоящото отбелязване на 140-годишнината от подписването на Санстефанския мирен договор президентът заяви, че договорът "възкреси България" в границите, за които са мечтали българските възрожденци, и добави, че Берлинският договор и целият XX век са изменили границите на Балканите и сега много хора с българско самосъзнание живеят извън пределите на своята родина.

Детското на смолянската болница пак пред затваряне

Педиатрично отделение на многопрофилната болница "Д-р Братан Шукеров" в Смолян ще бъде затворено временно поради невъзможност да осъществява дейност. Причината е, че заради липса на лекари не е възможно невъзможно да се покрие месечния график. ДУМА припомня, че подобна бе ситуацията и преди коледните и новогодишни празници, когато в графика се бе вписала и председателката на здравната комисия д-р Даниела Дариткова, която е депутат от Смолянска област.

От болницата посочват, че наскоро се пенсионирали началника на отделението и още един лекар, другите специалисти са в отпуск по майчинство, във временна нетрудоспособност и в полагаем годишен отпуск.

Възникналата ситуация е обсъждана от Съвета на директорите, коментира изпълнителният директор на болницата д-р Марин Даракчиев. За спешните случаи приемното спешно отделение продължава да работи и пациентите ще бъдат обслужвани съгласно стандарта.

СЕМЕЙНИТЕ ЛЕКАРИ В СТОЛИЦАТА ПРОТЕСТИРАХА

Общопрактикуващите лекари в София излязоха на протест пред сградата на МЗ. Причината за протеста са влошените условия на работа през последните месеци. Основните искания на лекарите са за намаляване на административните дейности и задължения, заплащане на социалните им дейности, отпадане на отчетите с описите на касовите бележки. Те настояват всички хора, освободени от потребителка такса, да я заплащат в пълния размер, а сумите да им бъдат връщани после от държавата.

Софийските джипита искат таксата при всяко посещение да е 1% от минимална заплата и да отпадане изискването за 24-часово разположение.

Междувременно от Националното сдружение на общопрактикуващите лекари изпратиха до медиите декларация, в която подкрепят действията на колегите си.

От сдружението в Пловдив пратиха декларация със същите искания до здравния министър Кирил Ананиев. Декларация, че подкрепят софийските си колеги, пратиха бургаските семейни лекари до МЗ, НЗОК, здравната комисия. Подкрепата си изразиха и джипитата от Варна, София-област, Пловдив, Велико Търново.

ТРЪГНА ПОДПИСКА СРЕЩУ СМЯНА НА ИМЕТО НА 36 СУ „МАКСИМ ГОРКИ"

Деси ВЕЛЕВА

Подписка срещу идеи за смяна на името на столичното 36-то училище "Максим Горки" тръгна в интернет преди няколко дни. В нея се казва, че колективът на училището и ръководството са подложени на продължителен натиск за смяна на името на училището от "Максим Горки" на "Генерал Иван Колев".

От училището многократно са изразявали позицията си пред различни институции, че не желаят да се сменя името, с което е известно то не само в район "Красно село", но и в София.

В последната година сдружение с нестопанска цел "Изграждане в град Добрич на паметник на генерал Иван Колев и загиналите за освобождението на Добруджа през 1916 г" и кметът на града настояват името на училището в София да се промени. Преди около 10 месеца е стартирала и подписка за това. В нея за този период са се включили около 1700 души. Под новата петиция засега подписите са около 1000.

НОВИ ПРАВИЛА ЗА ПРИЕМ И В СТОЛИЧНИТЕ ЯСЛИ

Деси ВИОЛЕТОВА

Нови правила за прием и в самостоятелните детски ясли предлага Столичната община. Те ще важат за 24 общински ясли, които не попадат в обхвата на детските градини.

Премахват се предимства като месторабота на родителя в административния район и за родител с медицинско образование и работещ в общинско лечебно и здравно заведение.

Близнаците вече ще получават само 1 т. вместо 2 при кандидатстване. Две точки ще има за хлапета от многодетно семейство. Ако детето има брат или сестра, които са родени с разлика по-малка от 24 месеца, то получаваше предимство от 0,1 точки досега, като вече ще получава само 1 точка. Въвежда се нов критерии, носещ 1 т. за деца, посещаващи детската ясла едновременно.

Остават без промяна основните общи критерии за прием ясли. 3 точки ще се дават за постоянен адрес в София, а 2 т. - за настоящ. За регистрация в административния район бонусът ще е 1 точка. Ако родителят работи или е в отпуск по майчинство, малчуганът ще получи 1 т. Толкова ще имат и за децата на редовни студенти.

EUR: 1.95583 GBP: 2.20948 ⇩ USD: 1.60696 ⇧ CHF: 1.69792 ⇧

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

София, Пловдив и Варна може да загубят европари

Кметовете искат още средства за саниране на сгради

Едва 18 от общо 67-те общини, които получават средства от Оперативна програма "Региони в растеж" в момента няма риск да загубят европари. Ако останалите 49 общини не успеят да постигнат междинните си цели по изпълнение на проектите, то техният резерв ще бъде разпределен между тези, които са ги постигнали. Това обяви министърът на регионалното развитие и благоустройството Николай Нанков по време на общо събрание на Сдружението на общините. Общо резервът за 67-те общини, който ще се разпределя от 2019 г., е около 100 млн. лв. За 20 общини задачата изглежда невъзможна, защото са с нулево изпълнение към момента. Регионалният министър не ги посочи поименно. Сред общините в риск са редица големи градове като София, Пловдив и Варна. Столицата разполага с най-големия бюджет от над 238 млн. лв., като до края на годината трябва да е разплатила 47,6 млн. лв. Срокът за отчитане на междинните индикатори по ОПРР от страна на общините да бъде краят на септември 2018 г.

При преразпределянето на парите през следващата година между общините "отличници" "спестените" средства от другите местни власти ще се използват за еднотипни дейности. Например, ако една община закъснее с изпълнението на процедурата за образователна инфраструктура, предвиденият ресурс ще бъдат насочен към други общини за същия тип проекти, обясни Нанков. Досега само шест общини са изпълнили заложените междинни цели за разплатените средства по европрограмата. Други 13 имат възможност да ги постигнат. Сред отличниците са Бургас, Хасково, Казанлък, Кюстендил, Димитровград, Свищов, Габрово и Панагюрище, посочи министър Нанков.

1,18 млрд. лв. от средствата на ОПРР са насочени към общините. Общият бюджет на ОПРР е над 2,8 млрд. лв. Нанков очаква до средата на годината да бъдат договорени всички средства по програмата.

От своя страна, представителите на общините искат държавата да отпусне още средства по Националната програма за обновяване на многофамилните жилищни сгради. Тяхното предложение е да бъдат осигурени средства за всички молби, подадени в Българската банка за развитие (ББР) до края на 2016 г. Това означава да се намерят пари за

Снимки БГНЕС

Министърът на регионалното развитие Николай Нанков каза, че е необходим по-строг контрол при изразходването на парите за саниране на сгради

нови 2000 сгради, показва регистърът на заявените искания за финансиране в ББР. Ако се съди от досегашния опит, за тяхното обновяване ще са нужни около 2 млрд. лв. Програмата за саниране беше временно замразена, докато се изпълнят 2022 договора за общо около 2 млрд. лв. Регионалният министър Николай Нанков каза, че инициативата има бъдеще и трябва да продължи, но с построг контрол, включително и от страна на ДНСК. Той не се ангажира дали държавата ще отпусне нови средства и кога.

100 милиона евро е бюджетът перото за обновяване на инфраструктурата в селата през 2018 г., съобщи министърът на земеделието Румен Порожанов. 50 000 000 евро са предвидени за строителство и рехабилитация на улици и тротоари; 10 000 000 евро - за изграждане и обновяване на площи за широко обществено ползване; толкова са предвидени и за ремонт, и оборудване на общински сгради с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност. 7 500 000 евро са за ремонт и оборудване на училища и професионални гимназии; 5 000 000 евро за ремонт и оборудване на детски градини. 7 500 000 евро е сумата за изграждане на закрита спортна инфраструктура, включително оборудването и/или обзавеждането ѝ в основно или средно училище. 10 000 000 евро са изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на спортна инфраструктура. Министърът увери кметовете, че индикациите, които се получават по време на българското председателство на Съвета на ЕС е, че Общата селскостопанска политика ще запази своето адекватно финансиране.

СЕВЕРОЗАПАДЪТ ОСТАВА НАЙ-БЕДНИЯТ РЕГИОН В ЕВРОПА

Най-бедният регион в ЕС остава Северозападният район у нас с БВП на глава от населението в размер на 29% от средното ниво за съюза сочат данните на Евростат. След него се нареждат Майот във Франция (33%), Северен централен и Южен централен район в България (по 34%), както и Североизточният в Румъния (36%). Сред всичките 21 региона с БВП на населението под 50% от средното ниво за ЕС пет се намират в България. Също толкова има в Полша, четири в Унгария, по три в Румъния и Гърция и един във Франция. През 2016 г. регионалният БВП на глава от населението, измерен по сила на покупателната способност, е варирал от 29% от средното ниво за ЕС в Северозападния район в България до 611% от средното ниво за ЕС в регион Западен Лондон във Великобритания. Водещите региони по БВП на глава от населението през 2016 г. след Лондон Запад са Великото херцогство Люксембург (257% от средното за ЕС), Южна и Източна Ирландия (217%), белгийският Брюксел и Хамбург в Германия (по 200%). През 2016 г. в ЕС е имало 19 региона с БВП на глава от населението 50% или повече от средното ниво за съюза. Пет от тях са в Германия, три във Великобритания, два в Австрия и по един в Белгия, Чехия, Дания, Ирландия, Франция, Нидерландия, Словакия и Швеция, както и Великото херцогство Люксембург.

В 183 села в България вече не живее нито един човек, сочат данни на Националния статистически институт за миналата година. Голяма част от обезлюдените села в България се намират в Северозападния регион, обявен от европейската статистическа служба "Евростат" за най-беден в Европейския съюз.

СЛАВЯНСКО ДРУЖЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

На 4.03., неделя, от 11 ч., в София, на ул. „Славянска" 6, дружеството провежда тържествено събрание, посветено на 140-годишнината от Освободителната Руско-турска война. Ще присъстват председателите на регионалните славянски дружества от страната и сродни организации. Гост на събранието ще бъде председателят на Международния славянски съвет, президент на Международната славянска академия и кандидат за президент на Руската федерация С.Н.БАБУРИН.

ЗАПОВЯДАЙТЕ!

Седем кандидати за изграждане на системата за туристическа информация

Седем кандидати са подали оферти за изграждане на Единната система за туристическа информация (ЕСТИ) с прогнозна стойност 1 млн. лева без ДДС. Това е станало ясно при отваряне на предложенията им, съобщиха от Министерството на туризма, без да посочват имената на участниците. Те ще станат ясни при отварянето на ценовите им предложения, уточниха от ведомството. Единната система за туристическа информация, която се чака още от предишния мандат на Николина Ангелкова като министър на транспорта, би трябвало да свърже регистрите на хотелите с НАП, МВР и общините.

Предстои да бъде направен преглед на документите за допустимост, а след това да се разглеждат техническите оферти. Ще бъдат отворени ценовите предложения само на кандидатите, които отговаряли на изискванията. Избраният изпълнител ще има срок от 6 месеца да изгради и въведе в експлоатация единната система. Системата трябва да свърже в реално време регистрите на хотелите с Министерството на туризма, Министерството на вътрешните работи, Националната агенция за приходите и общините. Очаква се и да оптимизира събираемостта на постъпленията от туристическата дейност.

Всички магазини в Полша затварят за ден на 11 март

Магазините в Полша ще затворят врати за ден за първи път на 11 март т.г. Причината за това е нововъведената забрана. А целта ѝ е "да подобри живота на служителите в супермаркетите и търговските центрове", предава "Блумбърг". Законът бе одобрен в края на ноември м.г., а инициативата бе на управляващата партия "Закон и справедливост". Той е в сила от вчера, но първата неделя, в която магазините няма да работят, ще бъде 11 март. Първоначално новата регулация ще позволява на компаниите да отварят магазините всяка първа и последна неделя на месеца, но постепенно ще се разшири до всички недели.

Първият по-сериозен тест за мярката ще бъде през април, когато, заради Великден, ще се окаже, че магазините няма да работят четири поредни недели. Компаниите вече обмисляли и как да заобиколят забраната, като някои от тях смятат да отварят магазините само като шоуруми, като клиентите ще могат да разглеждат и да купуват по-късно или онлайн.

Пътници мръзнаха в два аварирали влака на БДЖ

НОЩНИТЕ КОМПОЗИЦИИ ОТ СОФИЯ ЗА ВАРНА И ЗА БУРГАС БИЛИ БЛОКИРАНИ ЗАРАДИ СТУДА, ОБЯВИХА ОТ ПРЕВОЗВАЧА

Пътниците от влака за Варна са прекарали близо 4 часа в ледената композиция

Пътниците във влака от София за Варна са престояли без никакво отопление, вода и ток близо 4 часа в изключително ниските температури в нощта срещу четвъртък. За това се оплакаха пред ДУМА пътници от авариралия влак. Той е тръгнал към Варна в 22,30 часа в сряда и е трябвало да пристигне в 6,15 часа сутринта в четвъртък. Заради авария на локомотива, която е блокирала движението на композицията, пътниците са стигнали във Варна вчера около 11 часа. Повечето са разбрали за спирането на влака, което е станало в района на Горна Оряховица, след като са се събудили от ужасния студ около 3-4 часа сутринта, разказаха потърпевшите. Това обаче не е единственият случай от предходната нощ.

Пътниците в друг влак - от София за Бургас, са били блокирани край Айтос около 5 часа сутринта в четвъртък, съобщи пред бТВ Ивайло Симеонов, който е един от пасажерите. В момента, в който е спрял влакът, е спряло и отоплението. Има около седем вагона, в които има доста пътници, сред които и деца, каза Симеонов. Кондукторите също нямали информация, предполагат, че причината е замръзнала стрелка. От Бургас бил изпратен дизелов локомотив, който да извози пътниците до крайната гара.

След като първо медиите съобщиха за проблема със спрелите влакове БДЖ информира, че пътниците от двата нощни влака ще бъдат компенсирани с безплатни билети. По данни на потърпевшите от влака за Варна повече от пътниците даже не са се възползвали от компенсацията, защото са бързали да се приберат след неколкочасовото престояване в студа. От железопътния превозвач съобщиха, че влаковете са престояли поради възникнали технически неизправности в локомотивите, породени от екстремно ниските сутрешни температури. До изчакването на подмяната на локомотивите и по време на дълготрайния престой на влака от София за Варна в гара Славяново служителите от превозния персонал са осигурили одеяла на пътниците, а след пристигането в гара Шумен са осигурени храна и топли напитки.

От превозвача призоваваха потребителите да проявяват търпение и да се информират своевременно за актуалната обстановка на движение на влаковете. Поради зимните условия и прекомерно ниските температури е възможно възникването на принудителни престои и натрупване на закъснения при движението на влаковете, заявиха от БДЖ.

Ниските температури наложиха аварийно спиране и на товарна композиция с въглища, потеглила от гара Вакарел, съобщиха вчера от НКЖИ.

БДЖ погаси 15,6 млн. лв. по кредит към германска банка

След изплащане на 15,9 млн. евро "Холдинг БДЖ" е погасил изцяло задълженията си към германската банка KfW IPEX Bank, съобщиха вчера от дружеството. Заемът е бил предоставен на железниците ни през 2005 г. за финансиране доставката на 25 броя електрически мотриси по сключен договор със Siemens Германия на стойност 123,4 млн. евро. Изплащането на задълженията към финансовата институция е в резултат от изпълнението на извършените реформи за оздравяване и развитие на дружеството през последните години. В края на 2009 г. БДЖ се намираше в тежко финансово състояние със задължения в размер на 849 млн. лева. Чрез извършените реформи в дружеството са подобрени финансовата стабилност и структурата на компанията. Благодарение на предприетите мерки очакваните общи задължения на дружеството към настоящия момент възлизат на 361 млн. лева, като изцяло изплатени са два отделни заема към "Еврофима", първият облигационен заем и други два заема към KfW.

117 млн. лв. е печалбата на банките за януари

През януари банковата система е със 117 млн. лв. печалба, с 23 млн. лв. повече спрямо януари 2017 г., съобщава Българската народна банка (БНБ). Брутният кредитен портфейл на банковата система (без кредитите и авансите за секторите "централни банки" и "кредитни институции") през януари се увеличава със 199 млн. лв., или 0,4%. Нарастват кредитите за домакинствата с 200 млн. лв. (1%) и тези за нефинансовите предприятия с 46 млн. лв. (0,1%), докато за секторите "държавно управление" и "други финансови предприятия" има спад, отчитат от Централната банка. Депозитите в банковата система спрямо края на декември 2017 г. намаляват с 581 млн. лв. (0,7%) поради спада при всички институционални сектори с изключение на ресурса на "държавно управление", при който има увеличение със 155 млн. лв. (7,8%).

Фирмите подават данни за платени доходи на физически лица до 15 март

До 15 март предприятията и самоосигуряващите се лица, които са изплатили през 2017 г. доходи на физически лица, посочени в чл.73, ал.1 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ), са длъжни да представят в НАП справка по образец за тези доходи, съобщиха от НАП. В справката по чл.73, ал.1 от ЗДДФЛ се обявяват изплатените през годината доходи на физически лица от: друга стопанска дейност (извънтрудови правоотношения, упражняване на свободна професия, за авторски и лицензионни възнаграждения и др., посочени в чл.29 от ЗДДФЛ; наем или друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество; други доходи като стипендии за обучения, доходи от управление и контрол и др., посочени в чл.73, ал.1 от ЗДДФЛ. От НАП обръщат внимание, че в тази справка предприятията подават информация към приходната агенция и за всички изплатени парични награди, както и предметните на стойност над 30 лв., тъй като тези доходи се облагат с данък върху доходите. Тези доходи подлежат на деклариране от получателите им с годишна данъчна декларация за облагане на доходите на физическите лица в срок до 30 април на годината, следващата годината на придобиването им. Информацията от справките, които предприятията подават, позволява на приходната администрация да извърши съпоставка на декларираните данни от платците и получателите на доходи. Така, ако някой е получил пари по граждански договор, но не ги е декларирал пред данъчните, рискува да му бъде назначена проверка или ревизия. Санкциите за непредставяне на данни за изплатени суми на физически лица, както и за посочване на неверни или непълни данни в справката са в размер до 250 лева. Глобата се налага за всяко физическо лице, за което не е подадена информация или подадената информация не е коректна.

Бюджетният излишък се сви

Салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа към края на февруари да бъде положително в размер на 771,7 млн. лв., или 0,7% от прогнозния БВП, съобщиха от Министерството на финансите. Приходите и помощите по КФП за февруари се очаква да бъдат в размер на 6,200 млрд. лв. (16,2% от годишния разчет). Разходите, вкл. вноската на България в бюджета на ЕС, се предвижда да бъдат в размер на 5,430 млрд. лв., което е 13,8% от годишния разчет. От министерството разпространиха и данни към края на януари 2018 г., които сочат бюджетен излишък от 1,162 млн. лв., или 1,1% от БВП. Постъпилите приходи и помощи към януари са в размер на 3,706 млрд. лв. На годишна база данъчните и неданъчните приходи нарастват с 15,8%, докато постъпленията от помощи са по-ниски. Общата сума на данъчните постъпления, вкл. приходите от осигурителни вноски, възлиза на 3,346 млрд. лв., което спрямо януари 2017 г. е ръст от 16,1%. Приходите от преки данъци са в размер на 405,4 млн. лв. и спрямо същия период на предходната година нарастват с 43,6%. Неданъчните приходи са в размер на 347,8 млн. лв. Разходите по КФП, включително вноската на България в бюджета на ЕС, за януари възлизат на 2,543 млрд. лв. За сравнение, разходите за януари 2017 г. са били в размер на 2,454 млрд. лева. От министерството обясняват нарастването на разходите основно с по-високия размер на социалните плащания, свързан с базов ефект при разходите за пенсии от увеличението им от юли 2017 г. и увеличението на две стъпки през 2017 г. на размера на минималната пенсия (от юли и октомври), както и с по-високите разходи за персонал. Частта от вноската на България в бюджета на ЕС, изплатена към края на януари от централния бюджет, възлиза на 84,0 млн. лв.

Междувременно Институтът за пазарна икономика разпространи свой анализ, според който правителствата на ГЕРБ през последните две години възстановяват практиката на ударни харчове в края на годината, което е негативен сигнал за фискалната политика. Експертите от института смятат, че практиката на ударни разходи преди Нова година е свързана както със съмнения за неефективност, популизъм или лобизъм, така и със затрудняване работата на частния сектор, който работи с държавни ведомства.

www.duma.bg

Хуманитарен конвой с храни, лекарства и други стоки се е насочил към Африн в провинция Алепо, където турската армия провежда операцията "Маслинова клонка" срещу формирования на сирийските кюрди. Конвоят е организиран от Сирийския арабски Червен кръст и Международния комитет на Червения кръст.

Ердоган: Думите на САЩ да се покриват с действията им

„Маслинова клонка" ще продължи, обяви турският президент

Турският президент Реджеп Тайип Ердоган призова САЩ да "покажат съгласуваност" между думи и действия, заявявайки, че специалните комисии, създадени да се справят с тръгливите въпроси между страните, ще проведат първата си среща през следващата седмица.

"Думите и действията не могат да се различават помежду си, това е неприемливо. Надяваме се да видим някаква съгласуваност между това, което те ни казват и нещата, които вършат на място", каза Ердоган пред група журналисти, придружаващи го на официалното му пътуване до четири африкански държави, започнало от Алжир на 26 февруари.

Той също така спомена срещата си с държавния секретар на САЩ Рекс Тилърсън по време на неотдавнашното му посещение в Турция на 15 и 16 февруари, по време на което Анкара и Вашингтон се съгласиха да създадат три специални съвместни комисии, които да се справят с многото проблеми между двамата съюзници на НАТО.

"Първата среща на тези комисии ще се състои на 8 март, за да обсъди Сирия. Друга среща на ниво външни министри е планирана за 19 март", каза Ердоган. Запитан за спекулации относно евентуален сблъсък между турски и американски военни в Манбидж в Сирия президентът заяви, че сирийската партия Кюрдски демократичен съюз (КДС) и нейното въоръжено крило "Отряди за защита на народа"(ОЗН) трябва да бъдат отстранени от района.

Турският президент заяви, че военната операция "Маслинова клонка" в района на Африн ще продължи и че "ние ще се справим с всеки, който застане на пътя ни [в Африн]. Трябва да убиеш дракона, не можеш просто да го оставиш полужив. По един или друг начин тази работа ще бъде свършена."

По думите на Ердоган турската армия и съюзниците им от "Свободна сирийска армия" вече контролират около 2000 кв. км в района на Африн, а при операцията са били "неутрализирани" над 2000 бойци на противника.

Припомняме, че операцията на турската армия доведе до разгорещена размяна на реплики между Анкара и западните страни. Първо френският президент Еманюел Макрон предупреди Турция, че резолюцията на ООН за спиране на огъня се отнася и до Африн, а след това и САЩ реагираха остро и поискаха от турското правителство да прочете внимателно резолюцията. На това турското външно министерство отговори, че "Африн не се споменава сред регионите, предизвикващи безпокойство от хуманитарна гледна точка". Оттам подчертаха, че в Африн не се случват споменатите в резолюцията сблъсъци, при които не се отчита разделението между цивилно население от мирни граждани и терористи, а говорител на министерството заяви за американските си колеги, че те трябвало да прочетат по-внимателно резолюцията.

Скопие махна паметник, оспорван от Гърция

Тази нощ бе премахнат паметникът на Александър Велики на летището в Скопие, предаде БГНЕС. Паметникът се намираше в централния салон на летището. Демонтирането му стана дни, след като столичното летище бе преименувано от "Александър Велики" в "Международно летище Скопие".

Неотдавна магистрала от Скопие към Гърция също бе преименувана от "Александър Велики" на "Приятелство". Смяната на тези имена са част от исканията на Атина за разрешаване на спора със Скопие за името на Македония.

Междувременно гръцките медии нападнаха председателя на Еврокомисията Жан-Клод Юнкер, който в интервю за "Дойче веле" използва името Република Македония. В интервюто Юнкер определи термина БЮРМ /Бивша югославска република Македония, бел.ред./ като бюрократичен израз. "Огън върху Гърция - Юнкер говори за Македония", "Юнкер нарича БЮРМ Македония", "За Юнкер македонците напредват, а БЮРМ е чиста бюрокрация", "Провокация от страна на Юнкер" - това само част от заглавията в медиите. Те почти не информират за съдържанието от интервюто.

РАЗУЗНАВАНЕТО НА САЩ ИСКА 81 МЛРД. ДОЛАРА

Разузнавателните служби на САЩ отправиха искане към Конгреса да им бъдат отпуснати 59,9 млрд. долара за фискалната 2019 година, която започва от 1 октомври тази година. Това съобщиха в сряда от кабинета на директора на Националното разузнаване на САЩ Даниел Коутс.
Сумата включва и финансирането на задграничните операции. Служителите от апарата отказват да предоставят "каквато и да било допълнителна информация, отнасяща се до бюджета, тъй като това може да "навреди на националната сигурност". Отказът се основава на закона, приет през 2007 година, според който директорът на националното разузнаване е длъжен да представи "единствено общата сума" на изисканите финансови средства. Отделно от това разузнавателната служба на военното министерство е поискала други 21,2 млрд. за за 2019 година. Така администрацията на Доналд Тръмп иска да бъдат отпуснати общо 81,1 млрд. долара за нуждите на всички американски разузнавателни агенции през следващата финансова година. За сравнение разходите на всички шпионски служби за 2017 г. бяха 73 млрд. долара.

КРАТКИ

Арестувани италианци за убийството на словашкия журналист

Словашката полиция е арестувала няколко италиански бизнесмени, които бяха споменати от убития разследващ журналист Ян Куцияк, че имат връзки с мафията. Новината беше съобщена от шефа на полицията Тибор Гаспар. Куциак разследваше връзките между италински мафиоти и високопоставени политици в страната си. Освен това е арестуван и заподозрян в убийството на Куцияк, при задържането му бе открито и оръжие.

Доживотна присъда за джихадист

Германският съд осъди палестински джихадист на доживотен затвор заради нападението му с нож в супермаркет в Хамбург. При инцидента загина един човек, а други шестима бяха ранени. При обявяването на присъдата съдията отбеляза "особената жестокост" на престъплението, което намали шансовете на 27-годишния Ахмад Алхал да получи амнистия.

Синът на Младич - кандидат президент

Синът на сръбския военнопрестъпник генерал Ратко Младич най-вероятно ще се кандидатира за президент на Република Сръбска (РС) в Босна и Херцеговина, съобщи "Блиц". Решението е взето от сегашния президент на РС Милорад Додик. Дарко Младич е един от вероятните кандидати, уточни "Блиц". Баща му бе осъден за геноцида в Сребреница от юготрибунала в Хага.

Покушение на британската кралица в Нова Зеландия

През 1981 г. тийнейджър с психически отклонения се опитал да убие кралица Елизабет II по време на посещението й в Нова Зеландия, а полицията покрила случая, гласят разсекретени документи. Кристофър Люис стрелял веднъж към колата на кралицата, докато тя обикаляла град Дънидин на Южния остров. Малко по-късно 17-годишният Люис бил задържан за въоръжен грабеж, тогава и направил изненадващо самопризнание за опита си за покушение срещу кралицата. Впоследствие той натрупал сериозно досие за престъпления, самоубил се през 1997 г., когато бил в затвора.

Във Виена започна делото срещу бившия финансов министър на Австрия Карл-Хайнц Грасер (вдясно) и 14 обвиняеми. Те са заподозрени във финансови машинации и корупция във връзка с приватизация на строителни и недвижими активи.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

Нови руски оръжия обезсмислят ПРО на САЩ

В обръщението си Путин призова към преговори, за да спре „клатенето на лодката, наречена Земя”

Русия ще отговори на всяко ядрено нападение срещу нея и съюзниците й, независимо откъде и каква е бомбата, но няма да бъде агресивна във външната си политика, ще се стреми да бъде партньор на САЩ и ЕС, дори когато имат разногласия. Новите ни оръжия обезсмислят както разполагането на американски системи ПРО около границите й, така струпването на военни кораби в Черно море. Това заяви президентът на Русия Владимир Путин в ежегодното си обръщение пред Федералното събрание.

Русия е създала модерна, мобилна и високотехнологична армия, подчерта той. Сирийската операция показа възможностите на въоръжените сили на страната, допълни руският държавен глава. Оборудването на въоръжените сили с нови и съвременни оръжия е нараснало 3,7 пъти за последните години, изтъкна той. Владимир Путин увери, че всички усилия на Русия за засилване на отбранителните възможности се провеждат в рамките на международните споразумения, пояснявайки, че Москва не нарушава нито едно споразумение. Той напомни за едностранното решение на САЩ от 2002 г. да напуснат Договора за ограничаване на системите за противоракетна отбрана и заяви, че разработеното въоръжение на Русия е в отговор именно на тези и други действия на американската страна. “Новата ядрена доктрина на САЩ позволява извършване на ядрен удар в отговор на конвенционална атака, дори ако става дума за киберзаплаха. Ако ни атакувате с ядрени оръжия, няма да се поколебаем да отговорим реципрочно”, предупреди той. Путин също така изтъкна, че всички руски предложения за разговори по отношение на ПРО са били отклонени. Към момента никой на света не разполага с такова оръжие, както Русия, и затова никакви системи ПРО няма да ни попречат, заяви руският президент. Далекобойността на новите ни оръжия е неограничена, а траекторията - непредсказуема, допълни той. Путин припомни и думите си от 2004 г., когато заяви, че на Русия е необходимо оръжие, каквото никой на света не притежава. “Но тогава никой не ни слушаше. Чуйте ни сега”, призова руският президент. По думите му Русия и САЩ трябва да разрешат проблемите и съвместно да градят бъдещето. Нека спрем клатенето на лодката, наречена Земя, призова Путин.

Тази година обръщението на руския държавен глава се състоя не както обикновено в Георгиевската зала на Кремъл, а в главната изложбена зала “Манеж”, тъй като тя предоставя възможност за прожекция на мултимедийни материали. За събитието акредитация получиха рекорден брой журналисти - 705.

С помощта на видеоекраните Путин представи новите оръжия на руската армия като нова, но и от южна, което я прави по-добра за сдържане амбициите на САЩ.

Путин съобщи и за създаването на нова крилата ракета с малогабаритна свръхмощна ядрена установка, неуязвима за ПРО и ПВО. Показано бе и ново свръхзвуково оръжие, което може да оперира в плътните слоеве на атмосферата. По думите на Путин то ще бъде неуязвимо, тъй като “се движи като метеорит”.

Работи се и над лазерни оръжия, съобщи Путин. “Постигнати са съществени резултати и това вече не е само теория или проекти, нито дори началото на производството”. Според него всички системи вече се произвеждат серийно и са на разположение на държавата. Друго техническо достижение на Русия, отбелязано от Путин, е безпилотен подводен апарат, който е в състояние да се движи на свръхголеми дълбочини без ограничение във времетраенето на подводния си престой.

Руският президент обърна внимание също и на вътрешнополитически теми, като каза, че има за цел да намали “неприемливата” степен на бедност в страната си наполовина през следващите шест години, очевидно имайки предвид следващия си мандат като президент. Изборите в Русия са на 18 март, а Путин е на практика сигурен победител в тях. Той изтъкна и че 20 милиона руснаци понастоящем живеят под прага на бедността, в сравнение с 42 милиона през 2000 г. “Благополучието на Русия и благосъстоянието на нашите граждани трябва да бъдат основата на всичко, в тази област трябва да направим пробив”, каза Путин. Като основен приоритет на новото правителство бе посочен ръст на икономиката, който да надвишава световния. Той призова за технологичен тласък за подобряване на жизнения стандарт и икономиката на Русия. “Закъснението в технологиите е основната заплаха и основен враг”, каза Путин. В тази връзка той обеща, че всички държавни учреждения ще бъдат свързани по дигитален път, а навсякъде в страната ще бъде достъпен висикоскоростен интернет. “Русия е готова за технологичен пробив”, заяви Путин.

В следващите 6 години ще бъдат отделени значителни средства за подобряване на инфраструктурата, съобщи още руският държавен глава. Ще се обърне внимание на пътищата и летищата, така че да се улесни пътуването на руските граждани. Ще бъдат възстановени също закрити регионални болници. Путин упрекна местните власти, че, преследвайки административни реформи, са забравили за хората и обяви, че профилактиката на различните заболявания ще бъде основна грижа на държавата. Процентът средства, които ще бъдат отделяни от държавния бюджет за здравеопазване, ще бъде около 4, но целта е да се увеличи до 5. Путин отчете и значително нарастване на научния потенциал на страната и се похвали, че в скоро време в Русия ще бъдат създадени два ускорителя на частици. В същото време младите руснаци са спечелили 38 медала от международни олимпиади, отчете той.

Снимка БГНЕС

Речта на президента Владимир Путин пред Федералното събрание бе илюстрирана с мултимедийни материали

Туск отвърна на Мей за Северна Ирландия

Председателят на Европейския съвет Доналд Туск е “абсолютно сигурен”, че ЕС ще приеме проектодоговора за “Брекзит”, който разгневи Лондон заради позицията на Брюксел по отношение на Северна Ирландия.

“Аз съм абсолютно сигурен, че всички съществени елементи на проекта ще бъдат приети от всички”, каза Туск пред бизнес лидери в Брюксел.

В сряда британската премиерка Тереза Мей ядосано отхвърли проектодоговора, заявявайки, че никога няма да позволи на блока да подкопае “конституционната цялост” на своята страна. Проектодоговорът предвижда Северна Ирландия да остане в митническия съюз и единния пазар. Според британски политици това е анексиране на част от Великобритания.

По този повод Туск каза, че ако Мей не хареса предложението, тя трябва да излезе с алтернатива. “Досега никой не е измислил нещо по-мъдро от този (план). След няколко часа ще попитам в Лондон дали имат по-добра идея, която би била толкова ефективна за предотвратяване на твърдата граница между Ирландия и Северна Ирландия”.

„Уолмарт” ограничава продажбата на оръжия

Американската компания “Уолмарт”, която е собственик на най-голямата американска верига универсални магазини, въвежда забрана за продажбата на всякакви оръжия и боеприпаси на лица под 21 години. Това се посочва в съобщение на официалния сайт на “Уолмарт”. От “Уолмарт” и обещават, че новите правила ще влязат в сила “възможно най-скоро”. Останалите нововъведения предвиждат веригата да премахне от уебсайта си и изображенията на всички обекти, наподобяващи стрелкови оръжия - дори и да става дума за играчки или пневматични оръжия. Компанията обаче обещава да продължи продажбата на стоки за спортисти и ловци. От 2015 година “Уолмарт” спря продажбата на някои видове пушки, включително и полуавтоматичните карабини AR-15 - най-разпространеното оръжие за цивилна употреба в САЩ и най-често използваната пушка за масови убийства в страната. Нова мярка на веригата бе взета след масовото убийство миналия месец в училище на щата Флорида, при което загинаха 17 души.

46 ДУШИ ЗАГИНАЛИ ОТ СТУДОВЕТЕ В ЕВРОПА

Студената вълна в Европа причини смъртта на най-малко 46 души, съобщиха медиите.

Сред жертвите са много бездомници. Починали са 18 души в Полша, шестима в Чехия, петима в Литва, четирима във Франция и Словакия, по двама в Италия, Румъния, Сърбия и Словения и един в Холандия. В Естония студът е взел общо седем жертви този месец.

Обилният снеговалеж и поледицата блокираха редица магистрали в Южна Франция, съобщиха местни медии. Най-тежка е ситуацията в широк район около град Монпелие. Там от вчера вечерта досега са се натрупали между 30 и 50 см сняг, което рядко се случва в Южна Франция. Стотици хора били принудени да прекарат нощта в автомобилите си, очаквайки разчистването на пътя.

Миналата нощ бяха поставени отрицателни температурни рекорди. В Швейцария бяха измерени минус 36 градуса в планина, много места температурите паднаха до минус 10-20 градуса. Временно бе затворено летището в Женева.

В Ирландия много хора се запасяват с храна заради наближаващата буря Ема. Очаква се тя да причини най-обилните снеговалежи в страната от 1982 г.

www.duma.bg

ДУМА

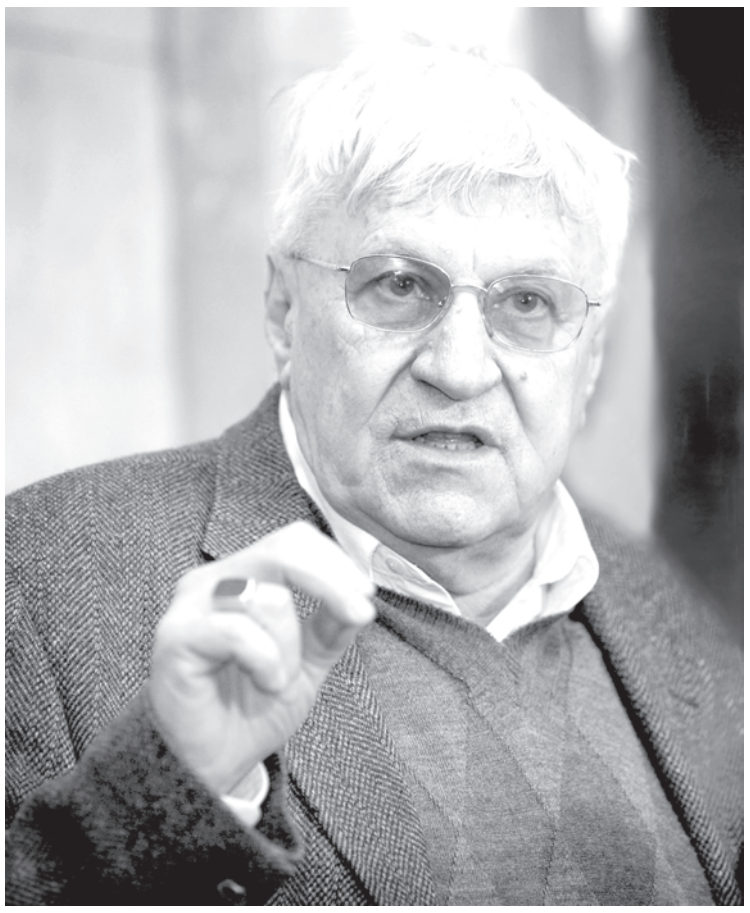
ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

ПРОФ. АНДРЕЙ ПАНТЕВ:

Какъв е този народ, който посреща новите си „завоеватели” с хоругви?

Имам чувството, че нас ни е срам от това, че руснаците са помогнали за нашето освобождение, репликира известният историк

Интервю на
Велиана ХРИСТОВА

□ *Какво е Трети март за България, професоре, и от какво сме се освободили - от турско робство или от османско присъствие?*

- Трети март е рождената дата на модерна България, лелеяна мечта на тези, които са полагали глави, ум, усилия и дори богатство в нейно име. След като казваме Освобождение, много ясно е, че е имало една угнетяваща подчиненост, която към края на османското робство в България е била повече емоционално натоварена, отколкото стопански обременителна. Има един спомен от Константин Величков, който в изгнание пише, че турците вече нищо не ни правеха, но ние не можехме да търпим да ни управляват. Така че наред с всичките други исторически, политически и икономически причини, по които най-старата държава поне в региона - България, сравнително най-късно да получи своята държавна независимост.

□ *Помним в последните години български президенти, които в речите си на Трети март дори не споменаваха името Русия. Ние можехме ли сами да се освободим и защо след Априлското въстание Западът много ни съчувства, но само Русия тръгва с оръжие да ни помогне?*

- Първо да кажа, че когато след Априлското въстание една българска депутация тръгва да търси помощ от Европа и когато се връща оттам, не друг, а католикът Драган Цанков казва: “Без война тази работа няма да стане”. Има нещо късметлийско, ако мога така да се изразя, в това, че светът научи за нашите страдания - нещо, което не се случваше при предишните наши националноосвободителни усилия и мъченичества. Но въпреки всичките състрадателни изяви, симпатии, подкрепа и прочее от Запада, ако не беше руската армия, най-много да ни бяха устроили едно трогателно погребение.

□ *Днешните демократи много обичат да повтарят около Трети март, че Русия не е тръгнала да ни освобождава, а е тръгнала да задоволи имперските си амбиции. Но знаем, че Александър II не е искал тази война, защото Русия не е готова за нея, но общественият натиск от дворянството и интелигенцията в Русия го принуждава да я започне.*

- Това е особена и различна война. Тя се води по верски, емоционални и хуманитарни причини. Русия тръгва в тази война, въпреки предупрежденията и съмненията да не се възроди англо-френско-турската коалиция от времето на Кримската война. Можем вече да твърдим, че има една царска грешка на Александър II, който този път решава да тръгне с общественото мнение най-вече в Русия, но и в цяла Средна и Западна Европа. А що се отнася до тези имперски интереси, това е доста комично внушение. По това време Белгия и Холандия, да не говорим за Испания, която не е вече велика сила, също имат имперски интереси. Има нещо неразбираемо - защо някои смятат, че Русия трябва да тръгне да освобождава българите, да премахне турския флаг от българските земи, без да има интереси. Всички други може да имат интереси, Русия - не. Защо? Макар че за този случай конкретно има една фраза на историчката Барбара Йелавич - хърватка, но американка по гражданство, която пише, че руските подбуди за войната са продиктувани от, цитирам: “чист идеализъм”. Без да е точно така, все пак самата идея, че след тази война се поставя на балканската карта една нова държава, свидетелства, че политиката се оценява по резултати, които в случая са едно исторически добро дело. Една европейска идея е осъществена от една имперска сила.

> **Ако не беше руската армия, Европа най-много да ни беше направила едно трогателно погребение**

□ *Често чуваме също, че тази имперска сила е искала да направи от България Задунайска губерния и я е окупирала...*

- Ако искаше да прави Задунайска губерния, нямаше след временното руско управление да си тръгне и нямаше да остави библиотеки, банки и най-вече да създаде основите на българската армия, която по-късно се нарича Земска армия. Когато искаш да подчиняваш една страна, ти не й правиш армия. Американците не направиха в Куба армия и Куба беше кукла в продължение на години, само защото без нито един изстрел американците изгониха испанците от острова. Така че, когато създаваш една държава с такава изначална устойчива структура, едва ли разчиташ, че можеш да я командваш. И по-късният разрив в българо-руските политически отношения при регентството и при Стамболов свидетелства, че това е било възможно.

□ *Много скоро след Освобождението...*

- Да - 1886-1887 г. Не можеше да се появи един Стамболов, независимо по какви причини и по чия инициатива, който да отстои и дори да скъса дипломатически отношения с Русия. Това са фантазии, които приличат на дете, на което си му дал торта, пък то е недоволно, че е трябвало да има и друга торта, най-вече по-голяма.

□ *Точно такъв упрек съществува - че в Сан Стефано е било само една игра, а след това в Берлин ни орязват реално.*

- Първо, Сан Стефано трябваше да покаже очертанията на българския етнос в източните Балкани. Това не можеше да остане като териториална реализация, по простата причина, че беше сключено само между двете страни. Но искам да попитам по това време коя балканска държава е реализирана в своите естествени етнически граници? Нито една. Даже областта Тесалия е присъединена към Гърция чак през 1881 г. - три години след освобождението на България. А самите очертания на Санстефанска България са три пъти по-големи отколкото, да речем, една Сърбия. Това е нереалистично, но то има съвсем друго предназначение - Русия с този договор показва къде преобладават, без да са единственото население, българите в тези спорни земи.

□ *А как ще коментираш това, че в новата учебна програма за X клас тези години са обозначени с темата “Участие на българите в Руско-турската война” и няма тема “Освобождението на България”?*

- Няма я, тогава поне да пишат българо-турска война. Има и друго нещо, което не е много комплиментарно - как това българско население, което уж е обект на руска агресия, как не се вдигна то на въоръжена борба срещу руските нашественици в боен съюз с турците? Както направихме по време на Първата световна война. И какъв е този народ, който посреща новите завоеватели с хоругви, с кръстове, със служби, с хляб и сол? Излиза, че това не е много благородно за характеристиката на самите българи? Никога не е имало такова въодушевено посрещане на руската армия, която не за пръв път пресича Дунава. Българите са виждали един окончателен финал на своите усилия и това е оставило дълбока и трайна следа в българското съзнание. Нито една война в XIX век не е отразявана толкова много в литература, в изкуство, във фолклор, в предания, ако щеш. Не мога да разбера как може да се анализира тази война така, все едно, че става въпрос за независимостта на Занзибар. Да, имало е грешки на руското командване. Но нима в Кримската война не загинаха хиляди англичани и французи поради некадърността на тези, които ги командваха! Нима френският император във войната с Германия не падна в плен? Има много такива грешки. Но ние не може да анализираме тази война все едно, че става дума за остров Тамбукту!

□ *Ти спомена за Стамболов скоро след Освобождението, но и сега, понеже конюнктурата е такава, че Русия трябва да я мразим, много често се цитира Достоевски, който казва: тези славяни и българи са неблагодарни, те първи ще се обърнат срещу Русия. Как стои въпросът с благодарността?*

- У нас се бъркат благодарност и признателност с раболепие и покорство. Това, че си помогнал на една страна да осъществи своето национално освобождение, не означава вечно да се изпълняват безусловно всичките ти искания. Когато се появява Америка, Франция помага за изгонването на британците, но това не означава, че Франция през цялото това време трябва да очаква благодарности от страна на американците. Даже, когато започва френско-пруската война, има големи недоволства, че част от американския елит подкрепя Прусия. Благодарност може да изрази напълно независим човек, а не подмазвачът. Имам чувството, че нас ни е срам, че руснаците са помогнали в решителна степен за нашето освобождение и са оставили хиляди кости по балканските хребети. Има Докторски паметник в докторската градина. Това какво означава? Какво означава и това, че опълченците фактически са асистирали и са умирали за това България да стане Задунайска губерния? Това са абсолютно профански, парвенюшки прояви и проекти, които в никакъв случай не правят чест на тези, които ги носят.

ДУМА

ТРЕТИ МАРТ

В къщата на семейството на Симеоноглу е подписан Санстефанският мирен договор. Сан Стефано сега е предградие на Истанбул.

НАРОДНАТА ВОЙНА И ИМПЕРСКИЯТ МИР

Какво премълчават за Руско-турската освободителна война

Руско-турското примирие е сключено в Одрин на 19/31 януари 1878 г. Санстефанският предварителен договор е подписан около 17 ч. на 3 март. Няма присъстващ свидетел на подписването от българска страна, независимо от това, че българите са участвали във военните действия и са дали около три хиляди и петстотин жертви - опълченци.

Мирослав ПОПОВ

Договаря се, че България се създава като автономно княжество в пределите, където мнозинството от населението е българско. Нейните граници в никакъв случай не могат да бъдат по-малки от границите, приети от Цариградската конференция. Санстефанският договор е резултат на една Народна война за православните народи - война, която се води за свободата на братята по вяра, особено на българите, които страдат под друговерското османско робство. Само че нито една Велика сила не приема сключения Санстефански мирен договор. След Кримската война Великите сили поемат гаранции към Османската империя за нейната цялост, респективно - че едно посегателството срещу Турция ще бъде повод за война. Русия двадесет години не смее да предприеме нищо. От друга страна, Солсбъри обикаля Европа и споделя: "Никъде не можах да срещна приятел на Турция".

Берлинският конгрес трае точно един месец - от 13 юни до 13 юли 1878 г. Големите четирима - Германия, Великобритания, Австро-Унгария и Русия, вече са взели най-важните решения, още преди Конгресът да бъде свикан.

Договорът едновременно освобождава българите и осакатява новосъздадената българска държавност. Всъщност още Лондонското споразумение от 30 май, сключено две седмици преди откриването на конгреса, радикално и "сенчесто" преразглежда условията, договорени в Сан Стефано. Берлинският договор е продукт на имперско договаряне. В случая това е Райхщадското споразумение.

Днес можем без колебание да кажем, че Берлинският договор налага едно неадекватно решение на Източния въпрос, ключова част от който е и "Българският въпрос". Западът сътвори дефинициите за Балканите като за "буре с барут", но същият този Запад носи върховната отговорност за произволното, многофазово и неадекватно фрагментиране на Балканите. Границите между балканските държави през последните двеста години са чертани волунтаристично, като се изхожда единствено от настроенията и разбиранията на Великите сили за техния баланс и интереси. "На тези тук отрязваме територии, на другите там даваме други"...

Последните няколко години, арабските народи с негодуване си припомнят договора "Сайкс - Пико" от 1916 г. - споразумение, което някак предопределя днешните кръвопролития в Сирия, Ирак и не само там. Подходът е един и същ. Пълномощници на великите държавни глави сядат на масата за преговори с молив и линийка, чертаят и задраскват граници. Хората, обитаващи районите от картата, и не подозират каква досада изпитват преговарящите. Договорът, подписан на 13 юли в берлинския дворец "Радзивил", трансформира Голямата Източна криза, породена от социално политическата неадекватност на Османската империя, в нова, перманентно пулсираща, етнорелигиозно-политическа криза. От Берлинския договор тръгват конфликтни развития, разгръщащи се десетилетия. Имперски сключеният мир предопределя кървави конфликти, чието ехо се чува десетилетия.

Войната не е само война. „Между кръста и полумесеца"

Освобождение на България - но от какво? Интензивна е кампанията, която предпоставя някаква безсмисленост на Руско-турската освободителна война. Изкусителна е идеята да обясним тази война като религиозно мотивирана. Верският фактор е много важен, в ред отношения решаващ. Онова, което се приглушава, е въпросът за положението на немюсюлманите, т.е., на "гяурите" в Отоманската империя. Два са основните правни статуса в Империята - пълноправен статут имат мюсюлманите; "неверниците" са с ограничена правоспособност. В изминалите 25 години този базисен факт се приглушава или направо се прикрива. Войната не е война между руснаци и българи, а на християни срещу турци-мюсюлмани. На 3 март отбелязваме освобождаване от османския деспотичен държавно-правов ред.

Експериментът „Източна Румелия"

Предвоенната договорка между Великобритания и Русия е, че няма да се създава голяма българска държава, с ясния мотив, че тя (вероятно) ще стане "проруска". Някак позабравено е днес британското предвоенно предложение за две български държави - Източна и Западна. Едната със столица Търново, другата - със столица София. Скопие и Охрид са към София. Това е едно от най-волунтаристичните дипломатически хрумвания. Разделяй и владей... Другата екстравагантна идея е създаването на Източна Румелия. Някои Велики сили в онзи момент вярват в не съвсем българския характер на тази област. Седем години по късно, с призива "да живей съединението" Конгресът и договорът бяха фактически преразгледани. Създаването на Румелия бе издевателство над етническите и духовните реалности. "Експериментът" продължи кратко, провалът му бе "блестящ", а имперският начин на регулиране на националните въпроси ще се помни не само на Балканите.

Македонският въпрос

Македонският въпрос в съвременното му разбиране също е роден в Берлин през лятото на 1878 г. В България е прието като "черна сила" на Берлинския конгрес да се идентифицира Бенджамин Дизраели-Биконсфийлд. Вярно е, че Великобритания е противник на една Голяма България. Но е вярно и друго. Австро-Унгария вече е дуалистична монархия, лична договорна уния на Австрийския император, а унгарският аристократ Дюла Андраши вече е и външен министър на Империята. Той мечтае за нови владения. Австроунгарската мечта е от Будапеща на юг да няма силни и независими държави. За предпочитане е някакви васални територии, някоя автономия, които един ден Империята да може да управлява и анексира. Фокус на мечтата на Андраши е Солун. Австроунгария да успее да завладее пристанищния град, да се развие пътят Виена - Будапеща - Скопие - Солун като южен гръбнак на Империята. В този смисъл никакви етнополитически мотиви за характера на Македония нямат стойност. Какво искат македонците няма никакво значение. Андраши разсъждава и действа като практически геополитик. Иска територия и коридор. Така македонските земи са откъснати от останалата част на българското землище и заживяват свой собствен политически и духовен живот. Осем години по рано, при обявяването на Екзархията, няма никакво съмнение каква е Македония.

Продуцирането на "македонския въпрос" на Берлинския конгрес е едно безотговорно дело на европейската дипломация.

Проблемът с черкезите

След Кримската война Османската империя презаселва по българските земи известен брой черкези от други райони, които губи. Българското население е задължено да ги обезпечи със земя и покъщнина. По време на Априлското въстание черкезите масово се включват в башибозушките отряди. Берлинският договор предвижда специална клауза за тяхното изселване. Великите сили признават черкезките изстъпления и се съобразяват се невъзможността те да продължават да живеят заедно с българите. Черкезите масово се изселват.

„Безморска България"

Британската стратегия е границите на България на юг да не включват излаз на Бяло море. Границата може да се доближава на 10-15 километра до морето, но пристанищата се заобикалят. Резултатът е ясен - България не се развива като морска/средиземноморска държава. Няма пристанища, няма флота, няма морска търговия, която през последните двеста години е залог за национално преуспяване. Без Кавала, без Александруполис, (т.е., Гюмюрджина и Дедеагач), националните ни шансове са сериозно редуцирани.

Босненският случай

36 години е пътят от Конгреса до изстрела - "от Берлин до Сараево": Успехът на Австро-Унгария да получи на конгреса управлението на Босна за 30 години се оказва катастрофален триумф за Хабсбургската империя. През лятото на 1908 г. управленският мандат изтича и от Виенския императорски двор окуражават княз Фердинанд да обяви независимостта на България. Замисълът е да се създаде по-благоприятна обстановка за анексията. Малкото допълнение към нашия 22 септември - Ден на независимостта, е, че Австро-Унгария пък анексира Босна и Херецеговина. Анексията е предопределена в Берлинския договор: Босна и Херецеговина са предоставени за администриране на Австро-Унгария. Това щастие продължава само шест години. През 1914 г. Гаврило Принципи убива Австрийския Ерцхерцог поради несъгласие с анексията на сръбска Босна, в момент, в който всяка от великите сили вече се готви за предстоящата война.

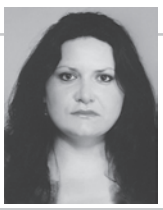
Изпълнението на Берлинските клаузи е един от факторите за краха на Австро-Унгарската империя.

А България, все пак, оцелява...

www.duma.bg

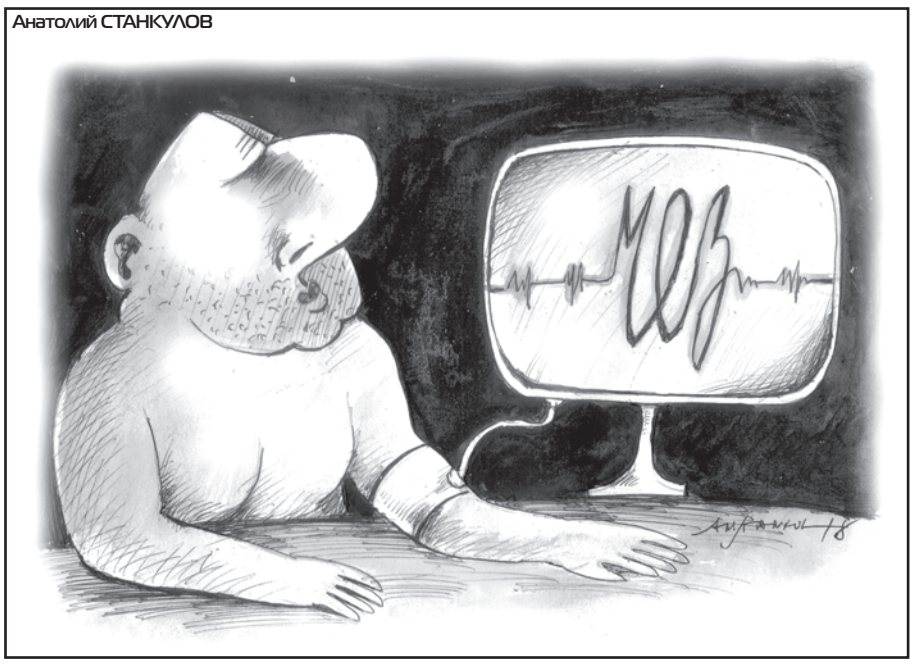
ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

МАЯ ЙОВАНОВСКА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Шо бързате?

Покрай гигантския скандал с продажбата на активите на ЧЕЗ у нас властта отново се опита да прокара "хитро" в НС иначе отдавна "закованите" нови изисквания за касовите апарати. Това обаче не успя да стане незабелязано, защото опозицията в лицето на БСП отдавна алармира какво означава това за бизнеса, особено за малките играчи. А управляващите отново играха старата врътка - чрез промени в един закон да изменят друг.

За новите изисквания за касовите апарати и софтуера към тях, които Владислав Горанов си е разписал още през миналата година, стана ясно едва преди две седмици по време на заседанието на парламентарната бюджетна комисия. Тогава дори шефката на комисията Менда Стоянова от ГЕРБ бе изненадана и поиска на следващото заседание подробна информация. Оттогава досега ново заседание по скандалната тема не е имало. Защо въобще да има, нищо, че такъв е редът. Властта в парламента просто си одобри новите изисквания с поредния законов финт по възможно най-йезуитския начин.

Оттогава досега Горанов мълчи за подопечната му НАП, в която, оказа се, между 30% и 70% от оборотите изобщо не се отчитали. А каквато и да е причината за този резултат, няма друг виновен освен държавата. И НАП. Никой не ни каза и нито колко време са действали тези схеми, нито колко пари са изпомпани. Но новите изисквания вече са одобрени и ще натоварят с нови пари бизнеса. Това е ясно, не е ясно обаче дали от тях ще има ефект. Нито пък някой е правил някакви тестове. Като например с каква скорост ще стигат новите данни до данъчните, натрупването на голямо количество плащания ще води ли до буксуване или директно ще блокира системата на НАП. И накрая, по стара наша традиция, ще се окаже, че не само не са намалили т.нар. административна тежест, а са я увеличили. Явно пак важното е правилните фирми да вземат едни милиони. Що иначе бързате?

Нова врътка с билета

ДЕСИ ВЕЛЕВА

Преди две години, когато от Столичната община решиха да вдигнат цената на билета за пътуване в София с 60 стотинки, гражданите приеха стъпката като подигравка. Оскърбиха ги, като им обясниха, че така ще им излезе поевтино, понеже ще си купят абонаментни карти за по-дълъг период. Присмяха им се, като успоредно с новата цена, ги караха да слизат от колите си, за да пазят въздуха чист. 24 месеца по-късно нито въздухът се изчисти, нито хората оставиха автомобилите си. Само парите, потъващи в черната дупка на транспорта, нараснаха.

Сега от ГЕРБ са решили да се изгаврят с пътниците по друг начин. С наближаването на момента, в който трябва да се реши окончателно от съда дали този скъп билет е законен, управляващите решиха да изпързалят и столичани, и съда. Като просто поднасят нова наредба с цена на билета, отмениха стария документ, в който е записана същата тази цена, и така вече няма да има какво да се отменя или потвърждава. Разбира се, някой може да реши да обжалва и новия документ като загуби още няколко месеца в напрежение и средства в борба с вятърни мелници. От ГЕРБ явно се уплашиха сериозно, за да подходят толкова прозрачно и безскрупулно в търсенето на начин да избягат от отговорност. Голям резил щеше да е за политиката на управляващите Столичната община, ако съдът действително имаше време да признае за незаконен така защитавания билет. Действията на общината са срамни и вероятно имат за цел да дадат ясен знак на бъдещите бунтари, които решат да се борят в съда за правдата. ГЕРБ посочи мястото в ъгъла на всички, които имат дързостта да повдигнат глава и да воюват по всякакви начини за правата си. С такива врътки и хитри ходове от страна на властта за гражданите не остава и последната надежда, че съдебната система може да е мястото за търсене на справедливост.

Довчера знаехме...

От стр. 1

Спорно е дали е играел театър или просто някой не е информирал председателя на енергийната комисия, че една трета от енергото на държавата отива в ръцете на непозната за обществеността фирма.

Довчера знаехме, че министърът на енергетиката Теменужка Петкова си е подала оставката, защото не искала да има съмнения по сделката, тъй като познавала Върбакова от 20 години. Сега разбираме, че Петкова ще я връщат. Защо? Двете с Гинка Върбакова вече не се ли познават? Значи до миналия петък Петкова се опасяваше от конфликт на интереси, преди Върбакова да купи ЧЕЗ, а сега след като дамата май влиза в отношения с държавата, министърката вече няма да има конфликт?

Довчера знаехме, че българската държава не може да се меси в частни сделки. Внезапно обаче се оказа, че не е така и "премиерът желае да има пълен контрол върху сделката, която сключваме и върху компанията, която ще придобием". Така каза Гинка Върбакова. Прозвуча двусмислено, особено на фона на обвиненията на БСП. Но тук веднага узнахме от Цветан Цветанов, че БСП обслужва някой от кандидат-купувачите и нищо чудно скоро от обвинител да бъде направена обвиняема. Просто заради това, че съществува и им пречи. Никой не му вярва, както и никой не вярва на Борисов, че "гадовете" са му спретнали заговор. Това е част от трагедията, потърпевшите се смеят на начина, по който ги правят на глупаци.

В момента ГЕРБ имат за задача да отметнат от себе си шлейфа на общественото подозрение, а то е огромно. Затова ще работят по сценария "спасител на отечеството", в който главната роля е отредена на Бойко Борисов. Той сега ще разбие заговора, ще закупи активите на ЧЕЗ "в най-тежкия за него момент", ще спаси 3 млн. българи, ще похарчи едни пари, ще ожали света, че са били предназначени за нещо друго, и ще оправдава с този разход всички бъдещи провали на ГЕРБ. Плитко? Ами такова е. Обаче работи. Но ако този път преглътнем това, което ни поднасят, ще сме си заслужили съдбата.

Датата 2

1824 - РАЖДА СЕ БЕДРЖИХ СМЕТАНА, ЧЕШКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1884 Г.). Диригент, педагог и общественик, смятан за патриарх на чешката музикална култура. Автор на няколко опери, сред тях "Далибор", "Двете вдовици", "Целувката", които и до днес се поставят на световните оперни сцени. Най-известна е операта му "Продадена невеста", смятана за един от върховете в оперното творчество изобщо.

1919 - В МОСКВА Е ОТКРИТ ПЪРВИЯТ КОНГРЕС НА КОМУНИСТИЧЕСКИЯ ИНТЕРНАЦИОНАЛ. Третият интернационал (известен под съкращението Коминтерн), учреден по инициатива на Ленин и партията на болшевиките, съществува от 1919 до 1943 г. Победата на Октомврийската революция в Русия през 1917 г. дава тласък за създаване на комунистически партии по целия свят. На форума в Москва през 1919-а присъстват представители на 35 формации, в т.ч. и на БРСДП (т.с.).

1939 - УМИРА ХАУЪРД КАРТЪР, БРИТАНСКИ АРХЕОЛОГ (Р. 1874 Г.). Известен с откриването на гробницата на Тутанкамон в Долината на царете, Луксор, Египет, на 4 ноември 1922 г. На 16 февруари 1923 г. отваря погребалната камера и пръв вижда саркофага на Тутанкамон. Смъртта на археолога на 65-годишна възраст се изтъква най-често от скептиците като доказателство, опровергаващо идеята за "проклятието на фараоните" - чума, причинила смъртта на хората, осквернили гробницата на Тутанкамон.

1981 - УМИРА КРУМ ЛЕКАРСКИ, ВОЕНЕН И ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЕЦ (Р. 1898 Г.). Завършва Военното училище в София и Военната академия. Заради антимонархическите си настроения е уволнен от армията. Участник в събитията около Девети септември 1944 г. Един от пионерите на конния спорт в България и изтъкнат състезател. Участник в четири олимпиади.

1983 - В АНГЛИЯ Е ДЕМОНСТРИРАН ПЪРВИЯТ КОМПАКТДИСК. Разработката е съвместно дело на фирмите "Сони", "Филипс" и "Полиграм". Компактдискът е създаден още през 1979 г. от "Филипс" и "Сони". През 1982 г. започва масовото производство в завод край Хановер, Германия. Пет години по-късно мениджърите на продукта са убедени, че компактдисковете ще направят революция в света на персоналните компютри.

1988 - НАЧАЛО НА ИНИЦИАТИВАТА ЗА ЕКОЛОГИЧНА ЗАЩИТА НА РУСЕ. По предложение на Петко Симеонов на тази дата участниците в профсъюзно събрание в Центъра по философия и социология приемат възванието "Да спасим Русе!" Шест дни по-късно след прожекцията на филма на Юри Жиров "Дишай" в Дома на киното в София е създаден Обществен комитет за екологична защита на Русе. В него влизат Георги Мишев, Светлин Русев, Нешка Робева, Желю Желев, Ивайло Трифонов, Стефан Продев, Христо Смоленов, Стефан Гайтанджиев, Велислава Дърева, Петър Слабаков и др.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
2 МАРТ 2018
ДУМА

ЦАРЯ ОСВОБОДИТЕЛ - безсмъртен в паметта на българите

Пред 200-годишнината от рождението (17/29 април 1818 г.) на руския император Александър II

Българи!

Войските ми минаха Дунава и сега влизат във вашата земя, дето неведнъж са се сражавали за облекчение бедствената участ на християните от Балканския полуостров - четем и днес с голямо вълнение Възванието от 10 юни 1877 г. към българския народ на Негово Императорско Величество Александър II. - ... На храбрата Ми войска, предвождана от моя любезен брат, великия Княз Николай Николаевич, по Моя заповед, е възложено да огради на веки вашата народност и да утвърди във ваша полза ония свещени права, без които е немислимо мирното и правилно развитие на вашия граждански живот...

...Жители от българската страна! Задачата на Русия е да създава, не да разрушава. Тя е повикана от Всевишния Промисъл да съгласи и умиротвори всичките народности и всичките вероизповедания в ония части на България, дето живеят съвместно люде от разно произхождение и от разни вери...

...Мюсюлмани от България! Към вас се обръщам със слово на спасително за самите вас предупреждение. Със скръб си спомням Аз неотколешните жестокости и престъпления, извършени от мнозина измежду вас над беззащитното Християнско население в Балканския полуостров. Светът не може да забрави тия ужаси, но руската власт няма да търси сметка от всички вас за извършените от ваши единоверци престъпления...

...Християни от България! Вие преживявате сега дни пристопаметни за вас. Удари часът на вашето освобождение от мюсюлманския безправен гнет...”

Император Александър II

Кирил МОМЧИЛОВ

След пет века робство идва часът на нашето, българското освобождение!

В самия край на Кримската война (1853-1856) в Петербург скоропостижно издъхва гордият и властен цар Николай I (1796-1855) - изпаднал в дълбока покруса от пълния крах на своите амбициозни планове срещу Османската империя. Новият руски цар Александър II се възкачва на престола на 19 февруари/2 март 1855 г. Той е 37-годишен, когато получава от баща си извънредно тежко наследство: незапомнена разруха в държавата, международна изолация на феодално-крепостния строй...

Александър II е с консервативни разбирания, но своевременно осъзнава необходимостта от дълбоки промени в руското общество. През 60-70-те години в условия на революционна ситуация е принуден да отмени крепостното право, да проведе редица дребнобуржоазни реформи - поземлена, съдебна, военна и др. По време на царуването му завършва присъединяването към Русия на Кавказ (1864), Казахстан (1865), по-голямата част от Средна Азия (1865-1881).

В областта на външната политика централно място заема Източният въпрос: усилията му са насочени към отмяна на условията на Парижкия мирен договор от 1856 г.; не по-маловажна е борбата за облекчаване положението на християните на Балканския полуостров.

Руското правителство отделя специално внимание на обществените организации, чрез които провежда политиката си в балканските провинции на Турция. През 1858 г. привърженици на панславистката партия в Москва учредяват Славянския комитет. Под контрола на този комитет попадат Одеското българско настоятелство, Добродетелната дружина и др.

В българската история Александър II е известен като Царя Освободител. На 12 април 1877 г. в град Кишинев той подписва Манифеста, с който е обявено началото на Руско-турската освободителна война, предизвикана от подема в националноосвободителните движения на Балканския полуостров, от зверствата при потушаване на Априлското въстание през 1876 г.

Плененият Осман паша пред Царя Освободител - Плевен, 28 ноември 1877 г.

Мястото не ми позволява дори да маркирам победния ход на бойните действия от форсирането на Дунава до превземането на Одрин. Александър II лично присъства на военния театър, брат му - великият княз Николай, е главнокомандващ руските войски, трима от синовете на императора командват отряди.

Войната завършва с подписването на Санстефанския мирен договор (19 февруари/ 3 март 1878 г.), но условията му са ревизирани на Берлинския конгрес през юли 1878 г. и България е разделена на части... Всуе, лелеяното освобождение от турско робство създава Третата българска държава.

Върху живота на Александър II са извършени пет покушения (1866, 1867, 1879, 1880, 1881 г.). При последното, от народоволците, на 1/13 март 1881 г., той е убит. Убит е, но остава завинаги безсмъртен в паметта на българския народ!

Първият паметник, известен под името “Руски паметник” в София, е посветен на Александър II. Издигнат е непосредствено след Освобождението, през 1880-1882 г.

А паметникът на Царя Освободител, който краси центъра на столицата ни, е построен в началото на XX век и е открит на 30 август 1907 г.

През 1930 г. редакторът на вестник “Литературен глас” Д.Б.Митов задал въпрос на известния български публицист Симеон Радев той, като човек, който принадлежи на русофобските течения в България, какво впечатление извлича от документите за руската политика спрямо българския народ. Симеон Радев отговаря:

- Освобождението на България... бе от страна на Русия дело безкористно. У Александър II и сподвижниците му имаше такъв чист идеализъм по отношение на България, че българският историк трябва да пише за тях с благоговение. Бих казал - на колене!

Как бе откраднатa една

Задкулисните действия на западните държави срещу Освободителната война от 1877-1878 г. им

Иван ВЪЛОВ

И до днес в световната история няма събитие, което историографията да е отразила така всестранно, както Руско-турската война от 1877-1878 г. Наред с изследванията на историци, политици, социолози, философи и антрополози, войната е описана в хрониките и дневниците на повече от 100 военни кореспонденти, в спомените на участвалите в нея. Световната общественост е информирана за това най-голямо събитие на XX век чрез повече от 500 издания - вестници, списания и телеграфни агенции. Със сюжети от войната са написани десетки романи, повести, сборници с разкази, пиеси, а в по-ново време и филмите: "Героите на Шипка", "Юлия Вревска", "Пътят към София" и др.

Войната обаче има и сенчести страни със съдбовни последици! Можем ли иначе да си обясним как Русия, спечелила на бойното поле с редица блестящи победи, се оказа на Берлинския конгрес 1878 г. победена и унизена?! Ами злощастията, които същият този конгрес струпва завинаги в най-новата история на България?

Защо цели пет столетия Източният въпрос не намира желаното справедливо решение? Не носят ли цялата вина за злощастията на балканските народи - българи, сърби, хървати, черногорци, босненци... големите европейски държави?

Отговорът

Ужасяващите факти от кървавата разправа при потушаване на Априлското въстание изумяват и стресират световната общественост. Нещастието на българите среща пламенни свои защитници в лицето на най-изявените представители в науката, изкуствата, литературата, на видни общественици и държавници. Турските издевателства над мирното българско население предизвикават бурни демонстрации в почти всички европейски държави. Във Франция, на специално свиканото събрание на Сената, произнася знаменитата си реч писателят-хуманист Виктор Юго:

"Необходимо е - казва той - да се обърне внимание на европейските правителства върху един факт, толкова дребен, че изглежда правителствата не го забелязват. Ето този факт. Избива се един народ. Къде? В Европа. Този факт има ли свидетели? Само един свидетел - целият свят."

Служи си с много примери за турските жестокости. Разказва как само за няколко часа един град като Батак от 9 хиляди жители е смален на 1300 и че гробищата в изпепелените български селища са препълнени с повече трупове, отколкото могат да поберат, че турците са разпорвали кореми на бременни жени, набучвали са отрязани глави на колове!

Завършва речта си с думите:

"Има минути, когато човешката съвест заповядва на правителствата да я слушат. Време е цивилизацията да издигне своята величествена забрана да се продължава така. Ние, народите, заповядваме на правителствата да издадат тази забрана!"

Отзвукът от жестокостите при потушаването на Априлското въстание има изключително потресаващ ефект сред обществеността на Англия, разделена между консерваторите на лорд Дизраели-Биконсфилд и либералите на Уилям Гладстон. Двамата са непримирими политически врагове. По това време Дизраели е министър-председател, а е и любимец на кралица Виктория. Същата тази владетелка, чиято безсърдечност е изобличена от руския писател Иван С. Тургенев в стихотворението "Крокет в Уиндзор", напечатано във в. "Слово" на 20 юли 1876 г. Каква сила крият тези два стиха:

"Не, Ваше величество,
детската кръв
не ще измиете никога!"

В Англия многохилядните митинги и народните шествия против турските жестокости и против опита на консервативното правителство да ги омаловажи се възглавяват от Гладстон. Той издава брошурата "Българските ужаси и Източният въпрос" в 200 хиляди екземпляра, която само за няколко дни е разграбена. В нея той пише:

"България трябва да принадлежи единствено на българите, а турците нека по-скоро се изметат от тази провинция с всичките си заптиета, мюдюри и паши. Това основно измитане е единственото обезщетение, което ние можем да дадем на паметта на тези купища мъртви, на осквернената чистота на майки, девойки и деца, на цивилизацията, която бе обидена и посрамена..."

Населението в Русия също е вдигнато на крак. Славянските комитети свикват митинги, разгръщат всенародна кампания за събиране на помощи за братята-българи. В своя "Дневник на писателя" Достоевски пише:

"Думите "България и българи" са в устата на всички. Ние искаме по-скоро тяхната свобода. Руското правителство вижда своята отговорност..."

В срещата си с обикалящата европейските столици българска делегация след Априлското въстание, император Александър II слуша със сълзи на очи разказите на Драган Цанков и Марко Балабанов. На сбогуване им казва:

"Вярвайте на Русия, тя този път няма да изостави братята си славяни да понасят повече турските жестокости..."

Пропадат опитите на Русия да убеди великите европейски държави Англия, Франция, Австро-Унгария и Италия да задължат турското правителство да даде пълна автономия на българите. А Високата порта най-безцеремонно отказва да подпише Лондонския протокол на 31 март 1877 г. С него руското правителство обещава да демобилизира въоръжените си сили и да не предприема военни действия, ако Турция поеме задължението да въведе предвидените от Цариградската конференция (23 декември 1876 - 20 януари 1877 г.) реформи. В тях се предвижда и създаването на самостоятелно Българско княжество.

Дело на честта и съвестта

Руската армия е приведена в бойна готовност през октомври 1876 г., когато правителството е дало ултиматум на Турция незабавно да преустанови въоръжената си агресия срещу Сърбия. Макар и не добре екипирана и въоръжена, както е турската войска, тя притежава най-важното - висок боен дух. Също и подкрепата на целия руски народ. Стотици доброволци постъпват всекидневно във войската: студенти, учители, чиновници, журналисти, художници, дипломати. Остава император Александър II да изпълни даденото обещание.

Този час настъпва!

Във вторник, 24 април 1877 г., императорът подписва Манифест, с който Русия обявява война на Турция. Новината, чакана с нетърпение, обиколя светкавично света. Най-голям е възторгът на народите на Балканския полуостров, който тя изпълва с надежда за скорошното им освобождение.

Големият словашки поет Ян Неруда отправя своя вдъхновен призив към руските войници: "Където намерите роби, освободете ги!"

Във Възванието на Гръцкия централен комитет в Тесалия и Епир се казва: "Елини! Братя! Отдавна вие чакате великия час на освобождението... Турските реформи са една залъгалка... Смърт или победа!"

Хората по света приемат тази война като неизбежен и справедлив акт.

Неутралитет под маска и... много условия

Единствено Англия от европейските държави изразява официален протест при обявяването на войната срещу Турция. Войната на Русия срещу Турция се представя като война за Цариград, за окупацията на Проливите и за господство на Русия в този район. Според лорд Дизраели и кралица Виктория с тази война Русия застрашава интересите на Англия. Направеното от министър-председателя на 9 май предложение да се предприеме морска демонстрация срещу "руската инициатива", е решително отхвърлено от мнозинството министри след силен натиск от страна на британската общественост. Министерският съвет приема изпитаната изчакателна позиция на въоръжен "неутралитет".

В отговор на изпратения от Русия меморандум за целите на обявената срещу Турция война, лорд Дарби отговаря, че английското правителство приема известието "с най-голямо съжаление" и запазва правото си "на допълнителни самостоятелни решения по въпроса, поради това, че е невъзможно да се предвидят последствията от действията на Русия". Британският кабинет все по-определено игнорира истинската цел на войната - освобождението на България.

Целта на английската политика е "руската армия да заеме колкото се може по-малко територия, населена с българските поданици на султана".

Истинска истерия предизвиква в правителствените среди изявлението на император Александър II, че целта на Русия е създаването на Българска държава от двете страни на Балкана. Още един повод за засилване на антируските настроения и

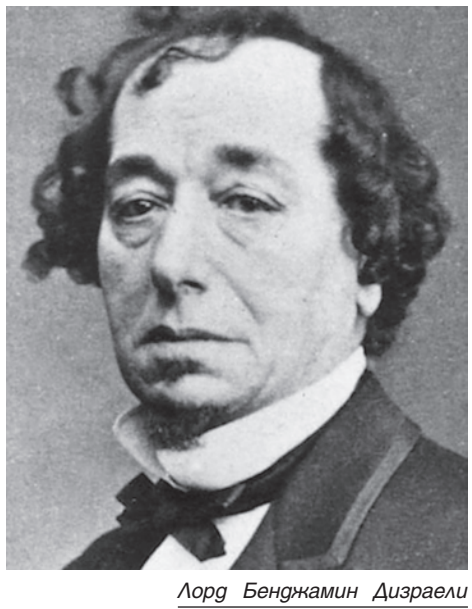
Знаменитата Шипченска епопея

Железният канцлер Ото фон Бисмарк

Кралица Виктория

Лорд Бенджамин Дизраели

ЗА 4 ДНИ В БАРСЕЛОНА

Столицата на Каталуния привлича хиляди туристи по всяко време на годината

През последните години Барселона се превърна в желана и търсена дестинация за много българи. Голям принос за това имат и нискотарифните авиокомпании, с които може да се пътува често и на сравнително ниски цени. Когато тръгнете на екскурзия и искате да видите максимално много неща в чужбина, времето никога не стига. За четири дни обаче с един предварително направен план и наситена програма, Барселона ще се превърне в добре познато място за активния турист.

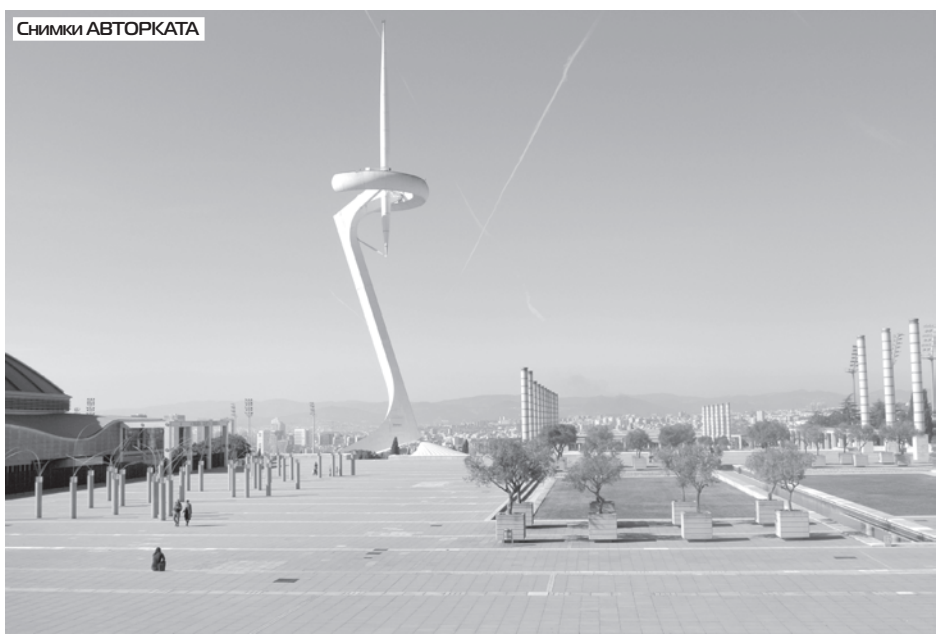
Деси ВЕЛЕВА

Най-близкото летище до Барселона е "Ел Прат" и се намира само на 12 км от града. Самолетите на нискотарифните компании обикновено кацат там. Два са най-евтините варианти за транспорт до града - с аеробус за около 6 евро и с обикновен автобус - номер 46, в който билетът струва 2,20 евро. Пътуването с втория е по-бавно заради повечето спирки, но в почивен ден при лек трафик времето, необходимо за трансфера на двата автобуса, е почти еднакво. Последната спирка на 46 е на площад "Испания", откъдето може да хванете метро или друг автобус до хотела.

Тук е мястото за сравнение между транспортното обслужване в Барселона и София, макар че подобна съпоставка е несериозна. Населението на столицата на Каталуния е почти колкото на българската столица, но движението по улиците в двата града няма нищо общо. Центърът на Барселона се пресича от широки улици с няколко платна и основно с еднопосочно движение. Има и своеобразни локални платна, които са разделени от основната улица с широки пешеходни пространства и велоалеи. Отделно е разположен и традиционен тротоар също с велоалеи. В града има добре развита мрежа от обществени велосипеди под наем. Задръствания на практика липсват, а транспортните средства се движат доста бързо, възползвайки се от зелената вълна на светофарите. Въпреки че Барселона не е по-голяма от София, броят на автобусните линии е неколкократно по-висок. Около 200 линии обслужват пътниците, отделно има и трамваи. Особено забележителна е метромрежата, която се състои от 11 линии, пресичащи се в различни точки на града. Подземната железница е доста стара и на пръв поглед изглежда недобре поддържана. Затова пък е удобна и с метрото може да се достигне до всички части на града.

Снимки АВТОРКАТА

Единичната цена на билета за пътуване за всички видове транспорт е 2,20 евро, като той важи за час и 15 минути. Има и много карти с намаление. Най-често използваната от туристи е картата за 10 пътувания за 10,20 евро. Привлекателна е не само цената й, но това, че не е индивидуална и за едно пътуване може да се използва от различни хора. Картата се валидира при влизане в метрото или при качването в наземното превозно средство. Това става винаги през първата врата, а през останалите се слиза. Автобусите спират само ако им дадете знак от спирката.

За предпочитане е хотелът ви да се намира близо или в самия център, за да може да използвате минимално транспорт и да се разхождате повече, за да усетите атмосферата на града.

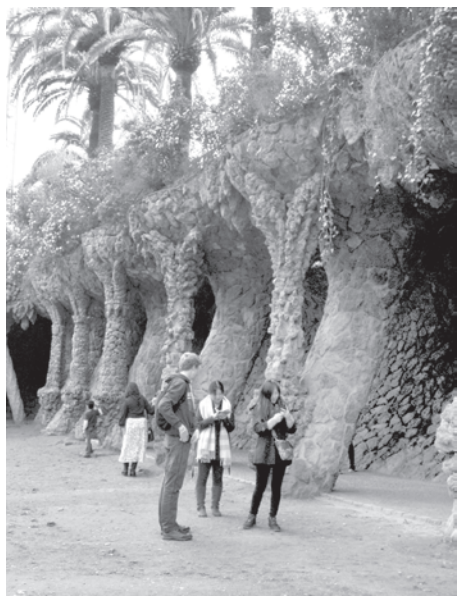
ДЕН 1

Барселона е известна с редица забележителности, особено в областта на архитектурата. Няма да е пресилено, ако кажем, че без каталунския архитект Антони Гауди Барселона нямаше да е толкова известна. Стилът му е смесица от неоготика и ар нуво и е отличителна особеност на много сгради. Първата, която трябва да се посети, е Саграда фамилия или Светото семейство. Строежът на базиликата започва през 1882 г., а година по-късно Гауди е назначен за главен архитект. Сградата още не е завършена и по план това трябва да стане през 2026 г. Добре е да се купят билети предварително онлайн, като се посочи определен час за влизане. Групите се пускат вътре през 30 минути, като допълнително може да се заплати и за аудиогайд. Строителните дейности са основно отвън по кулите, но и част от вътрешното помещение е недостъпно и оградено. За обиколката са достатъчни два часа.

Същия ден може да разгледате и друго произведение на Гауди - паркът "Гюел". Той се намира на един от трите хълма, които заобикалят Барселона. Мястото е закупено от испанския индустриалец Еузеби Гюел, който искал да създаде жилищен комплекс от 40 къщи в началото на миналия век. За това наема самия Гауди. Проектът обаче се проваля и архитектът проектира само 2 къщи, като в едната живее самият той. След време общината купува парка и постепенно той се превръща в най-търсеното за посещение място в Барселона. По-голямата част от него е със свободен достъп. В затворената територия се влиза с билет в определен час. Може да се наложи да почакате час два, докато се освободи час.

ДЕН 2

Втората висока точка в града е хълмът Монтджуик. Той е малко над 200 метра и е място, което няма как да не се посети. На него се намират магическите фонтани, Националният музея на изкуствата на Каталуния, крепостта Монтджуик и серия съоръжения, построени или реновирани специално за олимпиадата през 1992 г. Там е и Олимпийският стадион, използван за откриването и закриването на игрите. В центъра на парка се издига и кулата на телекомуникациите на Калатрава. От крепостта се открива чудесна гледка съм пристанището на града. Оттам тръгва и лифт.

В близост се намира и Побле Еспаньол - Испанското селище. То е построено за международното изложение през 1929 г. В него се издигат постройки в стилове от всички части на Испания и селището всъщност представя на малка територия умален модел на страната. Освен къщи, има работилници, магазини, площадчета. Входът за селото е 12 евро. От крепостта Монтджуик директно може да се спуснете към пристанището и ако още имате сили, е добре да направите крайбрежна разходка до паметника на Колумб. Той е отправната точка към най-популярната улица в Барселона - "Ла Рамбла". Тя е пълна с кафенета, ресторантчета и десетки магазинчета за сувенири.

ДЕН 3

За много туристи улицата "Пасейж де Гарсия" е много по-интересна за разходка, отколкото "Ла Рамбла". На нея са разположени две от уникалните творения на Гауди - Каса "Мила" и Каса "Батльо". Билетите за тях обаче са доста скъпи - около 20 евро, и повечето туристи предпочитат да ги видят само отвън. По широката улица почти няма постройка, която да не прави впечатление, така че разходката няма да е скучна.

Заслужава си да се плати входът за друго творение на каталунския архитект - Палау Гауди. Сградата е построена по поръчка отново на индустриалеца Гюел. Тя е олицетворение на типичните за стила му овални форми, цветни стъкла, мозайки, артистично облицовани комини на покрива.

Малко по-далече от центъра е и святото място за феновете на футболния клуб "Барселона", който няма как да не се посети - стадионът. Входът за музея и разходката в него излизат около 25 евро. Възможно е обаче да се почувства атмосферата и само с обиколка около съоръжението, в двора му и в огромния магазин с оригинални сувенири и облекла на отбора.

ДЕН 4

Последният ден може да се отдели отново за пристанището. До него се намира мястото, което привлича и деца и възрастни - аквариумът. Входът му е около 20 евро на човек, но си заслужава парите. Вътре има малки и големи аквариуми с обитатели на морската флора и фауна от цялото земно кълбо. Безспорно най-голяма атракция е тунелът, който минава под огромен аквариум. Докато стоите на подвижна пътека, която ви води през тунела, над вас минават акули, скатове и всякакви чудновати риби. Наблизо е и Морският музей, в който са разположени копия и оригинали на различни плавателни съдове. Разходката може да продължи и в близкия мол, както и по плажната ивица. Около нея са и десетките ресторантчета, които предлагат местните специалитети.

Хубавото на географското разположение на Барселона е, че почти няма зима и може да се използва за туристическа дестинация почти целогодишно. Цените за вход за забележителностите са доста високи за българските стандарти, но често безплатната гледка отвън е достатъчна, за да се насладите на произведението на архитектурата или изкуството.

ДУМА
ПЕТЪК 2 МАРТ 2018
Неделник

400 хил. българи страдат от редки болести

Нови тестове в УМБАЛ „Св. Иван Рилски” с няколко капки кръв се откриват до 6 хил. заболявания

За различни заболявания в календара има световен или международен ден. Целта им е да изострят вниманието на обществеността върху проблема. Световният ден на редките болести обаче е на 29 февруари, защото тези заболявания се засягат 1 на 2000 души население. Често едно заболяване съществува на дадена географска ширина, но на друга не се среща. Една болест би могла да бъде рядка за една област и честа за друга. Такъв пример е заболяването таласемия - анемия с генетичен произход, която е рядкост в Северна Европа, но се среща често в Средиземноморския регион, а “периодичната болест” е рядкост във Франция, но често срещана в Армения. Има също така много разпространени болести, чиито варианти са редки. Има хиляди редките заболявания. Към днешна дата в света са известни между 6000 и 7000 редки болести, едва 1% от тях може да бъдат лекувани.

Сферата на редките заболявания все още е нова в медицината и науката, но сякаш е една от най-бързо развиващите се и в областта на диагностиката, и на лечението.

Дълго време лекари, изследователи, политици не са знаели за редките болести и доскоро нямаше обществена здравна политика по проблемите, свързани с тях.

Смята се, че у нас около 400 хил. души страдат от различни видове редки заболявания.

Докато почти всички генетични заболявания са редки заболявания, не всички редки заболявания са генетични. Например има и много редки инфекциозни заболявания, както и автоимунни и редки видове рак. Към днешна дата за много редки заболявания

причината остава неизвестна

Медици от Александровската болница в София твърдят, че у нас слабата осведоменост на обществото, недостатъчно добро познаване на проблемите на редките болести от лекарите, в това число и от общопрактикуващите лекари, са основните причини за трудното и забавено разпознаване на редките заболявания, което води и до късно диагностициране и лечение.

За много редки болести няма лекарства, а тези, които са открити, се наричат лекарства сираци, защото са необходими за лечението на малко хора.

В областта на редките болести

най-голямата новост е одобрението на медикамента

Nusinersen (Spinraza), показан за лечението на всички форми на спинална мускулна атрофия (СМА), свързани с 5q хромозома. Това е първата одобрена РНК-терапия в САЩ, Европа и Япония. В Европа след като медикаментът получи одобрение от ЕМА (Европейската агенция по лекарствата), притежателят на разрешението за употреба Biogen провежда програма за ранен

достъп за пациентите, участвали в клиничните изпитания и нови болни със СМА тип 1. Според нея медикаментът се предоставя безплатно за период, различен за всяка страна, обусловен от нейното законодателство, съобщи проф. Ивайло Търнев.

Ако кажем, че в България лечението на редките болести е на световно ниво, няма да е погрешно. Това се дължи на усилията на българските лекари, въпреки множеството административни спънки и препятствия, които те трябва от години да преодоляват заедно с пациентските организации.

Експертните центрове

за лечение на редки заболявания помагат на все повече българи, каза преди дни д-р Ирена Иванова, ръководител “Диагностика на редки заболявания и клинична лаборатория” към УМБАЛ “Св. Иван Рилски” в София. Експертният център в болницата съществува от 2 години. Оттам съобщиха, че се извършват

безплатни тестовете за Гоше, Фабри и Помпе

Освен това нов кръвен тест открива близо 300 редки заболявания и мутации още в 11-а гестационна седмица от бременността. Изследват се 330 гена, за да бъдат открити евентуални изменения, в резултат на които се раждат деца с Даун, детска церебрална парализа, болест на Гоше и др. заболявания, които водят до инвалидизация. Резултатите излизат за около седмица. Тестът се прави с капка кръв и не застрашава плода или здравето на бъдещата майка, обясни д-р Николай Клинкачев от Клиниката по генетика в Университетската болница “Св. Иван Рилски”. Независимо, че тестът се практикува в лечебното заведение отскоро, към момента над 100 двойки са го направили.

Доц. д-р Анета Иванова, която ръководи Експертния център по наследствени метаболитни заболявания на черния дроб” обясни, че “с новите тестове само за броени дни в болницата могат да се диагностицират над 6000 заболявания, за които да се препоръча и най-адекватната терапия.

Постиженията на тези центрове са сериозни. Например специалистите от експертния център по наследствени нервни и метаболитни заболявания (ЕЦННМЗ) в Александровската болница проведоха първата “Лятна школа по редки болести”, като обучаваха лекари от 5 страни от Централна и Източна Европа - Полша, Словения, Румъния, Русия и Израел. А експертният център за редки болести в нефрологията в Александровска възприема статут на обучителен център за част от Балканските страни по отношение на болестта на Фабри. Тази година предстоят серия от мероприятия в България, Сърбия и Македония с фокус върху диагностиката и лечението на болестта на Фабри, организирани в сътрудничество с нефрологичните дружества на отделните държави.

ЗДРАВИЯТ СЪН Е НАЙ-ДОБРАТА ДИЕТА

Недоспиването е реална предпоставка за увеличаване на теглото над нормата. Известно е, че недоспиването влияе отрицателно на хормоналния баланс в организма. Този извод е потвърден и от ново изследване на екип учени под ръководството на Ив ван Коутър (Eve Van Cauter), професор по медицина в университета на Чикаго (University of Chicago).

Редовното намаляване на часовете за сън се отразява на съотношението на лептина и грелина в организма. Първият от тези хормони “казва” на организма, че мозъкът не се нуждае от по-голямо количество храна, а вторият – засилва чувството за глад.

Доброволци, участвали в проведения експеримент, са спали само 4 часа в продължение на 2 нощи. Нивото на лептин при тях се е намалило с 18%, а нивото на грелин се е увеличило с 28%. През деня участниците са предпочитали сладка храна и продукти, богати на скорбяла, зеленчуци, плодове и млечни продукти.

Според екипа учени обезпокоеният от недостига на сън мозък “търси” прости въглехидрати за своето хранене.

Предишни изследвания показаха, че по правило хората, които спят по-малко, тежат повече. Учените не изключват това да се дължи на промените в хранителните пристрастия и на склонността към преяждане, които могат да се явят следствие на недоспиването, съобщава BBC.

Народна медицина

БИЛКИ ЗА СЪРЦЕТО

Хората със сърдечно-съдови заболявания е необходимо да са особено внимателни, когато решат да ползват билки, успоредно с лекарствата си, назначени от лекар. Затова преди консумацията на каквито и да било билки, е необходимо да се консултират с лекуващия си лекар.

От едно време лечителите препоръчват дилянка (Valeriana officinalis) при пристъпната тежест и болка в областта на гърдите при стенокардия, които нерядко добре се повлияват от прием на билката във вид на отвара.

За калината (Viburnum) се твърди, че има благоприятен ефект върху артериалното налягане, има диуретично и успокояващо действие, понижава нивата на холестерола.

Все по-често и по-млади хора посягат към съчетанието мента-глог-валериан.

Самостоятелно запарката от листа от маточина (Melissa officinalis) действа успокояващо на целия организъм, а в частност води до леко понижаване на артериалното налягане, забавяне на пулса, успокоение при лека тежест в гърдите. Сходно действие имат лайката (Matricaria) и ментата (Mentha).

Плодовете и семената на глога (Crataegus) действат благотворно при пациенти с исхемична болест на сърцето (ИБС), имат и леко съдоразширяващ ефект. Спомага за по-доброто снабдяване с кислород на сърдечния мускул, както и на цялото тяло. Глогът подобрява сърдечния ритъм при аритмия и тахикардия. Но и с глога не бива да се прекалява заради възможност за лошо въздействие на нервната система.

Безплатни кардиологични прегледи през март в Александровска болница

Специалистите от кардиологичната клиника на УМБАЛ “Александровска” обявяват март за месец на сърдечното здраве. В периода 1 до 31 март 2018 г. те ще консултират безплатно хора с гръдна болка или други оплаквания в сърдечната област. Прегледите ще се извършват в приемно-консултативния кабинет на клиниката (вход на ул. „Пенчо Славейков”, срещу баня “Мадара”), всеки делничен ден от 16 до 19 ч. Предварително записване на тел.: 02/ 9230 467 и 02/9230 339. Направления по НЗОК не се изискват.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Парс

Жейно ЖЕЙНОВ

Европеизация

Георги КОНОВСКИ

Внезапно първата кола от кортежа даде ляв мигач и зави към малката бензиностанция. След нея се понесоха и останалите автомобили. Спряха пред стъклените врати, от колите наскачаха охранители, а после бавно и тежко се измъкна главатарят – плешив шкембелия, с наостren от страх поглед. Метна по едно око на всички страни, успокои се, че не вижда пряко насочен гранатомет, след което забързано влезе в сградичката, размахал веещия се шлифер.

Охранителите застинаха, вперили очи във всички възможни посоки, двама дори отидоха да огледат мястото за смяна на гумите – кой знае какво можеше да надникне от рова там.

Шефът на охраната внимателно ги проследи, после строго впи поглед в заварените да зареждат колите си шофьори и мислено се подсмихна на нещастния им вид и тихата кротост, с която понасяха стичащия се по обувките им бензин. Ха да посмеят да мръднат, а...

После стъклената врата се отвори и шкембелията се цъфна отпред. Но в какъв вид... Огромно мокро петно се разливаше по чатала му и образуваше карта на Африканския континент...

-Господине... - позаекна шефът на охраната...

Оня махна с ръка.

- Дай там един панталон, че...

И, като се вмъкна в лимузината, продължи:

- Абе, аз често казвам, че искам да стана педал, щото са много умни, ама май и тоя път ни прекараха...

- Те? – зяпна охранителят, подаващ му измъкнатия от багажа нов панталон...

- Те, ами... Кой друг... Нали искаха права, нали им разрешихме да се пишат който какъвто пол иска. И закон им гласуваха моите хора. А то... Не можах да се оправя, ще знаеш. Влязох в тоалетната и се шашнах – вратичка до вратичка. За всеки пол отделна кабинка: първи пол, втори, трети, пети, десети... социален пол, икономически, политически, идеологически... Обърках се за къде съм и на...

След което попристегна някак си омалелия му колан и се тръшна на седалката:

- Ей, и нас ще побъркат с тая европеизация...

Великия Геро - последният магнат

ПОЧТИ ОТ СКОТ ФИЦДЖЕРАЛД

Михаил ИВАНОВ

Най-после влезнах в света на богатите!

Изгарях от завист заради обикновения живот, който водя, жадувах да вкуся от празника на избраните, да се завъртя във вихъра на валса сред брокат и диаманти, мирис на скъпи пури и парфюми и пукотът от отворени бутилки шампанско... Знаех за всичко това, информираха ме разните телевизионни шоуелити, светски хроники и хайлайфни саги, цялата новопоявила се репортерска развълнуваност от това в какви тоалети са били дамите, какво са пили кавалерите, кой коя е погледнал многозначително...

И ето – седнах на маса с мултимилионер! И не кой да е, а Великия Геро! Само преди месец той купи „Магданоз интернешънъл" собственост на бившата мутра, а сега виден бизнесмен Цеко Говедото! Купи я барабар с дълговете ѝ от почти двеста хиляди! Настанихме се ние в кебапчийница „Подуенско утро", не може да не я знаете, една барака до гара Подуяне и голямо плюскане и надпиване беше. Значи, две тройки кебапчета с гарнитура фасул, доматена салца и кисели краставички. Славно си прекарахме с Великия! Празник от тези, дето човек ги помни до края на дните си...

А късно вечерта той внезапно се разплака, толкова развълнуван беше от контакта си с обикновен човек като мене. Захвана да маже сълзи и сополи по бузите и да се терзае:

- Майката ми разкатаха тия днешни баровци! Даде ти сто лева, колкото за домазлък и ти прехвърли фирмата си с дълговете! А той, баровецът, печен, натрупал дългове за милиони! Само от сделката с господин Фильо Сопола съм задлъжнял към фиска с има-нема седемдесет милиона и сега данъчните ми секвестират цялото имуществото! По-точно ваксаджийското сандъче, дето го имам като наследство от прадядо ми Мюмюн! Това ваксаджийско сандъче от поколение на поколение, ние, Звезделинови, един на друг си го предаваме, а ето, сега ми го прибират!

Така ми вика. И още добавя с голям драматизъм:

- Имам вече двайсет фирми и дължа на данъчните осемдесет и три милиона! Щото идват тарикатите, прехвърлят ми фирмите си заедно с дълговете и после изчезват, а мене всеки ден данъчен ме посещава и си търси парите, ама какво може да земе! Цървулите на Геро! Кажи още една голяма, че сърцето ми се къса!

Казах. И не само платих сметката, а и после, като излязохме на улицата, му купих и един сапун. Да се изкъпе, милионерът му с милионер, щото вярно, парите не миришат, но милионерите - яко!

Та кво да ви кажа – най-сетне и аз прекарах вечер в света на богатите! Изобщо – следете шоуелитите! Може пък и да ме зърнете там.

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

Лозан ТАКЕВ

СНЯГ В СОС

И без решение на общинските съветници в СОС и заповед на Данчето Фандъкова синята и зелената зона в столицата станаха за една нощ Бяла...

ТОКОВ УДАР

Нищо чудно ЧЕЗ да стане и Чезидзе!?

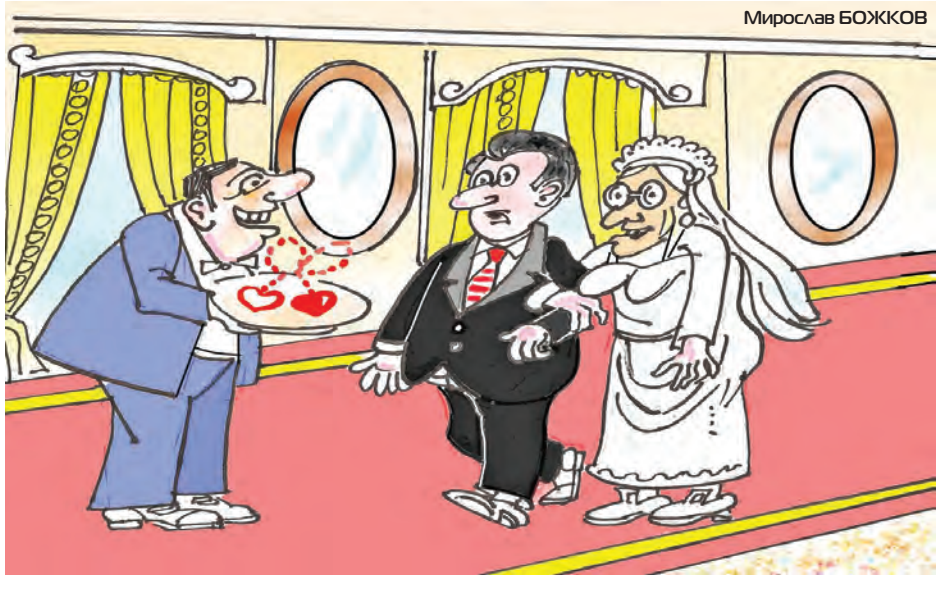
ПРОГНОЗА

В който и произволно взет месец от годината, особено през февруари и март, да падне сняг по нашите земи, ще е изненада! Това е вече стабилност!

ПО КОНВЕНЦИЯТА

Най-бързо на Бойко му смениха пола. Нарекоха го Меркел на Балканите!

Мирослав БОЖКОВ

- ЧЕСТИТА БАБА МАРТА

Из „Джендърски разкази"

Дедо Либен - старият джендър, седеше кротко под крушата на двора до кладенеца, на който скоро щяха да му монтират водомер, отпиваше на малки глътки от дюловата ракия и туку поглеждаше с влажен поглед към съседката. А тя - Ганка, шеташе из съседния двор, припкайки като млада козичка без евросубсидии и с крайчеца на окото целеше деда Либена намръщено. Тя наближаваше 25-ата си година, а още не се беше задомила. Как да се задоми, като на сърцето ѝ лежеше, като охранен кмет на ГЕРБ, Милка от през две къщи. Ситe момци от селото я искаха, щото беше стегната, с гърди като балки тикви и стройна снага като ела, садена през социализма. А пък глезените ѝ тънки като лескови пръчки. Как ли не я ухажваха левенти ергени, дърти женени пръчове от сой, комунисти и неолиберали, но тя все ги отхвърляше ледена като вода от длибок кладенец, публично-държавна собственост. А и Милка не падаше подолу, с тая разлика, че виеше дискретен мустак, същий Хатабич. Не смееха да се поискат, защото Истанбулската конвенция не беше още приета...

Виц Вариете

Из българския бизнес свят:
Гинчето:
- Муцка, виж какъв ЧЕЗ си купих за триста и двайсет милиона!
Теменужка:
- Ти пък, има го за двеста в базар БГ!

☺

Американски прелести:
Начало на часа в Русия:
- Клас, стани!
Начало на часа в САЩ:
- Клас, залегни!

☺

Пьог Чанг:
- Джийвс, защо на олимпиадата стана допинг скандал с руския състезател по кърлинг?
- Опитват се да ни убедят, че кърлингът е спорт, сър.

☺

БГ-капитализъм:
Български министър е на посещение в Италия. След деловата част италианският му колега го кани на вилата си. Нашият човек е учуден от прекомерния лукс и пита италианеца:
- От наследство ли получи такова богатство, че си построил такъв палат?
- Не! - отговорил италианецът.
- Ама виждаш ли оная магистрала?
- Да! - кима нашият....
- Е, асфалтът й е вместо петнадесет сантима дебел само четиринадесет. Оттам са паричките за виличката.
След време италианецът връща посещението и след деловата част е поканен на гости във вилата на българския министър. Какво да види? Не е палат, а дворецът на персийския шейх - водоскоци, градини, фонтани, басейни, тенис кортове...
- Е, не, откъде тия пари? - пита италианецът.
- Виждаш ли оная магистрала?
- Не! Не я виждам! - кокори се чужденецът.
- Именно! Оттам са!

☺

На мама момченцата:
Ако върнат казармата, ще слагат ли камери в спалното помещение, да не се притесняват майките?

☺

Знаете ли, че:
В новите касови апарати щяло да има директен бутон "30% за ГЕРБ".

☺

Чл.67 от Истанбулската конвенция:
- В случай, че Пеперуда излезе от пашкул и е неориентирана за пола си, се нарича „педеруга".

☺

Бойкова България:
От Англия щели да идват на бригада в Перник, за да берат ядове...

☺

Знаете ли, че:
Жена - това е тайна покрита с грим...

☺

Две начинаещи актриси си говорят за новия сериал, в който и двете участват:
– Знаеш ли? Това е много странно. Падна ми се роля, в която ме чукат още в първа серия.
– Това не е нищо! – отговорила другата.
– Мен ме чукаха още на кастинга…

☺

Спира блондинка на оживено кръстовище, веднага услужлив мияч на стъкла за секунди й измива предното стъкло, фаровете и мигачите... Тя му дава един лев. и продължава... На следващото кръстовище, същият мияч пак й измива стъклото и фаровете, тя му дава пет лева и продължава... Спира я същият мияч на по-следващото кръстовище, още по-настървено мие стъклото, фаровете и каквото там достигне... Мацката му дава десет лева и си мисли:
- Какъв добър човечец...
Миячът си мисли:
- Ох дано тая не излезе от кръговото още два часа...

☺

Мечтатели:
Като дете Влади мечтаеше да стане космонавт, Тошко - спортист, а Иванчо - алкохолик. В крайна сметка първите двама се пропиха, само Иванчо постигна мечтата си.

☺

В чудния свят на семейните:
Моля, някой да ме научи как се връзват вратовръзки, че вече трети мъж удушавам...

☺

Една македонка била в Българско. Прибрала се в Скопие и мъжът и я пита:
- Дека одиш ма, Танаске?
- Бех у Бугарско.
- Е що дири толкоз време там?
- Мани, не питай, един бугарин, като ме фана и ме оножда, оножда...
- Малии, ужас, ке те уморат ма, оууу, шо не му каза да запре.
- Епа да му кажа, ама като не знам бугарски!

☺

Баба към внука си:
- Какво ядеш?
- Това е екстази, бабо!

ЕВРОКЛАСИЦИ

Дарко ДРАЛЕЧИЧ - Черна гора

- Виждам аз, че е екстази, ама що без хляб бе чедо?

☺

Когато попитали Хенри Кисинджър какво означава "дипломация на совалката", той отговорил:
- О, то е нещо съвсем простичко. Например, ако искам да омъжа дъщерята на Рокфелер за някой мужик от глухо руско село, бих постъпил по следния начин... Отивам в глухо руско село, намирам там някой мужик и го питам:
- Искаш ли да се ожениш за американска еврейка?
Той ми отговаря:
- Пфу! За какво ми е? Тук си имаме достатъчно жени.
Аз:
- Да, но тя е дъщеря на милиардер.
Той:
- Охо, това променя нещата! След това отивам в Швейцария, влизам по време на заседание на управителния съвет на някоя банка и питам "Искате ли руски мужик да стане президент на вашата банка?"
Те:
- Пфу! За какво ни е?
Аз:
- Да, обаче той е зет на Рокфелер.
Те:
- Охо, това променя нещата! После се връщам у дома при Рокфелер и го питам "Искаш ли дъщеря ти да се омъжи за руски мужик?"
Той:
- Пфу! Откъде го измисли? В нашия род всички са финансисти.
Аз:
- Именно. Той е президент на швейцарска банка.
Той:
- Охо, това променя нещата! Сузи, дъще моя, ела тук! Чичко Кисинджър ти е намерил годеник - президент на швейцарска банка!
Сузи:
- Пфу! Всички финансисти са или импотентни, или пед*раси!
Аз:
- Да, обаче този е груб руски мужик!
Тя:
- Охо, това променя нещата!

☺

Интервю за работа:
- По каква причина загубихте предишната си работа?
- Ами, компанията се премести, а на мен не ми казаха къде...

☺

Полов живот:
Когато Пешо разбра колко пари има любовникът на жена му, започна да гледа на рогата си като на рог на изобилието.

☺

- Вие уролог ли сте?
- Не. Аз съм уфолог.
- Каква е разликата?
- Занимавам се с извънземни.
- Какви извънземни?
- Ами, пришълци от други планети...
- От какви планети?
- Ами, Марс, Венера...
- Значи, точно вие ми трябвате.
- По каква причина?
- Венерическа...

☺

Руска подводница. Механикът и щурманът спорят кой е по-важен за кораба:
- Седиш и по цял ден чертаеш с молив по картите - с това може да се справи и най-големият тъпак!
- Ами ти? Седиш по цял ден в кабината, гледаш машината, тя сама си работи и се мислиш за много умен?
Накрая се хванали на бас на бутилка водка, разменят си местата и който дойде пръв при другия за съвет - губи!
Седи щурманът в машинното, по едно време тича матрос и докладва:
- Двигателите загряват, какво ще заповядате?
Помислил щурманът, ама му доскучало да даде водката и наредил:
- Залейте двигателите с вода!
След малко тича матросът и докладва за същия проблем. Щурманът дава отново същите заповеди.
По някое време идва матросът, целият вир вода:
- Край! Двигателите се нагряха до червено! Всеки момент ще блокират!
Няма накъде, взема бутилка с водка щурманът и отива при механика за помощ. Влиза в кабината, а механикът, наведен над картата, старателно чертае.
- Добре, признавам, че загубих! Двигателите прегряват, а аз не знам какво да правя!
Механикът вдига очи от картата:
- Е, как няма да загряват, вече трети ден караме в пустинята...
- Ако бях циганин, щях да те открадна!
- Защо, красива ли съм?
- Не ма... приличаш ми на кон.

☺

Нощ. В спалнята.
Той се отърква в нея:
- Скъпа...
- Охх... много ме боли глава!
- Скъпа, аз няма да те карам да мислиш!

☺

Още на първата среща тя му заяви:
- Аз съм прилично момиче, и до сватбата... не чакай да готвя!

☺

Една жена чакала, чакала да й се обади. После се погледнала в огледалото... и позвънила първа

☺

Знаете ли, че:
Раздялата наистина е нещо много болезнено. Особено с парите...

☺

- Какво работиш?
- Шия парашути.
- Брей, много отговорна работа!
- Не мисля, досега никой не се е оплакал.

☺

Гледам морето... виждам теб, гледам луната... виждам теб, гледам звездите... виждам теб... аре мръдниииииии малко маааааа!!!

☺

- Опитай, пържолите са страхотни.
- Сигурно е така, но хората обикновено ходят на кино с пуканки...

☺

Модерни времена:
В офиса беше толкова тихо, че се чуваше как заплатите влизат в дебитните карти.

☺

Просяк стои близо до храма и моли за милостиня. Един богат човек всеки път давал на просяка големи суми пари. И изведнъж изчезнал. Просякът се притеснява, чака. Няколко седмици по-късно просякът отново се срещна с благодетеля си.
– Къде изчезнахте? – попитал той тревожно.
– Ходихме с жена ми на ски! – радостно отговаря събеседникът.
– На ски, значи?
– Да. На ски.
– И това с моите пари!?

☺

Дама решава да паркира. Намалява, спира, дава на задна. Чува се "тряс!" Ударила задната кола. Дава на първа и "тряс!" После пак задна "тряс!", после пак първа "тряс!" След минута се приближава полицай усмихва се и пита:
– Извинете, госпожо, вие по слух ли паркирате?

☺

Патрулка на КАТ. Решават кръстословица:
- Зеленчук с три букви?
- Зелка!
- Не се събира...
- Ми вземи по-малка.

☺

Виц Вариете

ПЕГАС®

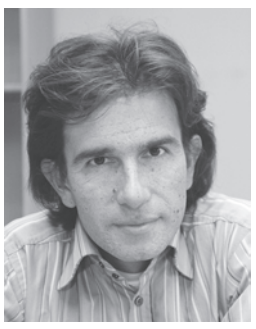
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018, БРОЙ 043

От редактора

Най-българският ден

Боян БОЙЧЕВ

Няма по-български празник от 3 март! Това е денят, в който се възражда България. Денят, чакан пет протяжни века. Пет века в затъпяващо робство, а не в мирно съжителство, както се опитват да го изкарат днес някои псевдоисторици, преки потомци на Вазовия Кирияк Стефчов.

Денят, който дължим на кохортата светли възрожденски личности, поставили идеята за свободна България над личното, зарязали семейства, за да се обрекат на борбата, проправили пътека в робската пустиня на страха.

Денят, който дължим на мъчениците на Априлското въстание, приковали погледите на самодоволна Европа към една поробена земя, където един народ е подложен на ятаган и огън.

Денят, който дължим на братска Русия, която единствена протегна ръка и с кръвта на хиляди загинали руски воини извоюва и подпечата свободата ни. Уникална война! Русия воюва не за да защитава себе си, а да се бори за свободата на братския славянски народ, в чиито жили тече една кръв, в чиито души има една вяра, чиито мисли говорят с един език. Неслучайно в навечерието на войната руският дипломат в Цариград граф. Николай П. Игнатиев казва: "Ние връщаме нашия дълг на родината на просветителите Кирил и Методий."

А към коя друга страна българският народ е гледал с толкова упование? Коя друга страна е наричал с такова патриархално-родово умиление - Дядо Иван?

В коя друга страна и знатните аристократически фамилии, и интелигенцията, и обикновеният човек са били еднакво съпричастни с тъгите на българския народ, с идеята за освобождение?

Единствено в Русия, която не само ни освободи, но и помогна да бъде изградена отново българската държава.

Световният ум писателят Ф.М.Достоевски призовава: "Ще извадим, щом трябва, меча от ножницата в името на потиснатите и нещастните, пък дори и в ущърб на моментната ни собствена изгода. Но в същото време в нас още по-твърдо ще укрепне вярата, че в това е истинското предназначение на Русия, нейната сила и правда."

Цитирам тези думи, за да отговоря на хулителите на празника. А те в последните години са все по-крякащо гръмогласни. Страдащи от удобна историческа амнезия във времена на вирусна ревизия на историята. Дребни политиканстващи душици, търсещи преди всичко личната облага. Те едва ли могат да разберат идеализма на руските воини и българските опълченци; на техните офицери, заменили бляскавите балове за блясъка на оръдейните залпове.

Но хулителите заслужават единствено нашето презрение.

За освободителите - поклон! Дълбок поклон!

3 МАРТ

С тъпани и гайди на Националния празник

Истинско клубно предизвикателство предстои в "София лайв клуб" на 3 март от 22 ч. "Тъпани и гайди" гостува на клубната сцена със специален празничен концерт. На Националния празник на България с гордост ще празнуваме заедно с национални ритми и приповдигнато настроение, съобщават организаторите.

Под звуците на традиционни родопски ритми от тържествени тъпани и гайди ще бъдат отбелязани 140 години от Освобождението на страната от османско робство. Преплитането на оригинални, автентични, цветни мелодии ще допринесе за магията в празничната вечер, а гласът на народната певица Валентина Добрева ще ни отведе в дебрите на Родопа.

"Тъпани и гайди" съществува от 2011 г. Родопският звук е заложен в основата на звученето, но е съчетан с тежък съпровод на австралийско диджериду и перуански кахон. В групата се срещат традиционни първобитни инструменти от три различни континента. Австралийското диджериду - най-древният духов инструмент в света, кахонът е древен ударен инструмент, роден в Южна Америка, Перу, каба гайдата е един от първите дървени духови инструменти, възникнали на Балканите.

Музикантите, стоящи зад проекта, са Валентина Добрева - вокал, Лазар Кермедчиев, Григор Лалов, Росен Росенов и Костадин Канев - каба гайди, Петър Йорданов (Бъни) - кахон, и Георги Маринов Хорхе - диджериду.

ГАСТРОЛ

Старозагорската опера играе „Мадам Бътерфлай" в Одрин

Повече от година продължиха обсъжданията за възможностите за културен обмен и сътрудничество между ръководството на Държавната опера в Стара Загора и турския град Одрин. В подкрепа на преговорите от голямо значение е оказаното съдействие на генералния консул на България в Одрин Васил Вълчев и неговия екип. Заявеният интерес и на двете страни бе финализиран на 11 февруари в Старозагорската опера с подписването на договор за първото гостуване на театъра на 25 април с постановката на операта "Мадам Бътерфлай" от Пучини на сцената на Тракийския университет.

Договорът бе подписан от директора на Операта Огнян Драганов и председателя на Търговско-промишлената палата в Одрин Реджеп Зъпкънкурт в присъствието на Васил Вълчев - генерален консул на България в Одрин, Р.Турция, Радослава Кафеджийска - консул в Генералното консулство на България в Одрин, Елиф Гюлюзярдъмчъ - департамент Европейско сътрудничество на ОТПП, Елмаз Аслан - председател на дружеството на жените-предприемачи към ОТПП, Красимир Червилов - зам.-директор на Старозагорската опера. На официалната среща присъства и председателят на Търговско-промишлената палата в Стара Загора Олег Стоилов.

ПРЕМИЕРА

Нова книга на Георги Константинов

Клуб "Писмена" в Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий" и ИК "Хермес" организират премиера на книгата "Миг като вечност" на Георги Константинов. Събитието е на 6 март от 18 ч. в централното фоайе на НБКМ със специалното участие на поп и рок изпълнителя Тодор Върбанов-Върбан.

Георги Константинов е един от най-нежните лирици в съвременната ни поезия. Автор е на повече от 35 стихосбирки, сред които "Една усмивка ми е столица", "Общителен самотник", "Обичам те дотук". По негови текстове са създадени много естрадни песни, които се превръщат в хитове. Поезията на Константинов е превеждана на английски, френски, руски, японски, немски, гръцки, арабски и др.

ИЗЛОЖБА

Владко Балев представя „Nero 40x40"

Художникът Владко Балев представя експозиция, наречена "Nero 40x40". Творбите му са визуални притчи на автор, който се стреми да овладее пространството около и в себе си. Да го насели със своите абстракции в черно и срещите с "непознати", с размитите граници и сянката; с преживяното от среднощните си странствания в един друг свят, който всеки от нас докосва. И да може да живее със самота и много любов.

Изложбата ще бъде открита на 6 март от 18 ч. в столичната галерия "Дебют", бул. "В. Левски" 62. Владко Балев е роден през 1978 г. в София. Завършва Средното художествено училище за приложни изкуства, специалност детски играчки. Работил е в ателието на проф. Димитър Балев. Самостоятелни изложби прави в галериите "Аросита", "Арт 36" и други. Участва в общи експозиции в БКИ "Дом Витгенщайн" във Виена.

Здравствуйте, братушки!

Иван ВАЗОВ

– Мамо, мамо, я ги виж!
– Що е? – Идат, погледни ги.
С пушки, с саби... – Що стоиш?
Скоро, чедо, поздрави ги!
Тях ги бог прати насам,
да помагат, чедо, нам. –
И детето дава крушки
на солдатите без страх
и крещи на тях:
здравствуйте, братушки!

Генералът кат орел
ескадроните повежда,
а орачът се запрел
и омаян ги изглежда:
чини му се, че е сън...
Изведнъж с туптенье, с звън
приближават кат вихрушки.
Той си шапката свали
и ги поздрави:
здравствуйте, братушки!

Шипка! Шипка! Гръм се чуй.
Гурко мина планините!
Радост, чудо беше туй!
И на Тракия момите
срещат храбрите борци
и покриват със венци
техни глави, коне, пушки...
И кат стискат им ръце,

викат от сърце:
здравствуйте, братушки!
Как са горди тез момци!
Един казак варди, гони
хиляди злодей, крадци –
цели турски легиони.
И народа с лик засмен,
като гледа вече в плен
тия полкове хайдушки,
на казаците добри
тъй благодари:
здравствуйте, братушки!

Русе, 1878

Поезия

Трети март

Дияна ВАСИЛЕВА

140 Години Освобождение
след люти битки и неравни сражения
с вяра Христова славянский народ
скочи да отхвърли турский хомот.

Чети с хайдути и малки деца
воеводи смели с кръст на чела,
знаменосци бели с лъвски знамена
народът се вдигна възмутен в борба.

Русия пристигна с руския цар
на нас да помогне - световен господар
и със руска помощ и със цял народ
народът отхвърли вековний хомот.

Слава вам герои известни и анонимни
пътя към Голготата за Свободата поели
народа чрез борбата вярата спаси
безсмъртни и смели огън орли.

Баронеса Вревская

Георги ДРАМБОЗОВ

Не знаели в поробена България какво
е петербургско потекло -
там на изискан френски разговарят,
а тука спят на походно легло.

Не знаели край Плевен или в Бяла какво
е руски благороден сан -
с краче да тропнеш, всички там се кланят,
а тук - башибозушки ятаган.

Но с кръста милосърден на сестрица,
с коронката на древния си род,
кръжи над всички бялата орлица,
която носи вяра и живот.
И всяко камъче, дори прашинка, парче земя от
дунавската гръд,
дори цветята в майчина градинка,
на нея свободата си дължат...

Простете, Ваше истинско сиятелство,
небесния покой ще наруша,
но днес висят икони на предатели във храма на
славянската душа.
И пак те вика моята държава - не в НАТО,
а в полето на честта,
за да те турим в храма православен
вместо икона,

сестро на Христа.

Пред Бога и пред тебе да се кланяме,
да се пречисти българската свяст,
да си припомним кой ни връзва раните
и ако трябва, пак ще мре за нас!

Балада за войника

И момчето видя видение - сянката на опълченеца, чу неговия глас.

Народно предание

Александър МИХАЙЛОВ

- Не плаши се, момченце, от мен!
Не проливай сълзи! Замълчи!
Нека чуят: зеления клен
и зелените твои очи.
Аз съм приказка. Мойте слова
спят дълбоко край тия скали.
И над мен се люлее трева,
преминават планински орли.
Бях войник на добър генерал.
Носех пушка и българска кръв.
Минах тихия Дунав на сал
и загинах при Шейново пръв.
Имах палаво, малко момче
като теб - с изрусяла коса.
От Русия му купих звънче
и заминах на бой по роса.
Не прекрачих аз родния праг.
Не погалих доброто момче.
Надалече от моя юнак
паднах с чудното руско звънче.
То събуди войнишката скръб
в тишината на летния ден.
То събуди и спомена скъп -
непокътнат остана във мен.
И тогава надигнах се сам
да намеря детето си аз.
Колко време го търся - не знам.
Не достигат ми сили и глас.
Не плаши се, момченце, от мен.
Тя, войната, в зори отгърмя.
Аз съм подвиг - от подвиг роден.
Аз съм твойто небе и земя.

Безсилно си време

На подп. Павел КАЛИТИН
и на бранителите на Стара Загора -
руси и българи, през юли 1877

Иван АЯРОВ

Ще можеш ли време
в моята кръв да посееш,
на забравата мъртвото семе?
Ще можеш ли моята песен,
преляла от обич, да приглушиш
с платното на глухата плесен?
...Нима не ги чуваш?!
В долините с посечени рози
камбаните още кървят!
...Нима не ги чуваш?!
...Русия мълвят!
Пет века гледахме в нея,
побити на кол умирахме с кръста!
Пет века вярвахме в нея,
с оковите острихме меча!
...Дори да отричаш
ти стрестнато време,
СВИДЕТЕЛ Е БОГ!
Да заличиш обичта към Русия,
безсилно си, време!
Тя е в крилете на знамето птица -
свещения дар на Самара,
тя е в мен,
в пепелта на дедите,
упование светло в най-тежкия ден!

Понякога истината боледува, но тя никога не ще умре

Дали работим за българския национален интерес, както са работили нашите предци, и пазим нашето достойнство?

Петър ДОНЕВСКИ

Все по-често тия дни с приятели сядаме на пейките на Ботевия площад, гледаме величествения паметник на гениалния поет, гледаме Балкана, приютил толкова героични съдби на родолюбци, дали живота си за освобождение на Отечеството ни от турско робство, и скърбим за раненото време, в което живеем днес. Време, в което някои нови демократи се съмняват дали пък е имало турско робство и дали не е имало само присъствие у нас от наши комшии?... И дали с гордост трябва да отбелязваме 3 март като национален празник на България? И не е ли време да препрочетем историята си с нов поглед, с нови нотки за добросъседство, с опрощение на 5-вековното ни унижение и погазване като народ? И да изключим думата робство от употребата ни в българската реч?

Боже мой, боже мой... Да се чудим и да се маем... На кого да вярваме? На днешните ли родофоби или на тревожните ни съвременници от тогава? На народната памет, създала болката за три синджира роби, за балканджи Йово и сестра му Яна... На родолюбеца ни Стефан Стамболов: "Не ще ме ний богатство, не ще ме ний пари, искаме свобода, човешки правдини..." Или на героично загиналия Ботев: "Но кълни, майко, проклинай,/ таз турска черна прокуда... та сърце, майко, не трае/ да гледа турчин, че бесней/ над бащино ми огнище..." И продължавам с Ботев: "Дивият, безчовечен турски ярем, който в продължение на почти пет столетия е висял и днес даже с още по-голяма тежина виси на врата на нашия потъпкан, западнал, но жив и неразвален още народ." Дали на Левски, увиснал на бесилото, жадуващ чиста и свята република, или на Захари Стоянов, описал с потресаващ реализъм в своите "Записки по българските въстания" стотиците опожарени села и градове след погрома на Априлското въстание? Или на народния поет Иван Вазов, съвременник на жестоката епоха, описал реално безпощадната съдба на своя народ през турското робство в "Под игото" и осенил със слава имената на героите в своята "Епопея на забравените"? Европа, Европа е потресена от жестокостите на турските завоеватели... И питам се: "Що за народ сме?" За личната презумция на някои си, пишещи ни се за приятели, сноби, които ни шушнат, че ще обидим някого си и че трябва да не зачитаме чак толкова нашия Трети март. Да си замълчаваме, щото ще навредим на добросъседските си отношения. Мислят си някои, без да си дават сметка, че ще обидим най-много себе си. Да отречем героизма на българския народ, изживял непосилното време разделно, написал легендите за хайдутството, Паисий, Раковски, Левски, Ботев, Априлци... Народ, който защити своята вяра и кръст, националната си свобода и достойнство, доказа на Европа, че го има и че трябва да пребъде. И че, ако не беше Трети март, историята ни като народ щеше да бъде друга.

Но има и една още по-голяма истина... За Великата Русия, без чиято помощ нямаше да имаме нашето Освобождение. Без помощта на дядо Иван и до ден днешен България щеше да е Кюрдистан на Балканите. А къде беше тогава Англия, къде беше Европа? Европа, за чиито ценности днес някои ни повеляват... да се учим от техния начин на живот и демократизъм... Да... Имаше ги и тогава. За да скъсат Санстефанския договор и да парчетосат България на Княжество и Източна Румелия и да откъснат Македония от българската плът. Да... Истината понякога боледува, но тя никога не ще умре.

Не, не мразя днешна Турция... Имат производство, имат силна икономика, растеж, уважавам турския народ за неговото трудолюбие, затова, че устояват техните традиции и обичаи... Работил съм с много турци, заедно сме се веселили по наши и техни празници... И ще продължаваме да го правим... Да си живеем в мир и добросъседство. Но... Думата ми е за нас. Дали работим за българския национален интерес, както са работили нашите предци? Дали пазим нашето, българското достойнство? Да. Повече от всякога сме длъжни да пазим нашата история и да се гордеем с нашия празник Трети март. Но се тревожа, като гледам как нашият северозапад от ден на ден все повече гасне. И мисля си... Докъде ще стигнем с нашите политици, които изненадват непрекъснато с действия, които са по-скоро партийни интереси, отколкото градивност за идващото след нас поколение?

Премиера

За Русия - с обич

Произведения на 100 български поети намериха място в едноименната антология

В навечерието на 3 март в Руския културно-информационен център в София се състоя премиерата на новата поетична двуезична антология "За Русия - с обич". Ценната книга включва произведения на 100 български поети от различни поколения, като се започне от Добри Чинтулов и се стигне до творци от нашето съвремие.

На премиерата говориха Станка Шопова, председател на Фондация "Устойчиво развитие за България", Александър Новоселов, съветник по културата към посолството на Руската федерация у нас и Боян Ангелов, председател на Съюза на българските писатели и на издателство "Български писател", който бе и водещ на вечерта.

Част от поетите, включени в книгата, присъстваха в залата и представиха своите стихотворения.

Начало на сборника дава една от многото (над 2000!) български фолклорни песни, в които звучат надеждите на българите към Русия за спасение от турското робство. Темата за Русия, разгледана от различни аспекти, е обединяваща за всички стихотворения в антологията. Тук е и Руско-турската освободителна война, тук е и Октомврийската революция, тук е и Великата отечествена война, тук е и красотата на необятната руска страна, тук е и великата руска култура, тук е и широката славянска душа на обикновения руски човек. И всичко това - през поетичния поглед на най-големите български творци на лирическото слово от Възраждането до днес. Преводите на стихотворенията са авторски или дело на български и руски преводачи. Някои от творбите са познати добре на читателите, други достигат до тях за първи път именно благодарение на този сборник.

Антологията "За Русия - с обич" сътворява многоликия образ на една братска държава с нейната горда история, с настоящето ѝ, с културните ѝ висоти и героични величия. Сътворява го с пластичността и всеобхватността на българското слово. Вдъхновените им откровения зазвучават и на руски език, за да прокънти още по-силно истината, че нищо не може да помрачи една взаимна обич, чиито свидетелства са вкоренени в редутите край Плевен и Шипченските балкани, пишат в предговора издателите на ценния сборник.

Книгата е посветена на 140-годишнината от Освобождението на България и на героите от Руско-турската война (1877-1878 г.) и е издание на Фондация "Устойчиво развитие за България" и издателство "Български писател".

Потомците на А.С.Пушкин и М.Ю.Лермонтов – освободители на България

Те продължават голямата руска и славянска традиция великите творци и техните потомци да бъдат верни на идеите на свободата, духовността, морала и Родината

Емилия ЛАЗАРОВА

Имената на генерал Александър А. Пушкин и генерал Александър М.Лермонтов не са сред най-популярните между достойния руски генералитет и пълководци от Руско-турската освободителна война 1877-1878 г. Те имат своята слава в народната памет и обич на българите, особено в освободените от техните воински части градове и села на България по време на войната. И както имената на техните бележити родственици - поетите А.С.Пушкин и М.Ю.Лермонтов, стоят едно до друго като съвременници и носители на руския дух, език и култура.

В годините 1820-1823 г., когато гениалният поет А.С.Пушкин е в изгнание в Бесарабия, той живо се интересува от националноосвободителните борби на народите на Балканите и особено симпатизира на българите. Вниманието му е привлечено първоначално най-вече от общуването с преселилите се българи там заедно с оттеглянето на руските войски от българските земи след последните руско-турски войни. Контактите на А.С.Пушкин с българите са най-вече в района на Северното Придунавие - Бесарабия (Буджак) и Молдавия. Там великият поет слуша техните разкази за борбата на българския народ против турските поробители, слуша и се вълнува от песните им, впечатлен и възхитен е от мъжествената им борба. Горещото си съчувствие към националноосвободителната борба на българите А.С.Пушкин изразява в повестта си "Кърджали", в едноименното си стихотворение и други творби.

Най-големият син на А.С.Пушкин е роден на 18 юли 1833 г. След гибелта на великия поет на дуел всички тревоги и грижи за възпитанието на децата поема майката - Наталия Н. Гончарова. Получил прекрасно домашно възпитание и качествено образование през 1848 г., Александър е записан в Пажеския корпус - авторитетно и престижно военно училище.

След успешна военна служба през 1870 година полковник А.А.Пушкин е назначен за командир на 13 Нарвски хусарски полк. Начело с него нарвските хусари добавят към миналата воинска слава на един от най-старите кавалерийски полкове нови подвизи по време на Руско-турската война 1877-1878 г., а военните способности на големия син на поета се проявяват блестящо по време на бойните действия при освобождението на редица български градове и села. Хусарите на полк. А.Пушкин преминават река Дунав на 29 юни 1877 г., като преди това, той строява ескадроните и ги поздравява с успешното достигане до българска земя. И се обръща с думите: "Братя, погледнете, пред нас е България, свещена славянска земя! Там загиват от разярените турци нашите сестри и братя! Те чакат нашата помощ! Достойно да изпълним своя дълг!"

Първоначално Нарвският хусарски полк е в състава на челния Русчукски отряд, който трябва да задържа и отблъсква настъплението на стохилядната турска армия, устремена към вр. Шипка. В края на юни 1877 г. активно действа в състава на Османпазарския отряд в района на гр. Търново. През октомври е сформиран сборен отряд под командването на полк. Пушкин във връзка с провеждането на сложна операция за завземането на важни опорни пунктове на османските войски. Полкът се отличава в сраженията, които се разгръщат в периода септември-ноември 1877 г. в районите на селата Ново село, Кесарево, Тотлас, с. Златарица и др. За своята смелост и решителни действия Александър Пушкин е награден със златно оръжие с надпис: "За храброст". В тези тежки дни и боеве от вражеските куршуми загиват шест коне, с които той се сражава. През месец ноември 1877 г. 13 Нарвски хусарски полк влиза като освободител в гр.Елена.

В разгара на бойните действия през зимата на 1878 г. полк. Ал. Пушкин е назначен за командир на бойни част, съставени и от български опълченци. В голяма част от времето тогава Нарвският полк е в състава на 13 кавалерийски корпус, който действа в старопланинските градове в близост до проходите. През януари разузнаването съобщава, че с.Читак е заето от турски войски и там, както обикновено, те се готвят да устроят масово клане над местното българско население. Необходимо е да се предотврати кръвопролитието. Отново рамо до рамо опълченците и хусарите на полк. Пушкин освобождават с.Читак и спасяват жителите му от насилия и унищожение. В края на януари е освободен и Котел, а в града влиза и Нарвският хусарски полк. За инициативността, умелото командване и личната храброст полковник Пушкин е награден с орден "Св.Владимир" ²V степен, а всички войници от полка - с паметен знак "За отличие в Турецкую войну".

В следващите месеци от войната Нарвският хусарски полк на полковник Пушкин е обединен с Драгунския полк под командването на полковник Ал.М.Лермонтов и това военно формирование става известно като "летящият полк". Задачата е освобождението на много селища в района на Южното Черноморско крайбрежие. На 6 февруари - денят на освобождението на гр.Бургас, полк. Лермонтов и полк. А.Пушкин са посрещнати с радост от местното население.

След войната А.А. Пушкин е издигнат до генерал-лейтенант. За 35 години в армията той става кавалер на почти всички руски ордени - "Св. Владимир" - ²², ²²², и ²V степен, "Св.Анна" - ² степен, в това число и "Св.Александър Невски" с брилянти. От всички бойни награди най-скъпа за генерал Пушкин е златната сабя с надпис "За храброст".

Вече в оставка, Александър Александрович Пушкин участва активно в обществения живот на Москва. Целия си опит той посвещава на просветителното дело. От 1895 г. е почетен наставник в Опекунския съвет на учрежденията на императрица Мария, завежда учебната част на Комерческото училище, член е на съвета на Екатеринския и Александровския женски институт. Посвещава се и на пушкиноведението и пушкинознанието. Повече от двадесет години той грижливо съхранява ръкописи, чернови, документи, лични вещи и реликви на своя велик баща, прави дарения на Румянцевския музей. Александър А.Пушкин умира на 82-годишна възраст на 19 юли (1 август) 1914 г. в селцето Малое Останкино, Тулска губерния.

Полковник Александър Михайлович Лермонтов е представител на така наречената "острожниковска" линия (по името на имението Острожниково) на Лермонтови, племенник на поета Михаил Ю.Лермонтов. Баща му - адмирал Михаил Николаевич Лермонтов, е пряк потомък на Петр Петрович Лермонтов и е брат на Евтихия (Юрий) Петрович, баща на великия поет Михаил Юриевич Лермонтов. Бъдещият адмирал Михаил Н.Лермонтов едва 16-годишен получава първия си орден "Св.Георги", а скоро след това участва във войната срещу Наполеон в сражението при Бородино, за което е отличен с орден "Св.Анна". Във войната с Турция (1828-1829 г.) се включва в обсадата и превземането на крепостта Варна в състава на руския Черноморски флот. Във Варна той воюва рамо до рамо с брат си Дмитрий Н.Лермонтов. За доблестното си участие и двамата братя Лермонтови са наградени с високи руски ордени и отрупани с почести.

Тяхната слава и подвиг продължава синът и племенникът полк. Александър Михайлович Лермонтов. Роден е на 27 февруари 1938 г. в гр. Либава, където тогава служи баща му. Възпитаник на Пажския корпус, випуск 1856 г. и в следващите години поема пътя на военната кариера. На 23 април 1872 г. Александър М.Лермонтов е произведен в чин полковник и назначен за командир на 13 Драгунски на Военния орден полк. На този пост той остава и ръководи своите офицери и войници до края на Руско-турската война.

Сведенията за участието на 13 Драгунски военен полк под ръководството на полк. Ал.М.Лермонтов се отнасят до първите дни на м. август 1877 г., когато военната част е разположена в района на гр. Елена, в близост на с. Беброво. Селото има важно стратегическо разположение - тук се пресичат основни пътища - от Търново за Сливен и от Горна Оряховица за Котел и Бургас. В тези стратегически направления и райони и в следващите месеци са бойните действия на 13 Драгунски полк под командването на полк. Ал. Лермонтов. На 7 август той взима решение да атакува и да отблъсне турските части от страната на тогавашното с.Ахметли (близо до с.Беброво). Битката е неравностойна, но полк.Лермонтов успява да залови Хаджи Фюсейн паша, да освободи с.Беброво и така да се гарантира победоносният път на руските войски към Котел и Бургас. Няколко месеца след това - в края на ноември и началото на декември в района на гр. Елена отново се разгарят тежки боеве. Руските войски са многократно по-малобройни от турските и са под общото ръководство на ген. Домбровски, а полк.Лермонтов командва предната Маренската позиция. В резултат на необикновения героизъм и подвиг на руските воини не само за втори път е освободен гр. Елена, но тази победа съдейства и за победата при Плевен.

През следващите месеци части от полка на Лермонтов се отличават в боевете за освобождението на гр. Сливен. По време на войната градът има важно военно значение и е част от стратегическата посока Казанлък-Шипка и Одрин. На 16 януари, след като нанася сериозни поражения върху отстъпващите турски войски, победоносно първа в Сливен влиза Втора дивизия от 13 Драгунски полк на полк. Лермонтов.

След Сливен, Ямбол и Бургунджи (с.Горно Александрово) руските войски освобождават и Карнобат. Звездният час, славата, признанието и личното удовлетворението на полк. Лермонтов за всеотдайното служене в Руско-турската война 1877-1878 г. и Освобождението на България идва на 6 февруари 1878 г., когато "летящият отряд" на руската армия освобождава Бургас без нито един изстрел. Още на следващия ден - 7 февруари, е освободен и Созопол.

Заради личния принос в освобождението на гр. Бургас полк. Ал.М.Лермонтов е издигнат в генерал-майор и е награден с със златно оръжие "За храброст", с орден "Св.Владимир" ²²² степен с мечове, и "Св.Станислав" ² степен.

След Руско-турската война 1877-1878 г. ген. Ал.М.Лермонтов продължава военната си кариера. Умира на 26 декември 1906 г.

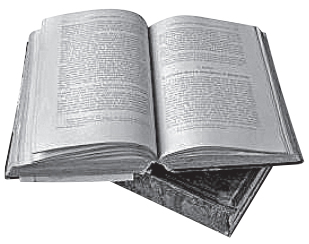
И както вече е традиция в семейството на Лермонтови, за освобождението на България участват няколко поколения. Единствената дъщеря Ал.М.Лермонтов - Александра, напуска удобния и уреден живот в Санкт Петербург през 1877 г. и постъпва като милосърдна сестра в руската армия на българска земя.

През май 1879 г. Александра Лермонтова заедно с 4-ти армейски корпус на ген. Скобелев идва в Бургас. Тук, в новоосвободена България тя организира и подпомага обучението на медицински кадри и създаването на болница. Със свои собствени средства аристократката закупува болничен инвентар и инструментариум. Александра Александровна Лермонтова умира в Санкт Петербург през 1903 г.

Братята на ген. Ал.М.Лермонтов - Михаил и Константин, са също участници в Руско-турската освободителна война (1877-1878 г.). Това са: поручик Михаил Юриевич Лермонтов - воювал при Елена, Созопол и Елхово, както и поручик Николай Владимирович Рузкий - воювал и ранен при боевете за Плевен, при с.Долни Дъбник.

И двамата потомци на великите руски поети А.С.Пушкин и М.Лермонтов - Александър Ал. Пушкин и Александър М. Лермонтов, продължават голямата руска и славянска традиция великите творци и техните потомци да бъдат съпричастни и верни на идеите на свободата, духовността, морала и Родината.

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“ПЪРВА ЛЮБОВ И ДРУГИ ПОВЕСТИ” от Иван Тургенев издава “Колибри” в превод на Мария Хаджиева, Пенка Кънева, Илиана Владова. Естетическата наслада от тези малки шедьоври за щастието, дълга, егоизма и саможертвата е безспорна - това е най-филигранната и живописна проза в руската класическа литература. Удивителни са писателското новаторство и смелостта на Иван Тургенев, един от големите писатели от втората половина на XIX век. Изданието обхваща повестите “Ася”, “Първа любов”, “Пролетни води”, странната и обсебваща “Песен за тържествуващата любов” и мистичната “Клара Милич”, всички обединени от темата за любовта.

“КОТАРАКЪТ ФРАНТ И ЗАГАДЪЧНИЯТ ОСТРОВ” от Иван Раденков е мултимедийна книга, най-новото заглавие в колекцията с издания за деца на “Ентусиаст”. То проследява историята на група чудаци, които преодоляват различията си, за да постигнат обща цел - да разгадаят мистерията на тайнствения остров и да освободят неговите обитатели. Книгата съдържа авторските илюстрации от проф. Виктор Паунов и диск с 14 детски песни и техните инструментали. Музиката е написана от група “Неутрино Рейс” и е изпълнена от ВТФ “Врабчета” и Иван Раденков. В главно действащо лице се превръща един котарак с бохемска душа и аристократично потекло.

“ЖЕНАТА В КАЮТА 10” от Рут Уеър издава “Хермес”. Журналистката Ло Блеклок получава покана да прекара седмица на борда на бутиков круизен лайнер. Небето е безоблачно, водата - кристалночиста, а отбраните гости изглеждат толкова изискани и приятни. Но не след дълго над кораба надвисват оловносиви облаци, палубата се разлюлява от бурни ветрове. Ло внезапно се буди през нощта от писъци и подозира, че зад борда е паднала жена. На сутринта установява, че нито един от пътниците не липсва и пътуването продължава, сякаш нищо не се е случило. Ами ако е допуснала грешка? Ако обаче видяното е истина, Ло ще попадне в смъртоносен капан.

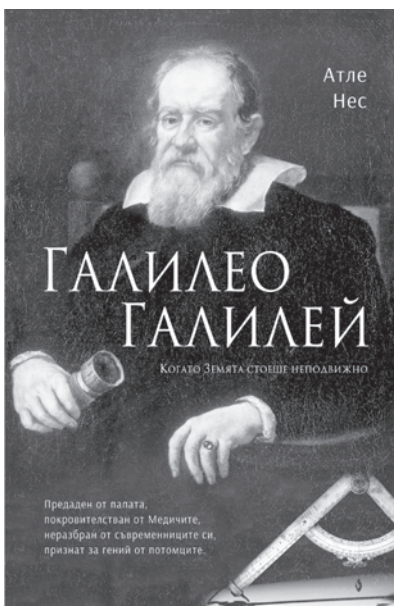

“ТРЯБВА ДА ЗНАМ” от Карън Кливланд издава “Обсидиан” в превод на Елка Виденова. Вивиан Милър е анализатор в ЦРУ и от години издирва спящи клетки с руски агенти в Америка. Има четири малки деца и щастлив брак с човек, когото обича. Когато успява да проникне в компютъра на потенциален руски шпионин, е убедена, че е на крачка от успеха. Вивиан открива тайна папка със снимките на отдавна внедрени чужди агенти, но само след няколко кликвания целият й живот се преобръща - на екрана се появява лицето на собствения й съпруг. Тя се разкъсва между лоялността и предателството, любовта и подозрението.

Галилео Галилей - предаван, преследван и боготворен

Биографията на великия учен е спечелила най-голямата литературна награда в Норвегия „Браги”

Предаден от папата, покровителстван от Медичите, неразбран от съвременниците си, признат за гений от потомците. Това е бащата на съвременната наука, на когото е посветена биографичната книга “Галилео Галилей. Когато Земята стоеше неподвижно” от Атле Нес (издание на “Изида”, превод Ростислав Петров).

Вълнуваща книга за един гениален мъж, който има смелостта да отрече древните догми и да се превърне в бащата на съвременната наука. Това е историята за живота и времето на Галилео Галилей, за епохалните му открития и експерименти, за упоритостта и гордостта му, за покровителите му от фамилията Медичи, за неговите приятели и врагове в диренето на истината, за продължителната вражда с Католическата църква - всичко онова, което го превръща в един от най-великите мъже в историята на Европа.

Атле Нес разкрива непознати страни от живота и делото на Галилей, като показва и чисто човешката страна от образа на великия учен - трудния му характер и изостреното му чувство за чест, които предизвикват множество остри спорове с опонентите му и усложняват отношенията със собственото му семейство и с Медичите. Силно драматичен е чутовният му сблъсък с Католическата църква, който оставя своя отпечатък върху модерната история. Картината на това бурно време, в което науката тепърва трябва да утвърди своята самостоятелност и неподвластност на църковните канони, оживява в тази книга, хвалебствено приета от критиката и отличена с най-престижната норвежка награда “Браги” за документална литература.

Макар че Галилей е всепризнат като баща на днешната наблюдателна астрономия, физика и съвременна наука, дълги години, като резултат от съдебния процес от 1632 г., най-важните му трудове са включени в Индекса на забранените книги, а самият той е обречен на затвор и изолация. Само неуморните усилия на неговите ученици и последователи успяват да доведат до положителен край тази нескончаема битка за запазването на неговата памет и чест.

Норвежкият писател Атле Нес събира на едно място много подробности за епохалните експерименти и открития на Галилео, за изключително проницателните му и сериозни изследователски трудове, както и за преподавателската му дейност в различни университети. Цели глави са отделени на подробно описание на експериментите, свързани със свободното падане на телата и тяхното ускорение, и на наблюденията на Луната и другите небесни тела, довели до редица важни открития като неравността на лунната повърхност, слънчевите петна, спътниците на Юпитер, както и до доказването на Коперниковата теория, че Земята се върти и не е център на Вселената. Важно място се отделя и на техническите изобретения на Галилео - макар и оригиналната идея за направата на телескоп да не е негова, той е този, който я развива до все по-голямо съвършенство, като впоследствие създава едни от най-точните телескопи, пригодени за небесни наблюдения; също така именно неговите наблюдения върху функциите и устройството на махалото са основополагащи за изобретяването на първия часовник.

Изследване

ПРОФ. СИМЕОН ХАДЖИКОСЕВ ЗАВЪРШИ УНИКАЛНАТА СИ ПОРЕДИЦА „ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКА ЛИТЕРАТУРА”

Авторитетният специалист по история на западноевропейската литература проф. Симеон Хаджикосев завърши едно епохално дело с том “Десетимата най-големи поети на европейския модернизъм” (издание на “Персей”), който се явява единайсета, последна част на неговата “Западноевропейска литература”. Поредицата е нещо уникално и в европейски, и в световен мащаб, защото няма друго такова мащабно изследване в тази област, създадено от един автор.

Последният том обаче излиза извън ограничаващите рамки на наименованието на поредицата, защото трима от поетите модернисти не принадлежат към литературата на Западна Европа. Става дума за унгареца Ендре Ади, българина Пейо Яворов и пишещата на шведски финландка Едит Сьодергран - представители на т.нар. малки народи и малки езици, но чиито талант и творчество ги нареждат сред най-великите поети на модернизма изобщо. Очеркът за Яворов - творец, за когото е писано много у нас, е един от най-проникновените български текстове за великия поет. Проф. Хаджикосев блестящо защитава тезата си, доказвайки принадлежността на Яворов към великите европейски модернисти. Преди няколко десетилетия Симеон Хаджикосев беше един от литературните изследователи, който в годините на тоталитаризма се противопостави на тезата, че българският символизъм е упадъчно явление, и спомогна за неговата реабилитация и влизането му в учебниците като значимо литературно течение, припомня издателят Пламен Тотев.

Уводната глава - “Накъде тече реката на поезията”, е опит за обговаряне на сложната проблематика на поезията като литературен род до епохата на модернизма. Томът включва и очерци за поетите, благодарение на които това литературно течение достига своите върхове: немскоезичните Щефан Георге, Хуго фон Хофманстал и Райнер Мария Рилке, ирландския нобелист Уилям Бътлър Йейтс, френскоезичните Гийом Аполинер и Емил Верхарн, странния португалец Фернанду Песоа. Очерците за почти всички тези автори са първи и най-пълни литературни портрети, правени у нас.

Книгата разширява познанията ни за едно от най-интересните литературни течения и заедно с това ни дава и национално самочувствие - с присъствието на един от най-великите български поети сред плеядата от десетимата стожери на европейския модернизъм.

Проф. д-р Симеон Хаджикосев е дългогодишен преподавател по история на античната и на западноевропейската литература в СУ “Св. Климент Охридски”. Литературен критик и изследовател, той е автор на повече от трийсет книги, сред които фундаменталният многотомник “Западноевропейска литература”, три книги, реабилитиращи българския символизъм, както и мемоарите “Записки на конформиста”, “Записки на вътрешния емигрант” и “Което е било и ще бъде”.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Забравеният Константин Гърнев

Изложба по повод 125-годишнината на твореца

Голямата изложба на художника Константин-(Кочо) Гърнев (1893-1966), подготвена от екипа на галерия "Виктория" и Националната галерия, представя забравен художник, непознат за широката публика.

Повече от осемдесет години след първата му самостоятелна изява в България и след блестяща кариера в Европа, Константин Гърнев "се завръща" в родината със 112 маслени картини. Фактът, че живее в Германия, а след смъртта му пластичното му наследство остава там, предопределя епизодичното участие на негови работи у нас. Щастливият случай картините да се завърнат в България прави тази изложба уникална. Тя експонира за първи път в неговата цялост творчеството на Гърнев, създадено след втората половина на 1940-те г.

По повод 125-годишнината от рождението на Константин Гърнев собственикът на галерия "Виктория" Павел Тодоров дарява за колекцията на Националната галерия едно от малкото запазени ранни произведения на художника - "Октобърфест" от 1930-тег. Платната може да се видят до 25 март в Двореца, пл. "Княз Александър I".

Гърнев е роден на 18 януари 1893 г. в благоевградското село Либяхово (днес Илинден). Между 1912 и 1921 г. учи с прекъсване в Рисувалното училище в София. По време на Първата световна война е командирован като военен художник. През 1922 г. заминава за Германия и се установява в Мюнхен, където живее до края. Приет е за студент по живопис в Мюнхенската художествена академия, където става ученик на проф. Херман Грьобер и проф. Франц фон Щук. През 1934 г. подрежда първата си самостоятелна изложба у нас, открита от проф. Иван Лазаров в галерия "Преслав" в столицата. Като задочен член на Дружеството на новите художници в България, той изпраща свои картини за участия в общите експозиции в София. През 1940 г. Гърнев подрежда представителна изложба в галерия "Ленбах" (най-голямата частна галерия в Мюнхен), преминала с шумен успех. По-голямата част от творчеството на художника е унищожено при бомбардировките над Мюнхен по време на Втората световна война. След 1945 г. той продължава да участва в художествения живот на Германия.

ПЪТЯТ НА ХУДОЖНИКА РУМЕН КОЖУХАРОВ МЕЖДУ ЛУТАНЕ И НУЖДИ

Изложбата "Пътят на художника" на Румен Кожухаров - докторант в Нов български университет, може да се види до 5 март в партерното фоайе на зала "България" (ул. "Аксаков" 1).

Това е 6 самостоятелна изложба за младия автор, който показва работи, следващи различните етапи от живота на един художник. Експозицията е рисувана в периода 2017-2018 г.

"През последните десетилетия българският художник остава потънал в забрава, изместен от подобие на цирков артист. Забравата бива посъвместна - от една страна, публиката губи връзка и културата в общуването си с хората на изкуството, а от друга - последните не пожелават да направят достъпно своето знание. Повечето дейци на изящното изкуство се затварят, отказвайки да предадат знанието си.

Изложените платна представляват имагинерен и полуабстрактен образ на полувиртуален живот. От една страна, защото се твърди, че човек не може да има спомен от зачеването му на земята, и от друга - защото не може да се сбогува със земята. В този път се фиксира период и едно име, което благодарение на своето творчество успява да повлияе, а ако наистина е било искрено - и да остане дълго време след земното си съществуване под формата на човешко същество. Картините "запечатват" идея за моменти от съществуването на един художник в пълния му приказ, лутане, нужди, срам," отбелязва авторът.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

37 творби на Ненко Балкански пред габровска публика

За пръв път пред габровска публика галерията представя изложба на майстора на портрета проф. Ненко Балкански. В експозицията са показани 37 платна - портрети, пейзажи, автопортрети и натюрморти, включващи всички периоди, през които преминава творецът. От неговия ранен период са "Моите родители", "Портрет на Васил Иванов", "Брат ми Илия", "Майка ми". От времето, когато е на специализация в Париж, интерес представляват "Парижко ателие", "Голо тяло и автопортрет", "Портрет на Дора". От зрелия му период, когато вече е преподавател, са "Созопол", "Почиваща" и "Автопортрет". Всяка година на рождения си ден Балкански си е рисувал автопортрет. В изложбата, която продължава до 22 март, може да се видят три от тях. ХГ "Христо Цокев" притежава два ценни портрета - "Моят приятел Серафим" (портрет на неговия близък приятел Серафим Северняк) и "Портрет на д-р В. Павлов". Другите работи са от фонда на ХГ Казанлък.

"Ненко Балкански ни среща с великолепна галерия от образи-портрети - родителите му, жена му, приятели, самият той - в поредица от автопортрети. Постигайки онази портретна прилика, която ги сродява в своето съвършенство с големите майстори на европейския живописен портрет, той излиза от орбитата на много личностното, на драматичната белязаност, за да изведе възгледа си за човека като образ с безгранични асоциативни възможности. Земно и романтично, напрегнато и класически спокойно, прецизно в своята завършеност и дръзко в импровизациите, изтънчено в своята артистичност и одухотвореност, хармонично като баланс на преходното и вечното - изкуството на Ненко Балкански е онзи свят, в който и днес продължава другият живот на големия художник," посочва доц. д-р Искра Велчева.

ВЛАТКО СТЕФАНОВСКИ:

На песните не им трябва път, те летят през границите

Прочутият музикант ще представи новия си солов албум „Майчин език” на 30 март в „София лайв клуб”

Легендата на македонската музика, виртуозният китарист Влатко Стефановски излиза отново пред българска публика. Този път той ще представи новия си солов албум “Майчин език” - на 30 март от 21 ч. в “София лайв клуб”. В съботната вечер ще може да се насладим на съчетание от импровизаторски умения, балкански фолклор, блус, рок, джаз и най-новото от репертоара на виртуоза. Специален гост ще бъде квартет “Дестини” - Гергана Алексиева, цигулка, Звезделина Халтъкова, цигулка, Ивелина Туджарова, виола, и Лора Табакова, виолончело, които умело съчетават класическо звучене с модерни ритми, информира Мира Цветкова, пиар мениджър на “София лайв клуб”.

Звукът на една китара завладя Балканите в края на 70-те години. Талантът на Влатко Стефановски създава магия и събира светове - Изток и Запад, рок и фолклор, Европа и Балканите. Влатко Стефановски е един от най-известните музиканти със своята уникална техника и звукоизвличане. Рок китарист, който свири акустично. Композитор и фюжън музикант, създал свой собствен стил. Още като тийнейджър той основава групата “Леб и сол”, която се превръща в едно от най-известните имена на музикалната сцена на бивша Югославия. Издават 14 албума и обикалят света. Влатко композира музика за филми и театрални спектакли, като сред безспорните му шедьоври е саундтракът към филма “Циганска магия” на Столе Попов.

От средата на 90-те години Стефановски успешно развива солова кариера. В последните няколко години той записва с едни от най-добрите музиканти - Томи Емануел, Сточело Розенберг, Златан Гибони, Ян Акерман, Теодосий Спасов, Стефан Миленкович, Кудси Ергюнер, Ману Каче, Тони Левеин и други.

След повече от 40-годишна впечатляваща кариера, Влатко Стефановски издаде албума си “Майчин език”. Само няколко дни трябвали на македонеца, за да намери вдъхновение и мотивация, след което на бял свят се появили девет съкровени инструментални мелодии. С песните в албума Влатко създава един близък път до слушателя или както самият той казва: “На песните не им трябва път, те летят през границите и стават едно общо добро, една обща култура, която се усеща навсякъде.”

На корицата на албума е неговата майка - известната актриса Нада Стефановска, на снимка, направена през 40-те години на миналия век, докато играе в пиеса, с китара в ръце.

Билетите за концерта може да бъдат купени на предварителна продажба от мрежата на www.eventim.bg по 20 лева. На място в деня на концерта ще са по 25 лева.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ЕЛЕНА ПАПАРИЗУ ЩЕ ПЕЕ В ЗАЛА 1 НА НДК

Една от най-успешните и популярни гръцки звезди на всички времена - Елена Папаризу, за първи път ще излезе на българска сцена на 27 май в зала 1 на НДК.

Победителка в престижния музикален конкурс “Евровизия”, жури в телевизионното шоу “Гласът на Гърция”, певица в дуета “Антик”, всички нейни албуми са платинени - това е само малка част от богатата биография на гръцката поп звезда. Любопитен факт е също, че още през 2003 г. Елена Папаризу покорява сърцата на многобройните си български фенове с хита “Why?”, който изпълнява заедно със Слави Трифонов. След огромния успех на песента в тв- и радиоефира на Гърция и България и гостуванията на “Антик” в “Шоуто на Слави”, сега Елена се подготвя за първия си самостоятелен концерт в София. В него ще звучат както любимите “My Number One”, “Mambo”, “Haide”, “Fiesta”, “Baby It’s Over”, също и песни от новия й албум “Ouranio Toxo” (2017).

Родена е в гръцко семейство в Гьотеборг, Швеция. Талантът й се изявява още в детските години, поради което после учи в гимназия по театрално и музикално изкуство. Когато е само на 17 години, тя и Никос Панайотидис създават “Антик”. С песента “(I Would) Die for You” дуетът представя Гърция на “Евровизия” през 2001 г. и се класира на трето място. Само четири години по-късно като самостоятелен артист Елена Папаризу печели световно признание и първото място в “Евровизия” с песента “My Number One”. Началото на соловата й кариера бележат договорът със ”Sony Music Greece” и първият й сингъл “Anapantites Klisis” (2003), последвани от дебютния албум с двойно платинен статус “Protereotita” (2004).

Елена Папаризу получава многобройни признания за таланта си, като през годините тя е най-награждаваният гръцки изпълнител от MAD TV и има рекорден брой награди - 23. През 2010 г. “Форбс” я обявява за една от най-влиятелните звезди в Гърция, а Alpha TV й отрежда 14-о място в класацията “30-те най-популярни гръцки певици за последните 50 години”.

Билети за шоуто на Елена Папаризу в София вече се продават на цени от 30 до 80 лева в интернет на ticketportal.bg и в мрежата на “Тикетпортал” в цялата страна, в Билетния център на НДК и др.

ФЛАМЕНКО ФИЕСТА С „ДЖИПСИ КИНГС”

Взривяващите фламенко крале “Джипси кингс” ще гостуват у нас на 28 юни. Концертът на воденатa от Пако Балиардо група ще се състои от 20 ч. в зала 1 на НДК и се организира от “Loud Concerts”, информира Радостина Ранова. Публиката ще види и чуе всички култови хитове на неподражаемата банда - “Bamboleo”, “Djobi Djoba”, “Volare”, “Un Amor”... Датата в София е част от новото турне, което започна тази година с изяви в САЩ, преди да се прехвърли на нашия континент.

Билетите за концерта вече се продават в мрежата на “Ивентим” и партньорите им в цялата страна. Ценовите категории са от 35 до 90 лева, в зависимост от местоположението в залата.

Пако Балиардо, водещата фигура в “Джипси кингс” в момента, е част от оригиналната група, създадена в Южна Франция, с над 18 милиона продадени албума по света и множество престижни награди, между които и “Грами”. Както останалите си събратя, Пако не чете и не пише музика. Членовете на групата развиват стила си чрез непрестанното свирене на китарите и предаването на наследството от поколенията преди тях.

Те самите допринасят с нови елементи към фламенко музиката и я зареждат с горещи емоции. След 25 години по турнета, сега Пако Балиардо повежда за втори път в кариерата си “Джипси кингс” по света.

„Игра на въображение” в Столичния куклен театър

Екипът на постановката кани зрителите на пътешествие из необятните възможности на човешката фантазия

Най-новото заглавие от афиша на Столичния куклен театър - “Игра на въображение”, ще бъде представено премиерно на 2 март от 19 ч. в салона на театъра на ул. “Гурко” 14, информира Албена Халачева.

“Игра на въображение” е авторски спектакъл на проф. Боньо Лунгов и доц. д-р Константин Каракостов. В продължение на години те изследват и разработват системата “импровизирани кукли”. “Игра на въображение” е резултат на дългогодишния труд на авторите, които споделят с публиката огромните възможности на куклення театър и чрез тази система. Изключително богата по отношение на своите възможности, тя използва пълния потенциал на въображението. Овладяна технично и артистично реализирана на практика, системата е характерна с метафорично мислене, бърза смяна на мястото на действие, създаване на ярки персонажи, неочаквана трансформация на един герой в друг, динамика в изпълнението.

“Игра на въображение” е визуален спектакъл, изграден на музика, без текст, с импровизирани кукли, образи и картини, които се създават и оживяват пред очите на публиката. Благодарение на своето въображение, за миг зрителите по необикновен начин ще открият всичко, което ги заобикаля. “В човешкия живот непрестанно се преплитат реалност и фантазия. Понякога хората мечтаят да бъдат волни като птици. Да полетят и да достигнат слънцето, дори да го уловят. Да помечтаем и да открием красивото в живота, следвайки полета на човешката фантазия!”, приканват авторите.

Режисурата, сценографията, музикалното оформление и визуалните ефекти са дело на Боньо Лунгов и Константин Каракостов. Участват Галина Савова, Георги Стоянов, Елена Русалиева, Ивет Лазарова-Торосян, Ирен Лазарова, Любомир Генчев, Мариета Петрова, Мариан Рангелов, Мими Йорданова, Татяна Етимова, Глас - Васил Бинев.

Снимки ПЕТКО ЛУНГОВ

АТЕЛИЕ

„Сфумато” ни връща в Радичковия свят

Театрална работилница “Сфумато” започва работа върху новата си творческа програма “Ноев ковчег”. Проектът замисля да възсъздаде на сцената света на Радичков и неговите човеци в контекста на XXI век; да направи нов театрален превод на неговите послания-предупреждения за съдбата на уникално българското в срещата му с Европа и света; да реабилитира живата връзка на българина с природното и магичното в битието и да ги защити като непреходна ценност, като наш принос в разноезичния поход на културна Европа към човешки ценности и одухотворяване на общия ни живот.

Предвиждаме създаване на два спектакъла “Луда трева” (режисьорка Маргарита Младенова) и “Нова библия” (режисьор Иван Добчев) и чрез поредица от ателиета, репетиции, лекции и беседи, срещи с публики, репетиции на свободен достъп и следващи периоди на разпространение, фестивални участия, надграждане в други форуми (“Малък сезон”) - планираме дълъг пълноценен живот на програмата. Заглавието “Ноев ковчег” присъединява нашето убеждение към убеждението на автора, че литературата и театърът са призвани, предназначени да пренесат жива паметта за ценности през потопа на амнезиите и изчезването, посочват инициаторите.

Всички желаещи са поканени да участват в ателие “Луда трева”, което ще се проведе от 22 март до 31 март на сцената на “Сфумато”, всеки ден от 10 до 14 ч.

Надявам се заедно да се завърнем в Радичковия свят и да преоткрием неговата поетика - законите, по които се живее там; да събудим сетивата и творческата си природа за невидимото през видимото, за чудото на живота и тайните на битието. Надявам се също през ателието да се събере трупата от 11 актьори (или поне част от нея) за бъдещия спектакъл, който ще се репетира през април, май, юни и септември т. г. Няма възрастови ограничения за участие. Задължително условие е да са прочетени поне “Ноев ковчег” (целият роман); “Луда трева” (сборникът) и “Акустично гърне” (сборникът). Кандидатите трябва да подадат молба и кратка творческа биография на адрес София, ул. “Димитър Греков” 2, ТР “Сфумато” най-късно до 20 март.

Да нагазим в “лудата трева” и да я срещнем с “мислещата тръстика”!, приканва проф. Маргарита Младенова.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Снимка ПЕТЪР ЖЕКОВ

ЗА ДЕЦАТА

Приказка без думи за силата на лекарите вълшебници

Снимка БЕАТРИС БОЧЕВА

Представете си посещението при лекаря като приказна игра... колко хубаво би било, нали? Ето защо отново пристига “Смешната лечебница на д-р Куку и д-р Пипи” на 11 март на сцената на Руския културно-информационен център - за да покаже болничната атмосфера от по-различна гледна точка, уверявайки деца и родители, че не е толкова страшно да попаднеш сред доктори, защото те не са врагове, а са там, за да ни помагат. Спектакълът е синтез между пантомима, клунада, фотография, жонглиране с кристална топка и музика, а в главните му роли са деца, за които това е дебют на професионална сцена.

Идеята, сценарият и постановката са на Янита Кирова и Ива Лапатова, сценография и костюмография Станислава Маркова, дизайн Пламен Бъчваров. Участват Димитър Германов, Ива Лапатова, Янита Кирова и деца от Школата за пластически театър “Училище за щастие” - Дарина Бояджиева, Елизабет Бояджиева и Симеон Илиев.

Живели някога в малка горска къщурка братче и сестриче и техните родители. Една вечер майка им ги предупредила, че на сутринта ще дойде горският лекар, за да ги прегледа и да им направи инжекции против лошите болести. Братчето и сестричето не били никак сигурни що за същества са тези “лекар” и “инжекции”, но помислили хубаво и решили, че най-вероятно те са много страшни и опасни същества и веднага щом родителите им заспали, хукнали да се скрият в гората. Да, ама там ги чакал злият вирус Дези, който носел със себе си всички лоши болести. Той се криел в горското блато и дебнел своите жертви. Дези обичал децата, които се страхуват от лекари и инжекции и, мамейки ги с всякакви вкусотии, успявал да ги оплете в своята мрежа. И тъкмо, когато нашите братче и сестриче били хванати в капана на Дези, се появил добрият Доктор вълшебник...

Една приказка без думи за силата на лекарите вълшебници и техните войници - лекарствата. За лекарите, които надхитряват лошите болести и спасяват децата. За истинското приятелство между лекарите и малките пациенти. Представлението е подходящо за деца до 12 години. Билетите са по 10 лева за възрастен и 6 лева за дете - на касата преди началото на спектакъла.

...а Велика победа

...имат една-единствена цел: да се спре Русия!

предприемане на активни действия в полза на Турция. При това вече не само дипломатически, а от чисто военен характер: висококвалифицирани офицери от различните родове английски войски са назначени за командири и съветници в Генералния щаб и към воюващите армии, изпратено е най-модерно въоръжение. Турският военен флот се командва от английския адмирал Хобарт, генерал Бейкър, под името Бекер паша, командва армия...

Без да са обявили официално война на Русия, управляващите среди в Англия воюват с нея, помагайки на Турция. Страхът от Русия е толкова голям, че в десетките писма, разменени между кралицата и лорд Биконсфилд, главната тема е как да бъде победена тя. Ще цитираме откъси от тази кореспонденция, съхранена в прочутата английска "Синя книга".

Кралица Виктория до Дизраели, 15 април 1877 г.:

"Не е въпрос дали ще поддържаме Турция, а въпрос е дали русите или британците ще имат надмощие в света."

Пак от нея до Дизраели от 28 юни, след като Руската армия е преминала Дунав и ген. Гурко бързо напредва към Балкана:

"Русия напредва и в скоро време ще бъде в Цариград! Бъдете дързостни! Защо не повикате вашите последователи от двете камари да им кажете, че тук не е въпрос за християните (и те са тъй жестоки, както са и турците), а за победата, която тая жестока война преследва; Русия е толкова варварска и тираническа, колкото са и турците. Кажете им това и тогава те ще се съберат около своята Господарка и своята родина и вие ще имате силно мнозинство. Кажете само: Русия не трябва да отива напред и тя ще спре. Ако това не стане (и то в скоро време), ще бъде вече късно и тогава ще трябва да правим много повече, отколкото бихме направили сега... Моля, действайте бързо!"

Един месец по-късно в друго писмо кралицата пише:

"Вие ще бъдете ужасно бламиран, ако допуснете да бъде взет Цариград, без да обявите война на Русия, па каквито щат да бъдат последствията!"

Когато става ясно, че Плевен съвсем скоро ще падне, кралицата изпада в нервна криза. Дизраели уверява Господарката:

"Сега ние сме приели и провъзгласили друга една политика: неутралитет при условие да не заплашват някои британски интереси. Тия интереси ние определихме тъй: Русия да не заплашва Цариград или Дарданелите."

Британското военно разузнаване създава широка мрежа за шпионаж в Действащата руска армия. Тази дейност се ръководи от английското военно аташе полковник Уелсли и от полковник Бекер, зачислен към свитата на императора под прикритието, че е флигел-адютант на кралицата. Истинската му длъжност била директор на "Интелижънс Департмънт".

Чрез своя агент, американския генерал Тевис, внедрен в Турския генерален щаб, руското контраразузнаване разкрива и обезвреждa много от английските шпиони.

От едно писмо на маркиз Солзбъри до лорд Биконсфилд става ясно, че през декември, след падането на Плевен полковник Уелсли предлага да се обяви война на Русия. Мнението на Солзбъри е, че този съвет не е разумен. "По-добре да използваме турците като съюзници, които, подчинени на нашите офицери, ще се бият чудесно..."

Много са фактите, свидетелстващи за задкулисните действия на Англия против Русия, при това невинаги добре прикрити. Такива са обвиненията, че руските войници и българите в освободените територии прилагали жестокости към мюсюлманското население. Под английско ръководство е и мюсюлманският метеж в Родопите под ръководството на английския офицер Сенклер. Съвсем очевидна в това отношение е силно разкрасената история на мюсюлманските бунтове в Момчилград срещу руските войници. Англичаните се постарават да раздухат чрез правителствените си вестници тази случка и да я използват срещу Русия...

Съществува и една доста любопитна версия, че руският посланик в Лондон граф Шувалов е свързан с английските тайни служби. Знае се, че той е изпратен да представлява Русия на Берлинския конгрес заедно с престарелия княз Горчаков, най-вече по настояването на Англия. Обяснението е, че предвижданият да изпълни тази трудна мисия граф Игнатиев - бащата на Санстефанския мирен договор, има чепат характер и ще да оспорва всички предложения на западните държави...

Пазарлъци, добронамереност, коварство...

Преговорите на Русия с Австро-Унгария, Германия и Франция около започването на войната с Турция, докато тя продължава, а и по време на Берлинския конгрес, са свързани с какви ли не затруднения.

Например, за да не се възпротиви за решаването на Източния въпрос от Русия с война срещу Турция, Австро-Унгария поставя две изрични условия. Първото е да не срещне съпротива при окупирането и присъединяването към себе си на територията на Босна и Херцеговина. Второто, което е взето и в услуга на Англия: Русия да не окупира Цариград и Дарданелите. И още - българите и след войната да останат две автономни области под властта на Високата порта.

Когато лично Александър II обявява, че българите ще бъдат обединени в една държава, това никак не се харесва на Австро-Унгария, тъй като и тя като Англия подозира, че една голяма славянска държава ще се окаже заплаха за нейните интереси. Австро-Унгария през цялото време на войната променя отношението си към Русия в зависимост от развитието на бойните действия. И успехите, и загубите й се опитва да изтъргува възможно най-изгодно.

Много деликатен, неутешителен е и дипломатическият баланс, толкова аптекарски изработван от княз Горчаков. Още първите несполуки тласкат Англия към Австрия. На руския посланик Новиков е възложено да се срещне незабавно с граф Андраши за изясняване на нежелателната кампания в австрийския печат срещу руската политика. Посланикът видимо приема присърце тази задача и не след дълго от Виена се получава следната секретна телеграма:

"Предайте 40 хиляди франка на кореспондента на в. "Винер Тагеблат" Лукаш. Вестникът се харчи всекидневно в 40 хиляди екземпляра и е целесъобразно кореспондентът, причислен към руската армия, да бъде добре разположен към нея. Парите, които ще му бъдат дадени, той ще използва за купуване на екипаж и коне.

Подпис: Фелдман, военен аташе при руското посолство във Виена."

Бисмарк предлага милиони на Русия и се заканва...

Неслучайно генерал Игнатиев, натоварен от Александър II да търси съгласието на държавните глави и на министрите на външните работи на европейските държави да запазят добронамерен неутралитет, започва от Германия. Вече е известно мнението на Бисмарк, че кризата в Източния въпрос може да се реши само по пътя на войната. Това си мнение той споделя и с Игнатиев.

Според него "Високата порта трябва да бъде незабавно наказана за проявената нагла дързост и за нейното противопоставяне на волята на Европа".

Той е настроен положително към военния демарш на Русия срещу Турция и високо цени бойните качества на руската армия...

"Сега Русия трябва да действа. Не бива да се създава впечатление, че Русия е отстъпила пред Турция. Това ще ви коства материални и човешки жертви. Аз пръв ще съжалявам за тях, но те са неизбежни... Какво би станало, ако Русия не извади меча в този решителен момент? Аз искам една силна Русия в Европа... Отстъплението пред Турция ще урони вашия престиж, народът ще се почувства оскърбен и засегнат на своята национална чест и достойнство. Възможно е да възникнат вътрешни безредици. Политическият момент е благоприятен. Държавите в континента не ще посмеят да ви пречат. Германия е готова да гарантира неутралитета на другите сили."

Като потвърждение на добрите си чувства към Русия Бисмарк изразява готовност Германия да отпусне незабавно на Русия изгоден заем от 100 милиона рубли за война с Турция. На сбогуване с Игнатиев добавя:

"Изобщо ще бъдем ваш секундант във войната. Но повече от това не мога да ви обещая, докато Русия си запазва правото за избор между Германия и Франция..."

Но Бисмарк не мисли нищо добро за Русия, а отлично се преструва на нейн приятел. Що се отнася до враждата между двамата с Горчаков, резултат от най-често некоректните отношения помежду им през изминалите 25 години, тя неведнъж бе приемала личностни изяви. По мнението на Бисмарк, Горчаков не е нищо друго освен "самохвалко" и "оглупяващ старец". А заканата за отмъщение става реалност на Берлинския конгрес...

Санстефанска България

Франция между сътрудничество и лутания

В продължение на близо 40 години Франция споделя изцяло политиката на Англия към Източния въпрос. Правителството винаги се отнася резервирано към освободителното движение на Балканите. То многократно отказва предложения на Русия за съвместни действия срещу Цариград. Прави впечатление, че дори и след знаменитата реч на Виктор Юго в защита на българския народ и всеобщата широка обществена подкрепа срещу турските жестокости, Франция гравитира по-скоро към английската позиция. Тя няма сили обаче да застане открито и срещу Русия, опитвайки се да спазва двустранен неутралитет и с двете воюващи страни.

Френският посланик в Петербург Дьо Фло и военното аташе полковник Гаяр правят изключение от правителството, тъй като подкрепят изцяло всички руски инициативи преди и по време на войната. Руското контраразузнаване не се добира до шпионски афери, свързани с френските военни кореспонденти. Все пак, за да отрезви френското правителство, Игнатиев намира за необходимо да му напомни думите, които му казва на раздяла Бисмарк.

Не е редно да се мисли, че Франция е променила коренно отношението си към Източния въпрос и че се е отдалечила съществено от позицията на Англия, но тя поне до Берлинския конгрес остава неутрална. Трябва да кажем и още нещо, което спомага Франция да се държи значително по-добронамерено по време на Руско-турската война - всъщност две неща: знаменателните фигури на руския посланик граф Орлов и на силно влиятелната в правителствените среди княгиня Трубецкая, която работи за руските тайни служби под псевдонима "Графиня Н."!

* * *

Драматично протичат последните дни на войната. Редица обективни и субективни причини заставят руската армия да спре в Сан-Стефано, откъдето с просто око се виждат островърхите куполи на цариградските джамии. Има право Александър II да обвинява брат си, великият княз Николай Николаевич, защото в написаното и от Макгахан определено се разбира, че съвсем иначе би завършил за Русия конгресът в Берлин, ако условията за мир са продиктувани от една завзета противникова столица. В случая - Цариград.

Макар и влязла в Проливите, английската флота няма готовност да воюва срещу Русия.

От името на Русия мирният договор, който става причина недоволните европейски държави да искат свикването на Берлинския конгрес, е подписан от граф Николай Игнатиев. Датата е 19 февруари (3 март) 1878 г., денят е неделя, а часът е 5 след обед. Подписването на договора и тържественият военен парад имат пряка връзка с годишнината от възкачването на Александър II на руския престол.

...Радостта от голямата победа бързо е попарена в Берлин от същите европейски държави, които в задкулисната си война с Русия, без да дадат нито една човешка жертва, се оказаха крайните победители. Лорд Биконсфилд ще напише в писмото си до своята приятелка лейди Честърфилд:

"Ние тук спечелихме (или казано съвсем точно - откраднахме) една велика победа, която трудно могат да оценят в Англия!"

Такъв е истинският край на Освободителната руско-турска война!

ПАИСИЙ СВИДЕТЕЛ В САН СТЕФАНО

Или как Еленският препис на „История славяноболгарская“ се появява най-неочаквано върху масата за преговорите преди подписването на мирния договор между Русия и Турция

Поп Дойно Станев от Елена, известен възрожденски учител и книжовник, е заслужил още приживе висше признание чрез старобългарската титла “Граматик”. Роден през втората половина на XVIII в., той живее докъм 1820 г. Отначало е златар, сетне става учител и свещеник.

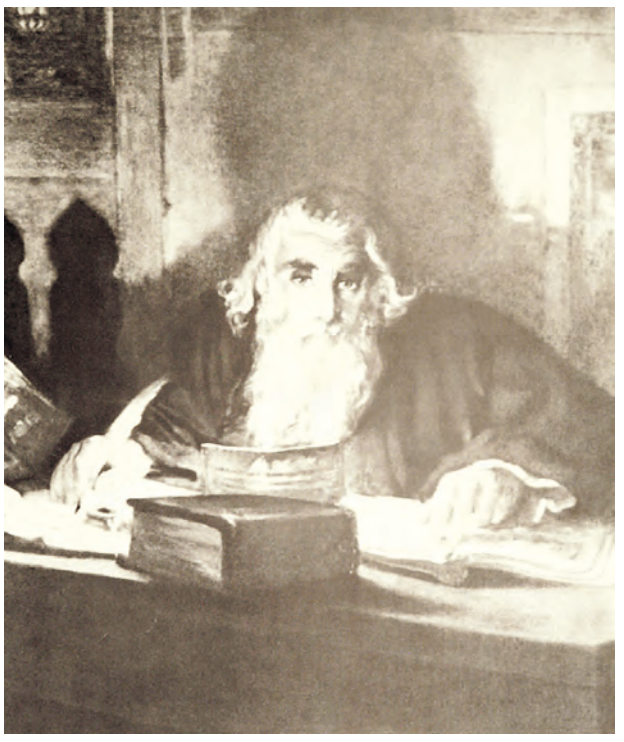
Неговият дом е истинска крепост на духа. Там се слага начало на богата за времето си библиотека. Сам Дойно Граматик създава много ръкописи. Дори прави изкусно надписи върху каменни плочи, които днес продължават да удивляват посетителите на града. Приема в дома си съзаклятници на Велчовата завера, Неофит Бозвелията, Панайот Хитов, Отец Матей Преображенски, Васил Левски, Ангел Кънчев.

През 1784 г. Дойно Граматик прави препис на Паисиевата “История”. В него той прави свои добавки за събития, които Хилендарецът не е представил, въз основа на непознати сбирки. Включва и две песни от хърватския поет - радетел за южнославянско обединение, А. Кашич-Миошич: “Песен за Владимира и Косара” (Самуиловата дъщеря) и “Песен за цар Крум и цар Никифор”.

Общо преписът съдържа 112 листа. Книгата е подвързана от създателя ѝ заедно със “Стематографията” на Христофор Жефарович (печатана във Виена през 1741 г.), която представя изображения на български и сръбски владетели и светци с 56 герба на славянски и други страни - един от източниците на Паисий.

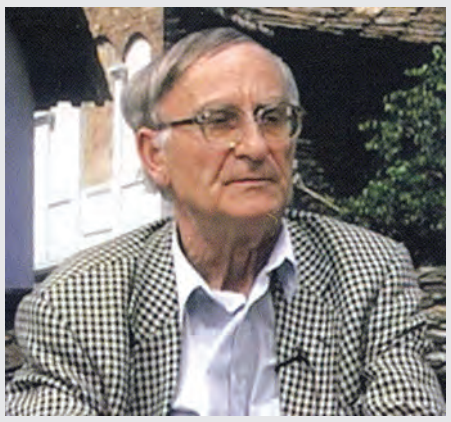
При подписването на мирния договор в Сан Стефано на 19 февруари/3 март 1878 г. възникват въпросите, имало ли е самостоятелна българска държава в миналото и каква е била тя. Толкова богати са били познанията на европейските политици и дипломати, които са решавали съдбата ни!?

Незнайно по какъв път Еленският препис на “История славяноболгарская”, направен от Дойно Граматик, попада своевременно върху масата на преговорите. Паисиевото слово, старинните гербове, историческите сцени и надписи показват, че България е била векове наред силна самостоятелна държава и заслужава отново да бъде свободна и независима.

“Отец Паисий”, худ. Иван Мърквичка

Веселете се, небеса!

Двете статии тук са от излязлата съвсем наскоро книга “Веселете се, небеса!” - за Българската държава на духа. Отпечатана е от издателство “За буквите - О писменехъ”. Неин автор е Илия Пехливанов. Той е съосновател и дългогодишен главен редактор на Кирило-Методиевския вестник “За буквите - О писменехъ”.

Завършил е Априловската гимназия в Габрово и специалността “Българска филология” в Софийския университет “Св. Климент Охридски”.

Работи като журналист във вестниците “Средношколско знаме”, “Народна младеж”, “Антени”. Автор е на документалния роман “Преображения Матееви”, на фолклорни свитъци, сборници, както и на документални очерци за Българската национална телевизия и за Българското национално радио.

Чрез много статии в централния печат популяризира разказите на известни и неизвестни участници в националноосвободителните борби през Възраждането, както и делата на бележити учени слависти и българисти.

“От цялата си душа желая на Априловската гимназия, не само на България, с помощта на създаваната от нея българска интелигенция, нашата младеж да навлезе в XXI век културна, хуманитарна, хуманна, милосърдна и да продължи движението на човечеството към създаването на вечни културни ценности.”

Дмитрий ЛИХАЧОВ

(Вписано в Почетната книга на Априловската гимназия при последното му посещение в България, 7 октомври 1988 г.)

ЗАВЕЩАНИЕТО НА ВАСИЛ АПРИЛОВ

Александър ТЕОДОРОВ-БАЛАН, първи ректор на Софийския университет “Св. Климент Охридски”

“През 1885 г., по случай хилядогодишнината от смъртта на Методия, българският княз Александър I напи наздравица в Народното събрание, а сиромаси, идеални български студенти от Киев, сложиха веднага залъка си - нещо 140 рубли за университетския фонд - нищожна капка за морето нужни средства, ала бляскав доказ за отзивливото сърце на българската младеж!...

Славният габровец Васил Априлов, който с една школска колиба в родния си град разводи по цялото българско отечество учители за национално учение, тъкмеше с личните свои 60 000 рубли да въздигне на българите и национален университет. По завещание той нареди как да олихвяват тия пари, та от лихвите им напокон да може се въздигна сграда и отвори и поддържа ако не университет, а то поне някоя академия или лицей (нещо вероятно като Ришелевския лицей в Одеса, който е сега Новорусийски университет).

Завещаното от Априлов завещание за висока наука в поробена България трябваше да се отвори тепърва на 1927 година.

Освободената България го отвори с 40 години по-рано.

Тя изненада с него и карловския именит благодетел Евлоги Георгиев, който бе вписал в завещанието си и с по-обилни средства от Априлова и уздравил мечтата за български университет. Ала неговият завет предстои да се осъществи върху снагата на сегашното Висше училище, както е бил в най-скромната си форма осъществен и заветът на Априлова със сегашната Габровска Априловска гимназия.”

Априловската гимназия в Габрово с паметника на възрожденеца

Васил Априлов

(Из Отчета на Висшето училище за 1902/1903 учебна година, четен на 25 ноември 1903 г. Прочетено повторно на официалното тържество за 100-годишнината на Софийския университет, 6 октомври 1988 г.)

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

Две родини няма!

Нашата България се е превърнала в претоварна гара на надеждите за по-добър живот в други части на света

Румен ПОПОВ, контраадмирал о.з.

Наскоро вицепрезидентът Илияна Йотова връчи документи за българско гражданство на спасителя на нашите деца от р. Лим - достоен мъж, комуто без съмнение дължим признателност. Същия ден в телевизионно интервю с него стана ясно, че другите двама спасители са получили българско гражданство преди четири години и сега като такива живеят със семействата си в Германия. Той, последният от тази група, заяви, че приема България като втора родина и... транзит заминава при приятелите си.

Разказвам това не като упрек към новите граждани на България - те имат правото да търсят по-добро място за живот за себе си и за семействата си. Смущаващото е, че в този си изконен стремеж новите граждани не виждат България като "по-доброто място за живот". За тях, както и за стотици хиляди българи, нашата страна се е превърнала в претоварна гара на надеждите за по-добър живот в други части на света.

Как паднахме в такава бездна?

Сакралните думи на нашия химн "Мила родино, ти си земен рай" са написани от Цветан Радославов през 1885 г., когато пътува от благополучна Европа към изпадналата в бедата на Сръбско-българската война родина. Той бърза, за да й помогне с каквото може. Какво стана с нас, че родината ни изстина в нашите сърца?

Много държавни и учени мъже и жени се потрудиха за ни лишат от чувството на синовна привързаност и от историческа памет, да разрушат икономиката и културата на държавата, за да я пригодят към калъпа на щастлива Европа. Калъп, който или е твърде широк за нашите нозе, или ни стяга и не можем да вървим в такт със законодателите на политическата и икономическата мода. Европа, за която сме вечните ученици, която постоянно ни учи кое е добро за нас и кое не е. Но аршинът винаги е в някоя друга столица, далеч от "милата родина".

Преди не толкова много години България имаше икономика, съизмерима с икономиките на първите 10 в Европа и първите 37 в света. Имахме образование и здравеопазване, на които малко народи се радваха. Имахме култура, която ни правеше горди и свободни. Казвам това с ясното съзнание, че Методи Андреев и Спас Гърневски ще се разкрещят: комунистическа носталгия. Как да им обясниш на лицата с подобна оскъдица от мисъл, че носталгията е тъга по нещо скъпо и безвъзвратно отнето. Под шепота или с гръмогласното поощрение на евроатлантически "приятели и безкористни доброжелатели" хора, лишени от морал и историческа отговорност за народа на България,

години наред рушаха

не само сътвореното от ръцете, мисълта и духа на българина, но разрушиха неговата памет за славни дела и покруси.

Днес мастити учени и политически дейци се изреждат да рисуват пейзажа на нашата история, поради което българинът трудно може да разбере било ли е такова нещо като турско робство или става дума за османско присъствие, за обмен на култури и пр. благополучни 500 години.

От безкрайните препирни за Руско-турската освободителна война (1877-1878) на българина му е все по-трудно да разбере дали тя е имперска експанзия на Русия към заветните Проливи и има ли нещо общо с нашето Освобождение. Пък и от кого да ни освобождават? Наскоро нашият гений на международната политика Бойко Борисов постави още един щрих в новопишещата се българска история, като обяви, че сме били една държава с турската империя, та по тази причина с основание можем да посредничим на нашите бивши съграждани в техните европейски напъни.

Операцията "Обезпаметяване" с най-голям успех върви по прочета на нашите борби за социални правдини и срещу фашизма в България. На младите хора настойчиво се внушава, че такова нещо изобщо не е имало по нашите земи и тези, които вдигаха ръка срещу законния ред в страната, са били заплаха за държавата и откровени терористи. Александър Стамболийски, Гео Милев, Йосиф Хербст, Христо Ясенов, Никола Вапцаров са си заслужили справедливото възмездие на демократичните закони на Царство България. Нищо, че в това царство и беззаконията са били узаконени. Рязаните партизански глави, избитите без съд и присъда партизани, ятаци, деца и старци са все по закон, нали? И като е така, имената и делата им нямат място в историческата памет на децата. Просто скъсваме няколко листа от историята и прехвърляме поглед към "престъпния комунистически режим". Там всичко е ясно: Народен съд, който "унищожи интелигенцията на България", задуши демократичните традиции от щастливото минало и утвърди тоталитаризма като политическа система. Строили ли са се заводи и домове за всеки, огрaмоти ли се народът, от нищото ли изникнаха болници, училища и университети? Същите университети, в които се дипломираха бъдещите страдалци на "комунизма".

А след това идва тяхното време. Идват годините на демокрацията, дълги години на системно разрушаване, обезкултуряване, обедняване. Години, с които не се срамуват, че пренаредиха мястото на България в европейската и световна статистика по съседство с Уганда.

Но пък сме европейци!

Дори един водещ на кулинарно предаване си има "европейски вкус".

Тъжният разговор за икономическата и нравствената деградация, към която упорито ни водят политици с ниска култура и морал, под грижливите наставления на евроатлантическите наставници, може да продължи дълго. Но равносметката е ясна: България стана неуютно място за живот за своите граждани, включително и новоприетите. Това вече е трагедия.

А от трибуната на Народното събрание и от светлите министерски кабинети родните политици с претенции за граждани на Европа ни уверяват, че не е европейско да си спомняме за миналото с отворени очи, а да се радваме как "богатеем, ставаме по здрави, по-щастливи". Гръмогласни патриоти безкрай ни умиляват с величието на някогашна България и заради дребния алъш вериш на деня са забравили нищетата на родината днес.

Все пак това падение не може да продължи безкрай. От блатото, в което сме затънали до гуша, можем да излезем само с усилията и волята на хората, които са запазили здрав разум и честност. Колкото повече търсим тези хора за съвет и подкрепа, толкова повече ще растат силите на всички нас, които искаме да живеем в по-добра България, в която българите от света да се завърнат и да я имат за свой единствен дом. Две родини няма.

Светът е малък

Гинка Билоба

Николай КОЕВ

Този път вкупом ни разказаха играта от Пазарджик. Застреляха ни от упор без предупреждение и почти без право на обжалване. Удариха яко като за последно - в десетката. Не за милиони, а за мангизи, които ръчно не можем да преброим. И докато все още палим по някоя и друга мъждукаща крушка със светлина от бягащия от България ЧЕЗ, в окото на прожекторите засия иначе определено миловидният образ на купувача на бизнеса от отечеството на чешката компания. Госпожа от небезизвестното със своите бизнес пориви градче на име Гинка втрещи народонаселението с вече почти добре изпечената сделка за собственост на една трета от токоразпределението в държавата. Оказа се обаче, че това огромно хапче Гинка Билоба е трудно за преглъщане, да не говорим за възможността то да разстрои цялостния български метаболизъм. Пиело се, казват, на тъмно и гладно. Ужас!? Затова в Министерския съвет започнаха припряно срещи с новопоявилия се бизнес-кит (или китка), мили запознанства, та дори и доста натрапчива отстъпчивост от страна на купувача. Пък и позакъсняла (защо ли?) решителност на кабинета да вкара държавата в сделката. При това продължиха да ни уверяват, че всичко си било работа на чехите и нашата фирма, което било съвсем нормално в капиталистическата пазарна реалност. Ами в тази вълча действителност, само и само защото е капиталистическа и при това пазарна, защо не я продадем цялата държава навън, барабар с що-годе работоспособното население? Ще останат само пенсионерите и инвалидите, пардон, хората в неравностойно положение, които и без друго с катастрофалните си пенсии скоро ще освободят място за новата етническа реалност в държавата България.

Тежки са тези думи в дните на традиционен оптимизъм около Баба Марта и националния ни празник Трети март. Но, питам се, дали точно по време на това редовно разкрепостяване на духа и емоциите с мили пожелания за здраве и късмет и преклонение пред нашите освободители, не ни сервираха прекрасно изпечен пазарлък с адрес метрополисът на свободното предприемачество - Пазарджик? Това си е направо гадно като политическата смърт (или саможертва?) на онази Теменужка от енергетиката. Но, какво да се прави. Теменужките са красиви цветя, знае го и Костов, но животът им е кратък. Уви! Интересите и желанието за безмерно обогатяване на хората с реална власт обаче са вечни. Този безмерен апетит за придобиване чрез манипулации и трупане, включително и с корупционно раздаване, на националното ни богатство навън, е на път да затрие България. Или най-малкото да я превърне окончателно във васална територия без образ и лице, без контрол над жизненоважни и стратегически отрасли, в държава без самочувствие и достойнство.

Големият въпрос, който все повече се натрапва, е защо е докарахме или дотътрихме дотук? Най-лесно е да обвиняваме единствено корумпираните политици и безродници, които се ръководят само от келепира и не се интересуват от живота в недоимък и мизерия на повечето хора. Но какво, питам се, направиха онеправданите, онези, които през всички години на безумия и грабеж вървяха като стадо след самопровъзгласили се месии и гласуваха ли, гласуваха? И направиха ли поне един сериозен протест по сериозен въпрос за обществото? Не! Оставиха този закономерен граждански рефлекс на добре платени отвън самозванци, на т.нар. неправителствени организации с малките ранички отзад и професионално написаните лозунги отпред. Същите тези, които в интерес на чужди държави се стремят да променят всичко не в наш национален интерес - от образованието, културата и историята, та до екологията и жизненоважните икономически системи за функционирането ни като държава. Жалко! А толкова близо, дори в съседните ни държави, хората протестират истински, воюват за правата си и постигат резултат. С една дума - има гражданско общество с изострена чувствителност към неправдата, а не като у нас обсебено движение от организации и личности с политически амбиции и в услуга често на небългарски структури.

Този брой на вестника ще бъде в ръцете ти, читателю на ДУМА, и на светлия ни национален празник Трети март. Денят на възхвала на избавителите ни от петвековното Турско робство. На благодарност и преклонение пред храбростта на руската армия-освободителка, на безмерния героизъм и саможертва на българските опълченци, които с кръв записаха имената си в пантеона на славата и откриха пътя за свободното и независимо развитие на Отечеството. Та заради подвига на всички участници във войната и в памет на загиналите, но и за лъкатушещото, но като цяло възходящо развитие на България до чертата на нейния сегашен упадък си струва да сведем глави и да отдадем почит на градителите. И мислим с будна и непримирима мисъл за бъдното, защото държавното ни време тече все по-бързо.

www.duma.bg

ИЗПОВЕД пред земята и пред свободата

Дошло е време да разлюлеем камбаната на българската съвест

Георги ПЕНЧЕВ

Тя е нашата, българската земя. Ние сме нейни чеда. Тя ни е родила и откърмила. Тя ни е дала мечти и ни е показала пътеките към бъдещето. Целият ни живот - добър или лош, ни люлее в нейните скути.

Върху безчет пожълтели страници вековете са чертали нейния път. От незнайното начало през високите хребети на епохите, чак до наши дни. Винаги с мисълта за вечното и доброто. Поколенията четат тези страници, за да пазят памет и да познават лицата на доброто.

Познаваме ли го наистина?! То не стои на показ, но винаги е родствено на спомена и на признателността. Поколенията се вглеждат в него, но дали умеят да го съзрат. В днешния свят на несправедливост и социално неравенство, когато малцина тънат в разкош, а милиони лягат гладни, различен е погледът към доброто. Хората толкова се промениха, че сякаш са не от различни поколения, а от различни времена. Толкова различни станаха мерките за съкровени неща дори.

Как станахме хора с различна памет

Вървим през годините, сякаш тази земя и този живот ни принадлежат безусловно като наследство и ние сме техни безспорни владетели. Сякаш никому нищо не дължим, всичко е за нас и сетне - ако ще потоп да дойде.

Как да го наречем това - наивна увереност или хлапашко самочувствие, щом нямаш съзнание за дълг към никого. И не мислиш, че не си сам на тази земя, че има и други хора с различна съдба и други стремежи. Че тази земя и този живот се оставят в наследство на идващите след нас. Всевластието е като епидемия и тя заплашва бъдещето.

Това всевластие и съзнанието за непогрешимост придобиват грозни измерения и подават глава навред из днешния живот. Вгледайте се в поведението на властниците в парламента например. Те крещят за тази тревога: “Властта е наша и правим с нея каквото искаме”. Няма спирка в техните напъни и те вървят към деформирана, към принизена и смачкана демокрация.

Тревогата расте, защото няма преграда пред такива неистови напъни.

Дошло е време да разлюлеем камбаната на българската съвест, да накараме малки и големи да вдигнат очи, за да видят какво става по земята ни. Нашият живот, нашето бъдеще и бъдещето на децата и внуците ни не са дадени на изполица на временно въздигнали се. Те утре няма да са. А животът ще продължи и без тях.

Всеки народ обича земята си, защото от нея тръгва неговият път към света и бъдещето. Пазили са я поколения и обичта към нея е най-светият завет към наследниците.

Нашата българска земя е неповторима. Тя е благословен божи кът. Тя е нашето съкровище, нашата вековна памет. Родолюбието ни започва от чистата обич към земята. Земята като родно място. Земята като Отечество. Земята като памет и българско съзнание. Няма какво да ги замени. Скъпа ни е българската земя. С нея тръгва нашата обич към род и държава. В нея е нашият родов корен. Така ни е орисала орисницата, много вихри са вилнели по нашите поля и долини, много поколения са оставили кости и кръв в нейните недра. Всичко това е придало особена святост на българската земя.

Много са кътчетата из България, където стъпвам като върху жарава. Защото стъпвам върху костите на предци, стъпвам върху земя, по която е текла кръвта на хора. Много особено, разтърсващо е това усещане.

Така съм се усещал тревожен и развълнуван, когато вървя из улиците на Стара Загора и Плевен, по висините на Шипка, край Казанлък и Шейново, из Батак и Брацигово… Толкова много са българските селища, които са не гробници, а вечни обелиски на мъжеството и достойнството. Такава е била нашата съдба и ние имаме свещеното повеление на предшествениците:

Да не ги забравяме!

По повеля на историята българската земя е трябвало да стане вечно жилище и на хиляди руски синове, на чеда на Украйна и Беларус, на Финландия и Румъния... Тяхната кръв се е смесила с кръвта на българите, техните кости се покоят заедно с костите на българи. Заради една свята цел те са тръгнали в братска прегръдка към вечността.

Не са толкова много народите, които сливат живот и подвиг заради свободата на братя. Такива знаци на братството са изключения и затова остават като неповторим и несравним символ. Този знак осветява българската съдба. Лъчите му греят от Шипка и Плевен, от Стара Загора и Шейново, от Плевен и Гривица, от Телиш и Дъбниците, от малки и големи селища... Защото българската земя е станала гроб на братския подвиг. Много скъпа е била цената на нашата свобода! Ако земята можеше да разказва, тя би възкресила невероятната епопея на руско-българското братство, което се е раждало в малки и големи битки. Истинско и честно братство, когато със своя живот брат е пазил брата от смъртта. Хиляди руски момчета са загинали заради и редом с брата българин.

Тази е най-чистата и голямата политика, най-светлият венец на голямата война за нашето Освобождение. Всякакви други приказки на днешни “тълкуватели” не чинят пукнат грош.

Тъжно и обидно е, че се пръкнаха родоотстъпници, ситни българи без национална памет, които брутално отричат истината за войната и Освобождението. Заради чужди интереси и егоистични цели такива люде се силят да променят истината и историята. Четат миналото така, както дяволът чете евангелието. Продават съвест и достойнство, омаловажат, дори се старят да изличат подвига на руския войник. Нямат грам съвест, като петнят паметта не на един, не на десетки, а на хиляди обикновени синове на руската земя, на Румъния, на Финландия... Тъпоумието им стига дотам, че се опитват да скрият

днешното си лазене пред чужденците

с тогавашни политически цели. Жалки са такива люде. Тъжно е, че стъпват по българската земя и се зоват българи.

Струва си да попитаме тези господа, ако руската империя е имала свои интереси и не й е било грижа робската участ на българите, защо Англия, Франция, Германия, Австро-Унгария не са тръгнали на тази война? Те също са имали свои интереси на Балканите. Отговорът е прост: войната иска жертви, много жертви. Тези жертви е готов да стори само братски народ.

Струва си да попитаме българите без родова памет: Не ви ли тресе съвестта, ако още имате такава, когато вървите по българската земя, тъй обилно напоена и с руска кръв? Ако се мислят християни, не изпитват ли грях? Пред мъртвите не можеш да лъжеш. А тези мъртви руски момчета не са един и двама. Само в храма в гр. Шипка в 17 каменни ковчези лежат костите на 18 491 руски воини, загинали в боевете край Шипка и Шейново, на връх Столетов... Не един, не десетина, а над 18 хиляди руски синове! Всеки е имал близки, роднини, които са го чакали да се завърне от войната. А той е останал навеки в българската земя.

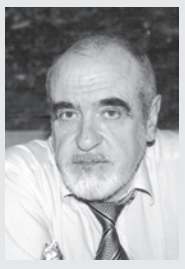
Пред такива смразяващи сърцето примери всякакво политиканство, всеки опит да се преиначава историята е гавра. С истината, с хилядите българи и руси, загинали и за нас. Защото със смъртта и с кървавите сметки на войната не бива да се играе.

Свещена и благословена е нашата българска земя. Тя ни е хранила и пазила векове. Тя е приела завинаги синовете на поколенията, които са дали живота си за свободата и бъдещето.

Вековната повеля на земята ни е да сме винаги честни и достойни чеда. Съвестта не бива да ни дава мира, ако забравяме истинската цена на нашата свобода. Ако не забравяме, че пред нейния олтар стоят като в безсмъртна и вечна редица българи, руси и други чеда на земята. Тогава можем да вървим горди и изправени по българската земя.

От Шипка започва пътят ни към Европа

Лозан ТАКЕВ

Подвигът под връх Шипка по време на Руско- турската освободителна война слага началото на нов път в развитието на българската държава. Народното опълчение и руските воини възпират османските орди. Как точно е описано от народния поет Иван Вазов. Защитени са Шипченският проход, Орлово гнездо... И тръгва капитулацията на турските гарнизони в страната. Освободени са градове и села, за да честваме днес тези исторически събития с национални прояви, възстановки, походи, песни и стихове... За да оставим цвете на върха, пред костниците и паметниците. За да си припомним, че “кат Русия няма втора...” За да се поклоним пред историческата истина, пред мъжеството и славата.

Хиляди руски воини оставят кръвта и костите си по нашите земи. А България, каквото и да изречем след това, поема именно от Шипка своя нов път - европейския. И дълг на нашия съвременник е да помни и да продължи този нов път достойно и неотклонно.

Дано в тези дни фалшивите новини да бъдат по-малко и да заобиколят светинята Шипка. Защото Шипка е паролата. Шипка е новият път. Шипка е името, от което започва денят. Шипка все пак е началото. А изкачим ли стъпалата до паметника, може спокойно да сбъднем и мечтите си.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

БЕРЛУСКОНИ ПАК ПРОТЯГА РЪКА КЪМ ВЛАСТТА

Партията на бившия италиански премиер печели популярност заради антиимиграционната си политика

Пазарът Баларо в Палермо на остров Сицилия предлага всичко, което човек би могъл да очаква в един южноиталиански крайбрежен град: прясна риба, плодове и зеленчуци. Тук обаче не всичко е италианско: около щандовете има африкански фризьорски салони и арабски ресторанти, както и забрадени жени, които продават ориенталски подправки.

Католическият пастор Енцо Волпе познава почти всички хора на пазара - както местните, така и мигрантите. Преди 30 години неговата църква "Св. Киара" първа в Италия отвори вратите си за чужденците и техните деца. По онова време в Сицилия пристигаха предимно сезонни работници от Бангладеш. Днес на острова идват най-вече млади мъже от африканските държави, разположени южно от Сахара.

"Тонът в предизборната кампания за парламентарните избори на 4 март е твърде суров", казва пастор Волпе. "Притеснява ме това, че както левите, така и десните инструментализират миграцията, за да печелят гласове", казва той. Според него политиците би трябвало да възприемат мигрантите като ресурс вместо като заплаха. "След насилието, което преживяхме в Мачерата, рискуваме да се концентрираме твърде много над проблемите, свързани с интеграцията и расизма, и да забравим онова, което ни свързва, да забравим съвместния живот с тези хора." Пасторът има предвид нападението срещу група тъмнокожи отпреди три седмици, извършено от десен екстремист в италианското градче Мачерата. Шестима мигранти бяха тежко ранени.

Силвио Берлускони, медиен магнат и вече четири пъти премиер на Италия,

няма право да се кандидатира

за изборите - тъй като е съден заради укриване на данъци. Въпреки това той остана председател на основаната от него партия "Форца Италия", която той рекламира усилено през последните седмици. След стрелбата в Мачерата той се появи в една от своите телевизии и нарече нелегално пристигналите мигранти в Италия "социална бомба със закъснител, която може да избухне по всяко време". Освен това обеща на зрителите да бъдат екстрадирани 600 000 мигранти, в случай че неговият алианс, в който освен "Форца Италия" ("Напред Италия") влизат още "Братя италианци" (Fratelli d'Italia) и крайнодясната "Северна лига"(Lega NordУ), успее да спечели властта. Малко след телевизионната изява на Берлускони допитванията отчетоха леко повишаване на преднината на алианса.

"Ако човек следи предизборната битка по телевизиите, ще си помисли, че Италия няма други проблеми, освен чужденците", казва Сюлейман Бангура. 25-годишният мъж от Гвинея е пристигнал в Палермо през август 2017. В момента учи италиански език в едно езиково училище, създадено от доброволци. "Някои кандидати злоупотребяват с темата "миграция", за да печелят гласове. Това ме тревожи", казва Бангура.

Ада Теренги застава твърдо зад миграционната политика на Силвио Берлускони. Тя участва за първи път в битката за място в италианския парламент и иска да спечели своя избирателен окръг - град Палермо - за "Форца Италия". "Не водим кампания срещу мигрантите, точно обратното!", казва Теренги. Според нея повечето нелегални мигранти всъщност се чувствали нещастни в Италия и искали да се върнат по родните си места. Затова било правилно да се залага на

екстрадиране и силен граничен контрол

Според Ада Теренги завръщането на Берлускони на италианската политическа сцена се дължи на неговия успех като бизнесмен. "Политиката на строги икономии, водена от сегашното лявоцентристко правителство, силно засегна много италианци, без да доведе до очаквания успех. Въпреки дългия период на лишения държавният бюджет все още не е саниран", твърди кандидат-депутатката. "В миналото Берлускони многократно е доказвал своите умения. Ние в Сицилия, а и в другите краища на страната, залагаме на него заради целеустремеността му и страстта, с която се отдава на политиката", допълва тя.

Дясноцентристкият алианс на Берлускони вече спечели местните избори в Сицилия през ноември 2017. Те бяха смятани за тест преди парламентарните избори, които ще се проведат на 4 март.

"Многобройните афери на Берлускони също се дължат на неговия успех като бизнесмен", твърди кандидатката от неговата партия. Преди години предполагаемата връзка на Берлускони с малолетна проститутка го изпрати на съд. "Жените търсят близост с него, тъй като той разполага с голяма власт. Неговият успех е просто впечатляващ, а със своите умения той може да направи още много неща за Италия", казва Теренги.

Обратно към пазара Баларо в Палермо

В късните часове на деня, когато търговците на риба и зеленчуци вече са прибрали стоките си, пазарният площад се превръща в сцена на нелегални сделки. Тук се продават наркотици, фалшификати на маркови продукти и контрабандна стока. Твърди се, че в това е замесена и сицилианската мафия. "Преди 40 години Палермо беше световната столица на мафията", казва кметът на града Леолука Орландо. Неговото работно място е само на две пресечки от пазара. "Мафията още я има, но тя загуби много от предишното си влияние", казва той.

Орландо, който управлява града с малки прекъсвания от 1985 насам, цял живот се е борил срещу организираната престъпност. "Не казвам, че Берлускони е мафиот, но неговият политически стил на практика обслужва мафията." Според кмета криминалните групировки извличат ползи от поведението на Берлускони - от склонността му за бързи сделки и незачитането на традиционните държавни структури.

Силвио Берлускони обаче е популярен сред търговците на пазара Баларо. "Когато Силвио управляваше, всичко беше по-добре. При него имаше повече работа", казва един от тях. "Берлускони може да ни спаси. Със сигурност ще гласувам за него. Който има достатъчно, краде по-малко, ако разбирате какво имам предвид", казва друг. Онези от търговците, които са обзети от разочарование, се броят на пръсти. "Няма значение за коя партия ще гласуваме. Нищо няма да се промени", казва един от тях.

Без значение какъв ще е изходът

от тези парламентарни избори: пастор Енцо Волпе ще продължи да защитава мултинационалния характер на своя квартал. "Нашите християнски ценности не ни позволяват да дискриминираме и изключваме хората. Призовавам политиците да дадат шанс на всички хора тук."

Анализ на италианския журналист Дорис Пунди
Рим/Италия
БГНЕС

НЕПОЗНАТА ТЕРИТОРИЯ - КАКВИ СА СЦЕНАРИИТЕ ЗА ИТАЛИЯ СЛЕД ИЗБОРИТЕ

Италия ще проведе избори на 4 март по нова сложна избирателна система, която е смесица между пропорционалното представителство и системата на простото мнозинство, пише Ройтерс.

За разлика от предишните избирателни системи, новият закон не дава никакво предимство на спечелилата първо място партия или коалиция. Социологическите агенции изчисляват, че победителят този път ще се нуждае от поне 40% от гласовете, а дори вероятно и от повече, за да управлява.

От месеци нито една партия или коалиция не е получавала подкрепа от 40% в социологическите проучвания. Ето някои от възможните сценарии след вота.

Правителството на президента

Президентът Серджо Матарела е върховният арбитър в италианската политика и ще има централна роля, ако, както се очертава според проучванията, изборите завършат в задънена улица. Според единия от сценариите той ще се опита да постигне междупартийна сделка, за да създаде правителство с ясно определена политическа програма. Начело на един такъв кабинет би могъл да застане технократ.

Голямата коалиция

При този сценарий водещите дясноцентристка и лявоцентристка партии начело съответно с бившите премиери Силвио Берлускони и Матео Ренци, ще се съгласят да съставят нещо като голямата коалиция, която се оформя в Германия.

За момента и двете партии изключват подобен съюз, но те все пак успяха да управляват заедно, макар и за кратко, след завършилите с неокончателен резултат избори през 2013 г. Според последните социологически проучвания те няма да спечелят достатъчно места, за да управляват, което означава, че ще трябва да търсят подкрепа от други групи, усложнявайки коалиционните преговори.

Победа на дясоцентристите

Според скорошни проучвания дясноцентристкият блок на Берлускони печели около 37% от гласовете. Той казва, че се стреми към 45%, което би позволило на съюза му да управлява самостоятелно. Неговата партия "Форца Италия" ("Напред, Италия!") и антиимигрантската "Северна лига" на Матео Салвини са двете основни партии в съюза. Те се договориха, че който получи повече гласове, ще посочи бъдещия премиер.

"Форца Италия" има пет пункта преднина пред Лигата в момента и Берлускони, който има забрана за заемане на публични длъжности заради присъда за данъчни измами, все още не е казал кого ще номинира да застане начело на евентуалното коалиционно правителство.

Нови избори

Ако не се състави работещо правителство след 4 март, някои политици допуснаха, че лявоцентристкото правителство на премиера Паоло Джентилони може да остане на власт, докато се проведат нови избори, както се случи в Испания между 2015 и 2016 г. Според някои анализатори партиите може да дадат на Джентилони ограничен мандат да пренапише избирателния закон отново, но постигането на консенсус по въпроса в близко време изглежда трудно.

„Пет звезди"

Популисткото движение "Пет звезди" отстъпи от дългогодишната си съпротива срещу сключването на съюзи с други партии и вероятно ще се превърне в най-голямата отделна партия в Италия. Проучванията дават на "Пет звезди" подкрепа от около 27%. Според партията това означава, че трябва първа да получи възможност да създаде правителство.

"Пет звезди" намекна, че ще се опита да постигне сделка, базирана на отделни политики, вместо формална коалиция. Партията е открит враг на Берлускони и на Ренци, но някои анализатори са на мнение, че може да сформира коалиция или с Лигата на Салвини, или с лявата група "Свободни и равни". Не е ясно дали някоя от тези партии ще спечели достатъчно места, за да бъде работещ вариант.

Дневник

www.duma.bg

Да се сродява по душа, не по кръв, може само човекът

Н. В. Гогол за племенната принадлежност на Украйна и на украинците в повестта „Тарас Булба”

Чавдар ДОБРЕВ

В днешна Украйна се водят безкрайни научни и псевдонаучни спорове за произхода на украинците, доказва се, че те от векове са се формирали като отделна народност и нация, че корените им стигат чак до древна Шумерия. Младата украинска държава, която след февруари 2014 г. се строи върху антируска основа, днес иска на всяка цена да засвидетелства, че от векове е живяла като самостоятелна народност, различна от руската. Че е имала свое отделно украинско минало, различно от общото руско минало, удостоверявайки по този начин легитимността на сегашното си съществуване. В такива случаи се обсебват и преработват културите на съседните народи, прокарват се разделителни линии, особено от народността-майка.

В този текст ми се иска да представя мисленето, позициите, отношението на най-големия украински писател, на класика на руската литература Н. В. Гогол по тези въпроси. Дължа да заявя, че Гогол

някак си инстинктивно, с вътрешен възторг

е влюбен в украинските си събратя, в своя роден край, до изнемога обича украинската природа. Дори и заради това можем да се доверим изцяло на неговите съждения за руските извори на украинската душевност. Най-прекрасното пресъздаване на украинската степ, което аз познавам, се съдържа в типичните лирически “отклонения” на Гогол. Вижте чертите на такъв вид изображение в повестта “Тарас Булба”: “Степта, колкото се отиваше по-нататък, ставаше по-прекрасна. Тогава целият юг, цялото пространство, което съставлява днешна Новорусия, досами Черно море, беше зелена, девствена пустиня. Никога не беше минавал плуг до неизмеримите вълни от диви растения. Само конете, които се скриваха в тях като в гора, ги тъпчеха. Нищо в природата не можеше да бъде по-хубаво...”

Специално в “Тарас Булба” великият прозаик прониква автентично и дълбоко в украинското самосъзнание, в родовата идентификация на украински родов човек, във взаимосвързаността между великорусите и малорусите. Гогол се спира върху това били ли са украинците отделна народност или нация преди столетия, или са съществували като органична част от руската племенна общност. Големият творец отбелязва, че сюжетът на “Тарас Булба” го е взел от XV столетие, докато историческата истина е, че събитията в повестта се развиват десетилетия по-късно, през XVI в.

Вярно е, че стилът на повестта се влияе от съвременната школа на романтизма, което предполага тяга към хиперболизиране на конфликтите и човешките страсти. Но като бележит художник

През 2014 г. бе съобщено, че в Украйна е забранен филмът “Тарас Булба”

Гогол намира способи, за да остане верен на изобразения живот, за да го разкрие в достоверния му исторически контекст и фон. Неслучайно редица изследователи смятат, че най-голямо въздействие на Гогол е оказала романистиката на англичанина Уолтър Скот, която прокарва магистрала към реализма в историческата книжнина.

Най-общо, изобразявайки трагичната участ на казака Тарас Булба и на неговите двама синове - Остап и Андрий, подчертавайки спецификите на украинския светоглед и манталитет, видимите отлики между световете на великорусите и малорусите, Гогол ги възприема за две презентации,

2015 г., казаци в Севастопол празнуват годишината от присъединяването към Русия

двете лица на една и съща народност: руската

Нито за миг Гогол даже и не помисля да формулира тезата за отделна украинска народност! Напротив, той разглежда украинците като руска народностна група, която обитава гранични зони на Руската империя и на която ѝ се налага, поради конкретни необходимости на историята, да воюва на два фронта. На изток с турците, на запад - с поляците и останалите държави, носители на западната цивилизация. Тези колизии изковават жилавия и бояк дух на украинското казачество, високото качество на неговото родолюбие, психологията му на хора, възпитани да бъдат смели и безкористни защитници на руското отечество. Украинците се гордеят със своето родолюбие, тъкмо защото се чувстват руснаци, тъкмо защото са с руска кръв и произход.

Фабулата на “Тарас Булба” само периферийно е ангажирана с борбата на “източния фронт” - срещу турците и татарите. Иначе цялото действие в повестта се концентрира в отпора, който украинското казачество дава на западната агресия, и по-конкретно на Полша. Тези чужди на руския свят сили завладяват не само територии на Руската империя, но и работят за невъзстановими ментални трансформации, според Гогол - пагубни, на украинците: по посока на зачеркване на руската им единосъщност и православието и на преклонение пред католическия универсум.

Голямото художествено откритие в “Тарас Булба”, то е и историческо предчувствие, се състои в изобразените контрасти между родово определящото поведение на брата Остап и между “ориентацията” на другия брат Андрий, отстъпил от духовната конституция на малоруските руснаци. Но също и в обстоятелството, че възелът на непреодолимото противоречие го разсича бащата Тарас: убива сина Андрий, предател на руско-украинската идея, бори се неистово за спасението на сина-герой Остап! Широко разпространена в масовото съзнание на българина е фразата, изречена от бащата Тарас Булба: “Аз съм те родил, аз ще те и убия!”.

Родовите украинци-руснаци, според прозаика, са природно цялостни натури,

волни и витални до краен предел

Те се събират за боен стяг в Сечта, техни са “широкото поле и добрият кон” във време, “когато бе обгърнат някогашният мирен славянски дух от боен пламък и се създаде казачеството - широк, свободен размах на руската природа...Това е било наистина необикновена проява на руската сила”. Витязите украинци знаят “каква е в руската земя войната, дигната за вярата: няма сила, по-могъща от вярата”. Украинските казаци умеят да пият и гуляят “както само русинът може”. Това, допълва Гогол, са характерности на “южния русин”, населяващ “Източна Русия”.

Но Гогол не подценява и влиянието на Полша и католицизма. Най-вече, според думите му, “върху руското дворянство”. Андрий предава казачеството, Украйна и руската идея заради влюбването си в красива полска аристократка. Издига в култ любовта и всичкото великолепие, което заобикаля полякинята. Той, по подобие на останалите казаци, не може да не се възторгва от героизма на защитниците на обградения полски град. Андрий се възхищава от по-високата строителна култура на западняците, от изтънчеността на духовните им навици, изпитва блаженство от тяхната музика, живопис, изящество в отношенията между полските панове-аристократи.

Но наред с това, изтъква разказвачът, променят се душата, верують на Андрий! Това го довежда до моралната му деградация и себеотричане! Андрий в изповед пред полската красавица: “Та какво са за мен баща, другари, родина!... Кой казва, че моята родина е Украйна? Кой ми я е дал за родина? Родината е онова, за което копнее душата ни, което е по-мило за нея от всичко. Родината ми, това си ти!”

Бащата Тарас и братът Остап обаче, са адепти на наследените руски ценности, на активната колективна воля в името на татковината, на другарството, проверено в жестоки ситуации, на идеята за непобедимостта на руската мощ. Тарас се обръща към братята си казаци така: “Но да се сродява по душа, не по кръв, може само човекът”;

низкопоклонничеството пред западния чуждоземец е падение

“нека знаят всички какво значи в руската земя другарство”. А синовете на Украйна, към които се обръща Тарас, в мигове преди смъртта си ще кажат: “Нека се провалят всички врагове и да ликува во веки веков руската земя!”, “Нека се слави докрай свят руската земя!”

Както проличава, Гогол - без израз на усъмняване - причислява украинското своеобразие и душевност към руското своеобразие и душевност, той не говори за друг тип народност - украинска, за друга историческа биография на Украйна, различна от летописа на руската държава. Приема, че украинският народ е река, могъща река, която се влиза в морето на общоруския живот, на общоруската държава, на Източното православие. Западната култура и политика ги трактува като външни, чужди на духа на Запорожието, на духовността на украинските руснаци.

Друг е въпросът как се развиват вътрешнородовите процеси в руската общност след XVI в. и дали те променят принадлежността на украинската специфика към големия руски свят.

Своите схващания, гледища, воля и мирогледни позиции Гогол ги увенчава на финала на повестта с картината на героичната смърт на Тарас Булба: “Когато Тарас се съвзе от удара и погледна към Днестър, казаците бяха вече в лодките и гребяха с веслата; куршуми се сипеха отгоре по тях, но не ги достигаха. И пламнаха от радост очите на стария атаман.

- Сбогом, другари! - викаше той отгоре. - Спомняйте си за мен, а пък идущата пролет пак елате тук и хубавичко се разтъпчете! Какво хванахте, дяволски ляхи? Мислите ли, че има нещо на света, от което би се уплашил казакът? Почакайте, ще дойде време, ще настъпи време, ще разбере какво нещо е православната руска вяра! И сега вече усещат далечните и близки народи: надига се из руската земя народът със свой цар и няма да има на света сила, която да не му се покори!...

А огънят вече се издигаше над кладата, обхващаше краката му и обгърна с пламък дървото...Но нима ще се намерят такива огньове, такива мъки и такава сила, която би надвила руската сила!”

www.duma.b

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

Очаквайте

ЛЮСИ РАДКОВА 23 ГОДИНИ Е ЧАСТ ОТ ОРКЕСТЪРА НА ГОРАН БРЕГОВИЧ

Златарството по българските земи XVI-XX в.

500 избрани образци от представителната сбирка на накити, притежание на Антонио Василев, показва НИМ

Експозицията показва повече от 500 избрани образци на най-голямата и представителна частна сбирка на накити и други златарски произведения. Колекцията на Антонио Василев, събирана повече от 20 години, проследява развитието на златарското изкуство по българските земи в периода XVI-XX в. Тя ще бъде открита на 5 март от 16 ч. в Националния исторически музей и ще може да се разглежда до 1 юни т.г.

Всички експонати говорят за високите ювелирни майсторски умения на българските златари при обработката на благородни метали и инкрустации. В изключително богата експозиция от пафти може да се видят уникални християнски изображения върху седеф, майсторски изпълнена филигранна техника и клетъчен емайл, както и гравирана кована украса. Сред експонираните накити за глава са много редките надушни накити с формата на нокът, носени като амулет, предпазващ от лош поглед и урочасване.

В сбирката от обеци с много висока стойност са арпалиите. Името им идва от турската дума "арпа" - ечемик, заради зърната, наредени около филигранно изработения кръг в средата. Чрез богата колекция от тепелъци може да се видят апотропейните (предпазващите) символи, които защитават жената от негативна енергия и болести.

Сред пръстените е показан и уникален пръстен - нокът, рядък, декоративно изработен вариант на средновековните пръстени, предпазващи лявата ръка от излитащата стрела на лъка. Голям е и броят на показаните амулети - магични предмети, предпазващи хората от зловредни сили. Сред тях са нагръдните кутийки с изображения на светци и рядко срещаният и характерен за района на Котленско накит куна.

Изложбата с образци на златарското изкуство от колекцията на Антонио Василев се превръща във важна част от наследството на българското златарско изкуство, развивало се по българските земи през XVI-XX в. Прецизното изграждане на колекцията дава представа за основните акценти в изкуството през първите векове на Османското владичество и Възраждането. Уникалните образци показват елементи на женската красота, както и традиционни вярвания и религиозни представи, характерни за този период.

Снимки НИМ

Куна - изображение на Рождество Христово върху седеф

Пафта с филигранна украса

135 произведения от 24 колекции на 50 автори на „Шипка" 6

Българската живопис от първата половина на XX век е стойностна и важна като личностна реализация и като художествена проблематика. Време, в което се пресичат взаимноизключващи се тенденции - от академичната носталгичност до най-модерните направления на европейския авангард. Запазвайки националната си чувствителност, българската живопис ражда сериозни и силни произведения, които и като стилистика, и като постижения са съизмерими с най-доброто от европейското изкуство.

Голяма част от българските артисти не само са учили и специализирали в европейските академии, но и активно са участвали в художествения живот там. В доста от личните сбирки има изключителни произведения от този период, голяма част малко познати, а някои за първи път ще бъдат показани, благодарение на личните усилия и пристрастия на колекционери, които успяха да ги върнат в България. Реално изложбата покрива почти всички тенденции и направления, в които се развива българската живопис, заедно със знакови произведения от всички големи имена.

Публиката може да види 135 произведения от 24 колекции на 50 автори. Изложбата се придружава с пълен каталог на всички творби. Куратор и съставител на каталога е Галина Декова, ръководител на проекта е Светлин Русев. Организиран е в рамките на "Културна програма за българското председателство на Съвета на Европейския съюз - 2018", на Националния фонд "Култура" и Съюза на колекционерите в България.

МЛАДИ ФОЛКЛОРНИ ТАЛАНТИ ОГЛАСЯТ ПЪРВО СТУДИО НА БНР

Млади фолклорни таланти ще огласят на 4 март емблематичното Първо студио на Българското национално радио, където от 14 до 16 ч. ще се състои галаконцертът на XVIII конкурс "Млади фолклорни таланти" на предаването "Рано в неделя" на програма "Хоризонт". Над 120 деца от цялата страна на възраст от 3 до 18 години ще пеят и свирят с виртуози от Оркестъра за народна музика на БНР. Специални гости ще бъдат гайдарският състав от Калофер, вокално-инструменталната детска група от Военния клуб на Благоевград и таланти от НУФИ "Филип Кутев" в Котел.

Конкурсът "Млади фолклорни таланти" се организира за осемнайсети път от екипа на предаването "Рано в неделя". Той е основан от Олга Сагаева и Даниела Якова, а от 2011 г. водещи са Ива и Ева Валентинови, които освен "гласове" на фолклорните предавания "Музикална шарения" и "Двуглас" на програма "Хоризонт", са лауреати на първото издание. Всяка неделна сутрин от 7.30 до 8 ч. слушателите чуват три предложения, сред които избират един победител. Победителите през 2017 г. ще участват в галаконцерта в неделя, който ще бъде излъчван и на живо по програма "Хоризонт" и по интернет радио "Бинар. Входът е свободен.

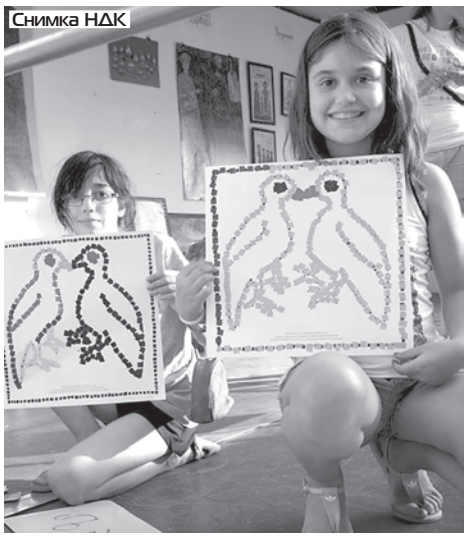
Снимка БНР

КРАТКИ

Купуваме билети за Народния театър и през EPAY-GO

Зрителите на Народния театър "Иван Вазов" вече могат да купуват електронни билети за спектаклите и чрез най-новата платформа за продажба на билети у нас EPAY-GO "Билети и събития". Това съобщиха на среща с медиите директорът на първата ни сцена Мариус Донкин и Георги Маринов, изпълнителен директор на Ипей АД, чиято разработка е платформата. НТ "Иван Вазов" е първият театър, даващ възможност на зрителите си да ползват системата, с която вече успешно работят Софийската опера и балет и Софийската филхармония. "Освен на касите на театъра и онлайн на сайта, зрителите от София, страната и чужбина могат да купуват билети за представления в театъра и турнетата му и на всичките 2500 каси на Изипей, онлайн, през мобилните си телефони и дори през банкомат. Те ще получават билета си в електронен вид веднага, без допълнителни такси и условия. Възможно е плащане и с чуждестранни карти", каза Георги Маринов, който демонстрира как работи системата. "Изключително щастлив съм от това партньорство, още повече, че всичко бе технически подготвено само за две седмици. Винаги съм казвал, че Народният театър трябва да бъде пример във всяко отношение", допълни Мариус Донкин.

Детска програма в Салона на музеите

Снимка НДК

Пет творчески работилници за деца ще бъдат отворени в рамките на Салона на музеите в НДК на 3 март от 10 до 17 ч. Ателиетата ще са с вход свободен и ще запознават най-малките с история на изкуството по българските земи. Децата ще имат възможност да украсяват тракийски ритони, да разберат повече за традиционното средновековно българско облекло, като изработят свой колаж, да направят мозайка по подобие на тази в Голямата базилика в Пловдив, на която майсторски са изобразени над 70 вида птици. За ценителите на етнографията ще има ателие за изработка на кукли от дървени лъжици с народни носии, а на калиграфията - ателие за глаголица. Работилниците са подбрани да кореспондират с изложбата в рамките на Салона на музеите и да могат да представят по увлекателен за децата начин културно-историческото ни наследство. Достъпът в сградата е през вход А4.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

Очаквайте

ЛЕПА БРЕНА ПУСНА УНИКАЛЕН АЛБУМ С ПРЪСТОВ ОТПЕЧАТЪК

Звезди се борят с мръсния въздух

В провокативна фотосесия с раница-противогаз популярни лица подканват да работим за промяна

Известни личности се обединиха в битка срещу мръсния въздух. В провокативна фотосесия най-добрата ни сноубордистка Александра Жекова, журналистът Драгомир Симеонов, актьорите Ники Станоев и Силвия Петкова, певицата Дивна, водещата Ирина Тенчева и екс футболистът и победител в "Сървайвър" Ваня Джаферович подканват да се вземат мерки срещу наболелия проблем.

Акцията е в подкрепа на фейсбук страницата "Подари въздух", събираща и търсеща реализация за добрите идеи и примери, които биха помогнали да живеем в по-чиста среда. Страницата е създадена от агенцията за маркетинг и комуникации Knowbox и цели не само да провокира дискусия, но и да дава решения. На нея се публикуват и стават обществено достояние новаторски проекти, които може да допринесат за по-чист въздух. Всеки, който реши да помогне за реализацията им, има шанса да го направи с доброволчески труд или с финансиране.

Популярни лица застанаха пред обектива на фотографа Пейо Пеев и на кадрите разкъсват мрачните картини на отровената и занемарена среда. От мръсната и потискаща действителност се показват филизи на здрави и зелени растения.

Звездите носят раница-противогаз, в чийто резервоар има алое вера, известно със способността си да пречиства въздуха и бързо да отделя голямо количество кислород. Създадената от дизайнерите на Kloshar Bags нестандартна чанта - символ на инициативата, присъства във всички фотоси. Тя е силна провокация към онези, които досега не са си давали сметка какъв въздух дишат и до каква степен те самите са отговорни за това. "Надяваме се тази раница-противогаз да не се превърне в наш всекидневен аксесоар по необходимост", казва Деница Петрова, част от екипа на агенцията и вдъхновител на кампанията.

Сноубордистката Александра Жекова е сред известните личности, които се включиха в кампанията

Популярните лица също дават своите лични решения за по-чист въздух. "Моят начин е поне аз да не го замърсявам. И ако се съберат много лични решения, става едно голямо общо", убеден е Драго Симеонов. Алекс Жекова се старае да извършва битовите си задачи пеша. А през лятото в града се движи със скутер, велосипед или лонгборд. Ваня Джаферович също се присъединява към стремежа да се използват по-малко автомобили и да се стимулира от държавата купуването на нови возила. "Да се пуши по-малко. Да се говори повече за тези проблеми", допълва той.

София е сред най-замърсените с фини прахови частици европейски градове, напомнят от Knowbox. През студените месеци тези нива се покачват вследствие на отоплението с твърдо гориво, както и на незаконното изгаряне на отпадъци.

Вицът

Разговор между съпрузи:
- Скъпи, ако скоча във водата, ще ме спасиш ли?
- Ако кажа, че ще те спася, ще скочиш ли?

АНИ ВЪЛЧАНОВА, актриса
ГЕОРГИ ВАЧЕВ, актьор, фотограф
ЙОАНИКИЙ, Сливенски митрополит
ТАНЮ КИРЯКОВ, двукратен олимпийски шампион по спортна стрелба
ЦВЕТАН СИМЕОНОВ, юрист, председател на УС на БТПП

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

2

Св. свщмчк Теодот, еп. Киринейски

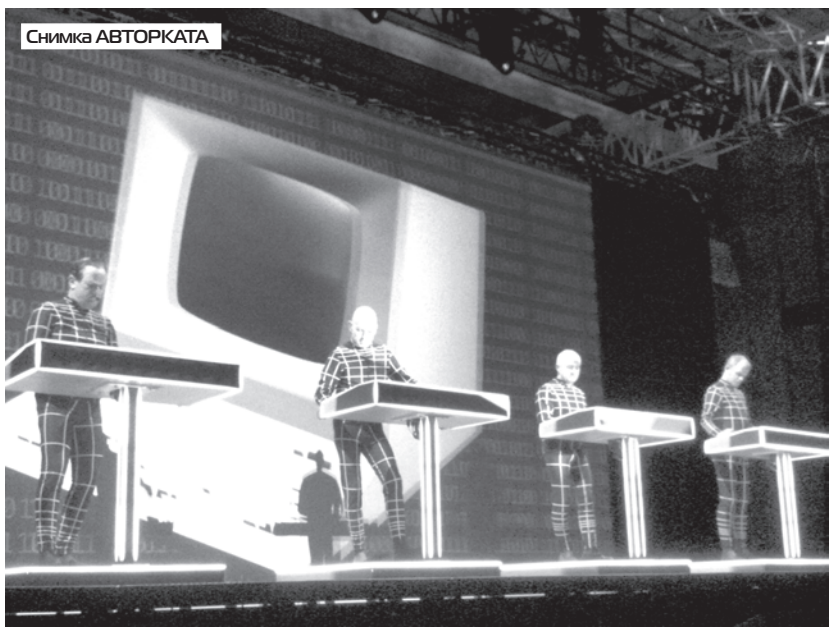
Летяща чиния кацна в София за 3D шоу

Альона НЕЙКОВА

Летяща чиния кацна пред столичната зала "Универсиада" - тези кадри от 3D шоуто на германците от "Kraftwerk" в София буквално взривиха няколкохилядната публика, получила шанса да присъства на впечатляващия мултимедиен спектакъл. Почитателите на пионерите на електронния саунд у нас се сдобиха с първия си подарък още преди концерта, когато получиха брандираните с името на групата триизмерни очила, за да могат изцяло да се потопят в свръхмодерния технологичен свят на звуците, създадени от пресните носители на "Грами" за албума "3-D The Catalogue".

Огромни цифри и думи, зависващи над главите на хората, стилизирани компютърни анимации, редуващи се с архивни кадри, панорама от космически кораб, който изведнъж нахлува в залата, са само част от ефектните визии, предизвикващи възторжени възгласи у феновете. Но когато в песента "Robots" с хуманоиди на сцената виртуална човекоподобна машина протяга ръката си през всичките 50 метра от екрана до последните редове, триумфът е гарантиран.

Благодарение на "NuCoast", ветераните на електронната музика всъщност доказаха и в българската столица, че въпреки близо половинвековната си биография са грандиозна и много добре работеща машина в музея на съвременната техно-поп история.

Снимка АВТОРКАТА

Тимати се завръща в България през юли

Както сам обеща, най-успешният руски арендби изпълнител Тимати ще се завърне отново у нас с уникален летен лайв в Слънчев бряг на една от най-желаните парти дестинации - Sacao Beach. Датата на предстоящото шоу, с което рапърът ще зарадва родните фенове, е 28 юли (събота) от 21 ч. Билетите за събитието са вече в продажба в мрежата на Eventim на цена 50 лв., а първите 200 пропуска са на промоция от 40 лв. На място, в деня на концерта, ще струват 70 лв., уточниха от екипа на организатора на проявата Moko Solution. За втората си среща с българската публика Тимати обеща да подготви много нови изненади. Освен най-големите си хитове "Где ты, где я", "Поколение", "Лондон", "Ключи от рая", "Дорога в аэропорт", "Баклажан" и др., покорили музикалните класации не само в Русия, но и в цял свят, изпълнителят ще представи и песни от новия си албум, премиерата на който предстои съвсем скоро.

НОВИЯТ ЛУДАК НА ХОЛИВУД ГОСТУВА В „КАТО НА КИНО"

Режисьорът Мартин Макдона разказва в специално интервю за филма си "Три билборда извън града". Срещата с Новия лудак на Холивуд, както наричат твореца, е тази събота, 3 март, в предаването "Като на кино" по bTV Cinema от 12,30 ч.

Актьорът Велизар Бинев разговаря в студиото за партньорствата с големите звезди на Холивуд и прохождащите таланти. "Като на кино" отива на снимачната площадка на екшън сериала "Ответен удар". За подготовката на новия сезон в Хърватия разказва Евгения Попова, репортер на "Преди обед". Един ден преди раздаването на наградите "Оскар", които bTV Cinema ще излъчи пряко, кинокритикът Деян Статулов представя премиерите на голям екран. Предаването среща зрителите си и с Кирил Мирков, който получи номинация за престижните награди за визуални ефекти.

Заличават „пачи крак" с модерни технологии

Така наречените бръчици "пачи крак" се заличават за около 3 до 6 месеца със съвременни технологии, твърдят специалисти. Деликатният околоочен контур може да бъде стегнат, повдигнат, мимическите бръчки да се заличат, тъмните кръгове да се тушират, а изгубеният обем да се възвърне чрез различни естетични процедури.

Най-популярната сред тях е ботулиновият токсин. Инжектирането му в малки количества в зоната около очите предизвиква нейната релаксация и изглаждане. Сред другите инвазивни процедури са мезоконците, които третират успешно малките, издаващи възрастта бръчици. Методът е неоперативен, като при него с игла се поставя специална тънка монофиламентна нишка. При изваждането на иглата конецът остава подкожно и в рамките на 3-4 месеца се резорбира напълно, а изглаждащият ефект продължава около година.

"Филърите пък са подходящи за запълване на хлътналите участъци под очите, където започва и т.нар. долина на сълзите. Използваните продукти са не така плътни и се поставят в малки количества, за да не се получи "препълване", разяснява доктор Анелия Здравкова от Jewel skin clinic. Експертката допълва, че ефектът при тях е видим моментално и се запазва от 6 месеца до година.

СРЕЩИ

МАРТИН ВЕЛИЧКОВ:

Да не забравяме, че именно Трети март донесе свободата ни

Отношенията ни с Русия трябва да се подобрят, ние сме братски народи, категоричен е абитуриентът от София

Интервю на Боян БОЙЧЕВ

☐ *Мартине, отбелязваме 140 години от Освобождението на България от турско робство. С какви мисли посрещаш ти лично този празник?*

- Посрещам го с радост, защото за мен това е най-българският празник и защото добре познавам историята и знам колко трудно е извоювана нашата свобода. Преди 140 години българите и руснаците заедно, рамо до рамо, сложиха край на 5-вековното владичество. Ако не беше 3 март, вероятно нямаше да празнуваме нито 6 септември, нито 22 септември и т.н. Определено освен с радост, посрещам празника и с чувство на преклонение пред подвига на всички, участвали в Освободителната война.

☐ *Какво знаят младите хора за Трети март? Познават ли историята? Какво трябва на всяка цена да запомнят?*

- Категорично ще кажа, че повечето от младите хора определено не познават достатъчно добре историята, но хубавото е, че сред някои мои връстници има и такива, които се интересуват от нея и я изучават много сериозно. За съжаление за Трети март също мнозинството не знае достатъчно. На всяка цена трябва да се помни фактът, че именно тази война е довела до нашето освобождение. Доста хора сякаш не осъзнават, че Трети март е не просто почивен ден...

☐ *През последните години сме свидетели на известно неглижиране на празника. На изопачаване на историческата истина. Особено когато става дума за Русия. Виждаш ли такава опасност и как да се предпазим от нея?*

- Такава опасност определено виждам, което е изключително тревожно. Тези неща са породени от незнание, което създава предпоставки хората и мисленето им да бъдат манипулирани. Нелепо е да пренебрегваме помощта на Русия. Без тяхната армия от около 550 000 души и без техните талантливи генерали като Скобелев, Гурко и др. Единственият начин да се преборим с това изопачаване на историческата истина е, като четем, учим и се интересуваме, не е нищо непосилно, просто всеки трябва да поиска да знае.

☐ *Навремето Чърчил ни беше нарекъл "неблагодарна нация" именно заради отношението на някои наши политици тогава към освободителите ни? Май че историята днес се повтаря. Какво би отговорил ти на всички, които хулят Русия?*

- Историята винаги се повтаря и това е урок, който човечеството вече е крайно време да научи, за да избегнем това да повтаряме много пъти едни и същи грешки. А на всички, които хулят Русия, бих казал на първо място да си припомнят историята - пак стигаме до това да сме търсещи знание хора. Също така ние сме наистина братски народи. Мога да ви дам един много интересен личен пример. Края на август месец миналата година бях в Москва. Един от дните с групата посетихме Третяковската галерия. Заговорихме се с жената от гардеробната и й казахме, че сме от България. Тя ни разказа нейни хубави спомени от родината ни и от срещите й с българи. Накрая заключи гардероба (а имаше доста голяма опашка от хора, чакащи да получат якетата и чантите си) и дойде да ни изпрати до входа. Определено не вярвам, че някой друг народ има такова отношение към българите!

☐ *Днес сме свидетели на политически натиск срещу Русия от страна на САЩ и западноевропейските страни, с които сме съюзници. Какво мислиш ти за тази политика, за санкциите?*

- Аз лично определям тази политика като безумна! И това ме навежда на мисълта, че българските политици обслужват чужди интереси, а не нашите национални интересни. Не намирам нито една причина да правим нещо, което ни вреди и от което търпим загуби. Статистиката показа категорично, че ЕС изгуби стотици милиони от това, че стокообменът между ЕС и Русия намаля драстично. Изводът е пределно ясен, с тези санкции не наказваме Русия, а вредим на собствената си икономика.

☐ *Какви трябва да бъдат отношенията ни с Русия?*

- Отношенията ни с Русия категорично трябва да се подобрят. Ние сме наистина много близки народи, пишем на една азбука, изповядваме една вяра и имаме моменти с обща история. От чисто икономическа гледна точка руският пазар е много голям, а и там българските стоки имат изградено име вече. Ние можем да печелим много от износа на стоки към Русия и не виждам реална причина това да не се случва. От туристическа гледна точка България е една любима и много предпочитана дестинация сред руснаците, а за Русия мога да споделя лични впечатления и да кажа, че е една изключително красива страна, в които има много какво да се види. Ако политическите ни отношения бъдат подобрени, вероятно ще бъдат предприети мерки и за стимулиране на туризма, от което можем само и единствено да спечелим и то и двата народа. Също така смятам, че политическите ни отношения трябва да се подобрят, защото заради тези обтегнати отношения допускаме много големи грешки. Една от тези огромни грешки е фактът, че на 70-годишнината от победата във Втората световна война тогавашният президент Плевнелиев не отиде в Москва. Само искам да припомня, че на Парада на победата на 24 юни 1945 г. ген. Владимир Стойчев е единственият чуждестранен генерал, който не е от Червената армия. Мисля, че отсъствието на президента на парада 70 години по-късно е най-малкото неуважително към подвига на българите, участвали и загинали във войната. Има неща, които трябва да седят над политиката, и едно от тях е паметта за миналото.

МАРТИН ВЕЛИЧКОВ е на 18 години, от град София. Ученик в 133 СУ "А. С. Пушкин" в 12 клас. Владее руски и испански език. Участвал е в редица форуми и конференции, някои от които международни, посветени основно на Втората световна война и Руско-турската освободителна война. Участвал е във Втората европейска олимпиада по история на руски език в Рим с реферат именно по темата за Руско-турската война, а с есе на същата тема миналата година печели международния конкурс "Заедно в XXI век", организиран от Фондация "Устойчиво развитие за България".

☐ *Да погледнем малко по-глобално. Струва ми се, че целият християнски свят, и в частност православният, е изправен пред изпитание. Традиционните морални ценности се рушат, добродетелите се отричат. Ето сега и скандалната Истанбулска конвенция. Твоето мнение?*

- Традиционните морални ценности са подложени на сериозна атака, явно добродетелите пречат на нечии интереси. За Западния свят тези ценности са странни и понякога дори неразбираеми, за тях на първо място са не хората и човешките отношения, а интересът и неговите материални измерения. А що се отнася до Истанбулската конвенция - при такова голямо обществено недоволство трябва да се направи допитване до народа.

☐ *Завършваш училище. Какъв мечтаеш да станеш?*

- Да, тази година завършвам Руската гимназия в София и ще кандидатствам медицина. От много малък искам с това да се занимавам и съм много амбициран да сбъдна детската си мечта. Това е една от най-благородните професии и мисля, че ще мога да бъда полезен на хората.

☐ *Свързваш ли твоето бъдеще с България? Или Терминал-2?*

- Поне засега свързвам бъдещето си в България. Това, с което искам да се занимавам, има бъдеще в България. На този етап с Терминал-2 ме свързва само любовта ми към пътуванията.

☐ *Какво не ти харесва в България? Какво би искал да се промени и как виждаш ти тази промяна?*

- В България има много проблеми, които, разбира се, не могат да бъдат решени на момента. Сред най-сериозните е проблемът с пенсионната система - унизително е хора, които са дали живота си за България, да нямат какво да ядат и да не могат да си платят лекарствата и сметките. Точно тези хора, които са принудени да мизерстват, са учили и лекували политиците, които се отнасят така обидно към тях. Както виждаме, големи проблеми има в системата на здравеопазването и образованието. Новите учебни програми са един сериозен проблем, които сякаш набързо се забрави... За разрешаването на тези проблеми трябва да се работи дълго и праволинейно, а не през 1 година да се променят стратегиите и само да се сменят имената на законите, а да няма никакви реални промени.

☐ *Младите хора в цял свят са революционно настроени. У нас обаче този революционен плам сякаш го няма. Така ли е?*

- Като че ли младите хора у нас не вярват, че нещо може да се промени. Има някакво чувство за безпомощност, което се превръща в безразличие, а това е много тревожно. Не може да променим политическата система, казвайки: "От мене нищо не зависи". Но все пак има и млади хора, които имат какво да дадат на България и са готови да го направят, и мене лично това ме въодушевява. Обаче за да направят каквото и да е младите и способни хора, те трябва да бъдат допуснати до властта, а това у нас не е никак лесно.

☐ *А иначе - как би се определил с няколко думи?*

- Амбициозен, целеустремен, отговорен човек, който иска винаги да се развива и да учи нови неща.

☐ *Любима книга, музика, филм, хоби?*

- Доста книги съм чел, но може би "Великият Гетсби" заема първото място, а за музика не мога да определя, тъй като аз наистина слушам всички жанрове музика. Мене можеш да ме видиш както и на дискотека с мои връстници, така и на опера или на класически концерт. Що се отнася до филм, не мога да се спра на едно конкретно заглавие. А иначе от много малък моето хоби е риболовът, голяма страст ми е, но за съжаление тази година ми е доста натоварена и почти нямам свободно време, което да посветя на хобито си.

☐ *Коя е мисълта, която следваш в живота?*

- Нямам някоя конкретна мисъл, която да следвам винаги, защото във всяко направление човек има нужда от различен съвет. Но определено мога да кажа, че се стремя да се уча от опита и мислите на хората, чиято мъдрост е доказана във времето.

РЕКОРДЬОРИ ПРИ ОСКАРИТЕ

или постижения от историята на филмовите отличия

Катрин Хепбърн

ДАЛИ НЯКОЯ ЗВЕЗДА ЩЕ УСПЕЕ ДА ДЕТРОНИРА ДОСЕГАШНИТЕ ШАМПИОНИ НА ПРЕДСТОЯЩАТА ЦЕРЕМОНИЯ В ХОЛИВУД

Юбилейната, 90-а церемония по връчването на най-престижните награди в света на филмовото изкуство, ще се състои на 4 март. Именно тогава ще стане ясно кой ще грабне желания "Оскар" в 24 основни категории и няколко специални номинации. Нека обаче преди това си припомним някои от досегашните рекордьори в историята на авторитетните киноотличия.

10-годишната Тейтъм О'Нийл

За Американската филмова академия често количеството е и знак за качество - най-вече на актьорската игра. И ако се вярва на статистката на оскаровите рекордьори, едни от най-добрите в тази категория са Катрин Хепбърн с 4 статуетки и Даниел Дей-Луис с 3 получени награди. Всъщност звездата на "Филаделфийска история" и "Край златното езеро" цели 12 пъти е номинирана за "Оскар" и е обявена за най-великата актриса в историята.

Две поредни години журито на най-авторитетния киноприз не успява да намери подобър от фаворита на Стивън Спилбърг - Том Ханкс. Съпругът на Рита Уилсън, на която приписват балкански произход, е един от тримата актьори, удостоени с тази чест: Спенсър Трейси (1937, 1938) получава наградата за най-добра мъжка роля, Джейсън Робардс (1976, 1977) - за най-добра поддържаща роля, а Том Ханкс (1993, 1994) за превъплъщенията си във "Филаделфия" и "Форест Гъмп".

Сред най-младите рекордьори, грабнали "Оскар", е Анна Пакуин, която едва 11-годишна се снима в "Пианото". Изпреварва я само Тейтъм О`Нийл, чиято звездна поддържаща роля в "Хартиена луна" (1973) й осигурява една от най-желаните статуетки, малко след като навършва 10.

Макар и признат за много добър актьор, Кевин Костнър е отличен от академията първо за режисура. Наградата е за "Танцуващият с вълци"(1990), където актьорът играе и главната роля. Постижението му е за отбелязване най-вече заради факта, че всъщност неговият дебют в режисурата веднага му носи приз, за който мнозина кинаджии само си мечтаят. Също така 3-часовият драматичен уестърн е признат и за най-добър филм.

Крайно време е някои холивудски знаменитости да получат почетни персонални места в "Долби тиътър", тъй като почти непрекъснато са сред предложените за "Оскар". Безусловни лидери в това отношение са Мерил Стрийп - с 21 номинации (включително и за церемонията през 2018 г.), както и Джак Никълсън - с 12 шанса да грабне наградата, като и двамата са получили по 3 статуетки (засега).

Съществува и цял списък с актьори - представители на различни страни, които са първите, удостоени с престижното отличие. Един от ярките примери в тази сфера е Кристоф Валц. Австриецът, участвал в два от филмите на Тарантино - "Гадни копилета" (2010) и "Джанго без окови" (2013), прибира наградите за най-добра поддържаща роля.

Не е тайна, че расовото (не)равенство е сред болните теми в САЩ като цяло и американската киноиндустрия в частност. Затова се смята за истински пробив и събитие от голямо значение връчването на "Оскар" за главна женска роля на тъмнокожата Холи Бери, отличена за "Балът на чудовищата" (2001).

11-годишната Анна Пакуин

Мерил Стрийп

Най-възрастният притежател на статуетката за режисура също е прочут актьор. Когато взема наградата - трета в кариерата му, Клинт Истууд е на 74 години. Спортната драма "Момиче за милиони" (2004) е обявена и за най-добър филм. И, между другото, ако номинираният в 6 категории военен екшън "Американски снайперист" (2015) бе удостоен с приз, Истууд щеше да счупи собствения си рекорд.

Известната британка Ема Томпсън явно притежава доста творчески таланти. И напълно логично е, че са я забелязали и от Академията на филмовите изкуства и науки. Актрисата получава "Оскар" за най-добра женска роля в "Имението "Хауърдс Енд" (1993), а "Разум и чувства" (1996) й осигурява победата в категорията за най-добър адаптиран сценарий.

Доста интересен рекорд принадлежи на една от най-чаровните усмивки на днешния Холивуд - Кейт Бланшет. В биографичната драма на Мартин Скорсезе "Авиаторът" са представени най-ярките епизоди от живота на Хауърд Хюз - американски пилот, кинопродуцент, бизнесмен, плейбой, а също и един от най-богатите хора на света. И понеже загадъчният ексцентрик е имал романтична връзка с Катрин Хепбърн (4-кратна носителка на "Оскар", спомената в началото на текста), превъплътилата се в образа й Кейт Бланшет получава наградата за роля на друга актриса, удостоена с престижната статуетка.

Том Ханкс

Предстоящата церемонията по награждаването с най-известните филмови отличия има шанса да предостави материал не само за коментари на пикантни подробности за тоалетите на звездите и дали присъдените призове са заслужени. А също така е напълно възможно да надмине някои от споменатите постижения.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ТАЙНИТЕ НА СТАТУЕТКАТА

Докато все още не е ясно кой ще триумфира на церемонията на 4 март, имаме шанса да разберем някои тайни на една от най-престижните и най-желаните статуетки:

- Дизайнът на наградата е създаден от арт директора на легендарното киностудио MGM (Metro-Goldwyn-Mayer) - Остин Седрик Гибънс. Пластиката представлява стилизирана фигура на рицар в цял ръст, подпрян на меч и стъпил върху кутия от филмова лента с пет отверстия, символизиращи броя на оригиналните гилдии на академията - актьори, режисьори, продуценти, сценаристи и техници.
- Височината на статуетката, покрита с 24-каратово злато, е 34 см, а диаметърът на основата, направена от черен мрамор, е 12,5 см. "Оскар"-ът тежи почти 4 кг. Прави се от сплав на британий - специален метал, съдържащ олово (93%), антимон (5%) и мед (2%).
- Изработката на една статуетка струва около 600 долара.
- Не е съвсем ясно как наградата получава названието си. Най-популярната история гласи, че библиотекарката на академията - Маргарет Херик, виждайки статуетката на една маса, възкликва: "Досущ прилича на моя чичо Оскар!".
- За първи път името е употребено от Уолт Дисни през 1934 г. в негова реч. Въпреки че в пресата то набира популярност в края на 1930-а, академията приема официално неговата употреба едва през 1939 г.
- От първата церемония - през 1929 г., до миналата година общо са връчени 3097 статуетки (включително 5 "златни човечета", направени специално за церемонията по присъждането на почетните "Оскар"-и - Governors Awards, състояла се на 11 ноември 2017).

www.duma.bg

ДЕМИРЕВА И ИВАНОВ СПОРИХА ЗА МЕДАЛИТЕ НА СВЕТОВНОТО

Мирела Демирева и Тихомир Иванов са първите български атлети, които спориха за медалите на световното първенство в зала в Бирмингам. Снощи двамата излязоха директно във финалите в скока на височина при жените и мъжете.

13 бяха атлетките в дамското състезание. Демирева има 195 см през тази година. С това постижение олимпийската вицешампионка от Рио де Жанейро 2016 е трета в стартовия лист. Мария Кучина-Ласицкене, която е непобедима в 37 поредни старта, беше голямата фаворитка за златния медал.

Рускинята, която се състезава като неутрален атлет заради наказание на руската федерация, е единствената с постижение над 2 м този сезон. Тя има 204 см.

Иванов се бори с още 11 конкуренти в сектора, като сред тях бе лидерът в световната ранглиста Митаз Баршим. Катарецът е с постижение през сезона от 238 см. Иванов пък има 228 см, с колкото стана шампион на България миналия месец в зала „Асикс Арена".

Другите трима наши представители в Бирмингам са Габриела Петрова (троен скок), Радослава Мавродиева (гюле) и Момчил Караилиев (троен скок).

Снимка БГНЕС

Президентът на ФИФА Джани Инфантино връчва на президента на Иран Хасан Рухани фланелка с №7 и името му по време на еднодневно посещение в Техеран

УЕФА призна 4 титли на ЦСКА-Сф

Считат „червените" за приемник на Литекс

УЕФА обяви ЦСКА-София за заместник на Литекс, а не на фалиралия автентичен клуб. Това сочи статистиката на отборите, които участват в турнирите под егидата на централата. В нея са изброени участията на всички отбори в КЕШ/ШЛ от 1955 г. до 2018 г. В ранглистата ЦСКА-Сф е с 4 титли, които обаче са спечелени от Литекс, а "оранжевите" въобще не фигурират в подреждането. Мачовете на ловчанлии от предварителните кръгове са 16 и те са, колкото са посочени за тима от "Борисовата градина".

Водач по участия, брой мачове и победи в КЕШ/ШЛ от българските отбори е ЦСКА, който заема 39-о място с 25 участия и 98 мача (48 победи, 16 равенства, 48 загуби). Левски е 79-и с 15 участия и 58 срещи (15, 14, 29), а Лудогорец е 96-и с 6 участия и 38 срещи (12, 10, 16).

Най-вероятно УЕФА ще води ЦСКА-София за наследник на Литекс до плащането на парите за активите и емблемата на ЦСКА. Когато това се осъществи, нещата би трябвало да се променят. В сряда тимът на Гриша Ганчев получи позволение да се включи в евротурнирите през лятото, ако се класира по спортен път за тях и по всичко изглежда, че това ще се случи.

В следващите турнири от лятото всички български участници ще имат еднакъв коефициент. Причината се крие в новата регулация на УЕФА, която предвижда клубовете да участват в евротурнирите само на база на своя клубен коефициент, без да се добавя част от държавния, както беше до момента. Изключение се прави само при положение, че клубният коефициент е 20% по-малък от коефициента на съответната държава. Под този параграф попадат всички български клубове с изключение на Лудогорец. Разградчани имат клубен коефициент 37,000 и с него заемат 37-мо място в Европа към момента. Турнирният коефициент на България е едва 3,825 и с него останалите български участници ще бъдат разпределени в урните при жребия, което им определя място при непоставените след първите 2 предварителни кръга.

Добрият държавен коефициент, натрупан най-вече от Лудогорец през последните сезони, ще дава възможност на другите български клубове да бъдат поставени в ранните етапи на Лига Европа или Шампионската лига.

ЦСКА-София ще прекрати делото срещу УЕФА, което заведе в Спортния арбитражен съд (CAC). От клуба са доволни от получената зелена светлина за участие в европейските клубни турнири още следващия сезон. Днес на "Армията" ще дадат пресконференция по повод борбата клубът да бъде допуснат до евроизяви, на която участие ще вземат спортният директор Пламен Марков и адвокат Първан Първанов, който заедно с екипа си представляваше клуба по казуса.

ВАДА забранява провеждането на големи форуми в Русия

Световната антидопингова агенция (ВАДА) ще забрани провеждането на световни и европейски първенства в Русия от 1 април, когато влиза в сила изменение на Антидопинговия кодекс. Според него големи спортни форуми не могат да се провеждат в страни, които нарушават политиката за борба с допинга и нямат лицензирани лаборатории.

Промяната обаче няма да засегне провеждането на Световното първенство по футбол, което ще се състои от 15 юни до 16 юли в Русия.

Междувременно пък Европейската волейболна конфедерация даде домакинството на финалната четворка в Шампионската лига за мъже на Казан, обяви местният клуб Зенит в клубния си сайт. Решението осигурява участие на полуфинал на отбора, а мачовете ще се играят на 12 и 13 май в "Баскет-хол". Битката в групите завърши и жребият за елиминациите ще се тегли днес.

Финалните турнири в Шампионската лига ще се проведат за четвърти път в Русия след Белгород (2004), Москва (2007) и Омск (2013).

С прискърбие съобщаваме, че на 28.02.2018 г. внезапно ни напусна

ПОЛКОВНИК СТОЙКО МОЕВ ДОЧЕВ

Роден на 27.12.1921 г. в с. Старо село (Съево), Ловешко

Участник в антифашисткото движение, политзатворник в затвора в Ловеч през 1943 - 1944 г. Бил е кмет на с. Съево, юрист, дългогодишен началник на Висшата специална школа "Георги Димитров".

Той беше обичан и уважаван съпруг, баща, дядо и родственик.

ВИНАГИ ЩЕ ТЕ НОСИМ В СЪРЦАТА СИ!

ПОЧИВАЙ В МИР!

От семейството

Опелото ще се извърши на 3.03.2018 г. от 14.00 часа в Ритуалната зала на с. Старо село.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ИЗМИНАХА

5 ГОДИНИ от смъртта на нашия баща

Генерал-полковник

ХРИСТО ДОБРЕВ

1923 - 2013

25 ГОДИНИ от смъртта на нашата майка

Заслужил архитект

ЯНКА ДОБРЕВА

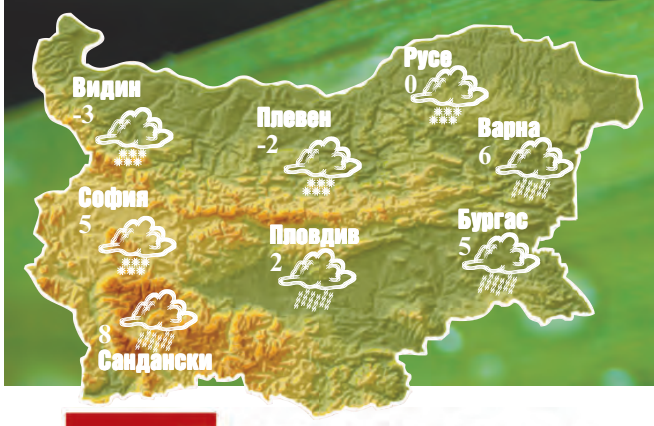
1923 -1992

Времето не може да заличи спомените, оставени ни от тези ярки личности, нито да отслаби нашата мъка от непрежалимата загуба.

СВЕТЛА ИМ ПАМЕТ!

От семейството

ВРЕМЕТО

На места, главно в Западна и Северна България ще превалява слаб сняг. Минимални температури минус 9 и минус 4 градуса, в югозападните райони и по морския бряг малко по високи. Ще бъде облачно, а повишението на температурите ще продължи и превалыванията от сняг в Западна и Северна България ще преминат в дъжд. В останалата част от страната също ще превали слаб дъжд. На много места ще се образуват поледици. В Източна България и по долината на Струма ще духа до умерен южен вятър, а в Дунавската равнина слаб от изток-североизток. Максимални температури между 3 и 8, в Северна България и Горнотракийската низина по-ниски - между минус 3 и 2, в София около 5 градуса.

Изгледи за

3 максимални **-1°/4°**

4 максимални **1°/3°**

Дневните температури ще се повишават и в крайните южни райони ще достигнат и преминат 10 градуса. В следващите дни и началото на следващата седмица повишението на температурите ще продължи и ще започне бързо снеготопене.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованова** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220; Юри Михалков - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура Културен блок
11:00 Зелената линейка Здравно риалити
12:00 По света и у нас
12:30 Светът на Япония: Моменти от Ишикава
13:00 Вяра и общество с Горан Благоев /п/
14:00 Дом за нашите деца: Бащи и синове тв филм
15:00 Мили Бате „Писма на един дакел“ детски тв филм
15:35 Семеен бизнес тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Специализирано предаване за хора с увреден слух
16:40 Как се прави? документална поредица
17:25 Светът е 7 Предаване за събитията от международната политика
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:15 Още от деня коментарно предаване
19:00 Тържествен концерт, посветен на 140-годишнината от Руско-турската освободителна война и възстановяването на Българската държавност
20:15 По света и у нас
20:50 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев Обзорно предаване
22:00 Колекцията тв филм
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Концерт на група P.I.F.
00:50 Денят започва с Култура
02:30 Флеминг човекът, който щеше да се превърне в Бонд тв филм
03:20 Япония днес
03:30 Семеен бизнес тв филм
03:55 Как се прави? документална поредица /п/

bTV

06:30 „Тази сутрин“ информационно предаване
09:30 „Преди обед“ токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/- вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Любов под наем“ сериал, с. 1, еп. 74
15:00 Премиера: „Шест сестри“ сериал, с.1, еп.27
16:00 Премиера: „Клиника край езерото“ сериал, с.3, еп. 42
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:50 Спорт тото
18:00 Премиера: „Скъпи наследници“ сериал, с.1, еп. 35
19:00 bTV Новините централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги“ сериал, с. 2, еп. 66
21:00 Премиера: „Столичани в повече“ сериал, с.12, еп.1
22:00 „Комиците и приятели“ комедийно шоу
22:30 „Шоуто на Слави“ вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините късна емисия
00:00 „Кости“- сериал, с.9, еп.2
01:00 „Шест сестри“ /п./- сериал
02:00 bTV Новините /п./ късна емисия
02:30 „Преди обед“ /п./ токшоу
04:30 „Стъклен дом“- сериал, с.1, еп.11
05:30 „Аватар легендата за Анк“ анимация
06:00 „Чудовища срещу извънземни“ анимация

NOVA

06:20 „Здравей, България“ сутрешен блок
09:30 „На кафе“ предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Войната на розите“- сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) сериен филм
17:30 „Господари на ефира“- забавно предаване /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Критична точка“ (премиера) сериен филм, 5 сезон
21:00 „Шеф под прикритие“ риалити, нов сезон
22:00 „София Ден и Нощ“ (премиера) риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ предаване на NOVA
01:00 „Черният списък“ сериен филм, 1 сезон
02:00 „Непростимо“- сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите“ сериен филм
06:00 „Войната на розите“- сериен филм /п/
07:00 „Непорочната Джейн“ сериен филм

БТВ

08:00 Новини
08:15 Телеканал „Добро утро“
08:30 „Пробни покупки“
09:00 „Живей здравословно!“
10:00 „Модна присъда“
11:00 Новини (със субтитри)
11:15 „Времето ще покаже“
14:00 Новини (със субтитри)
14:15 „Хайде да се оженим!“
15:05 „Мъжко / Женско“
16:00 „Времето ще покаже“
17:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
17:25 „Времето ще покаже“
17:50 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
18:50 „Поле на чудесата“
20:00 „Време“
20:30 „ДОстояние на РЕпубликата“
22:15 „Вечерният Ургант“
23:05 Филм „Търсете жената“
01:40 Филм „Личен живот“
03:20 Филм „Раз на раз не приходится“
05:00 Новини
05:10 „Гении и злодеи“
05:35 Филм „Самотна жена търси запознанство“
07:05 „Свири хармонико любима!“
07:45 „Смешки. Нови приключения“
07:55 „Интелигентни и умни мъже и жени“

ОВЕН

Каквито и вълнения да присъстват у вас, ще намерите правилния път за изход от създалата се ситуация още днес.

21 март - 20 април

РАК

Щадете себе си и по-малко мислете за работа днес. Използвайте времето си за приятни занимания, срещи и отдих.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Днес пристъпвате към промяната, започвайки от онези неща, които ви пречат да се чувствате напълно свободни.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Днес ще получите важна за вас информация, необходима ви за разрешаването на делови или много важен личен въпрос.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес с навременните си решения и действия ще ускорите работата си по приключване на важен за вас въпрос.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днешният ден определено ще бъде доста приятен за вас. Хората около вас ще ви осигурят много добро настроение.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Някои от вас днес ще са доста заети с непредвидени ангажименти, затова могат да отпаднат част от идеите ви.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Посветете се на професионалните си ангажименти днес и те ще погълнат много голяма важна част от енергията ви.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Захващате се с различни неща, голяма част от които са си чисто губене на време. Затова днес се стегнете.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Самоуверени и доволни от себе си сте. Успехите в личния живот и деловата сфера ще ви дават основание за това.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

В много посоки ще бъде насочена мисълта ви, но ще проявите прагматизма си и ще следвате програмата си днес.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Не бъдете прекалено строги днес към изявите на член от семейството. Давайте съвети, но не налагайте мнението си.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 2 МАРТ 2018

Мъри смени Астана с Казахстан

Вторият мач на Стоилов ще е срещу България

Станимир Стоилов пое националния отбор на Казахстан. Най-добрият ни треньор в последните години парафира договор за 2 г. Досега той беше начело на Астана, който последните 4 години го направи хегемон в местното първенство, а също така успя да вкара тима в групите на Шампионската лига и Лига Европа. Начело на Казахстан хасковлията заменя руснака Александър Бородюк. Мъри ще вземе и помощниците си Цанко Цветанов и Саид Ибраимов, с които работи неизменно от годините начело на Левски.

Астана пък ще поеме Григори Бабаян, който беше третият помощник на Стоилов в клуба.

"Преговорите бяха дълги. На първо място искахме да уточним как да работим така, че да направим отбора по-добър. Живея в Казахстан от дълго време и много хора ме познават тук. Постоянно ме питаха как трябва да изглежда националният тим. Наясно съм, че има проблеми. Вярвам, че със съвместни усилия ще вдигнем нивото и на националния отбор, и на целия футбол. Ще се постарая да помогна, тъй като виждам как феновете страдат и искат победи на национално ниво. Казахстанските футболисти имат качества, но трябва да променят мисленето си. Искам да действат като отбор. Който смята, че няма да може да бъде отборен играч, няма място в националния. Ако някой не се представя на ниво в клубния си отбор, също няма място тук. Продължителността на договора ми няма никакво значение. Когато ми кажат, ще си тръгна без проблеми. Дошъл съм да помогна", обяви Стоилов на представянето си.

Генералният секретар на казахстанската федерация Азамат Айтхожин (вляво) представя Мъри Стоилов като национален селекционер

Дебютът му ще е на 23 март в Унгария, а 3 дни по-късно Мъри ще се изправи срещу България пак в Унгария, на ст. "Панчо Арена" във Фелчут. Мъри за втори път ще води национален отбор, след като през 2007 г., а след това и в периода 2009-2010 г. бе начело на България.

Казахстан заема 136-ото място в ранглистата на ФИФА, а рекордно е достигането до 83-а позиция през 2016 г. Първото изпитание за Стоилов ще е участието в новосъздадения турнир Лига на нациите. В него Казахстан е в група 1 от дивизия D и ще играе с Грузия, Латвия и Андора.

Фелчут е родното място на премиера на Унгария Виктор Орбан, който през 2014 г. с европейски пари построи стадиона с 3500 места, при положение, че населението на селото е двойно по-малко - 1750 жители. Съоръжението, което е близо до къщата на Орбан в селото, е кръстено на унгарската легенда Ференц Пушкаш, на когото галено са викали Панчо. Строителството на стадиона гълта 13 млн. евро, а Орбан построи и жп линия от Будапеща до Фелчут, а преди това през 2007 г. основа ФК Пушкаш Академи, който сега е в елита на Унгария.

СИНИ ФЕНОВЕ НЕГОДУВАТ ОТ ПРОМЯНАТА НА ПРОГРАМАТА

Фенове на Левски от Националния клуб на привържениците (НКП) скочиха на БФС заради прекрояването на мачовете от Първа лига, както и тези с ЦСКА-Сф от 1/2-финалите за купата. Те смятат, че с действията си ръководената от Боби Михайлов централа цели трибуните да останат празни в тези дербита. От НКП скочиха на собственика на футболния клуб Спас Русев, който бе първият, който издигна Михайлов за председател на БФС, а после влезе в посочения от него Изпълком.

"Като привърженици на футбола с разочарование и възмущение научихме за решенията на БФС, с които бе прекроен целият календар. Те могат да бъдат квалифицирани единствено като целенасочена подигравка с привържениците на футбола или като изключителна некомпетентност.

Няма никаква логична причина, поради която календарът да бъде прекроен. Лошото време е причина за отлагането на много мачове по света. То е обективна причина. Обективните причини не нарушават феърплея, а се отнасят към непредвидимите случайности. Непредвидима случайност е и жребият за първенството, който отрежда различни по сложност програми за отборите. Феърплеят е отговорност на самите отбори, за които се предполага, че излизат в честни битки на терена. Календарът на БФС показва наличието на твърде много свободни (включително резервни) дати за изиграването на първенството. Това, което БФС не спазва, е феърплеят към зрителите. Много от тях са направили своите планове, резервации и финансови транзакции, свързани с това да гледат мачовете от уикенда. Още по-скандално е това, че се премества 1/2-финал за купата, поднасян ни в лъскава опаковка на заместител на някогашното "вечно дерби". За този мач стотици хора организираха своите отпуски и пътувания от различни точки на страната и света, включително презокеански.

И в тази връзка. Използваме случая да изкажем разочарованието си от мажоритарния собственик на Левски г-н Спас Русев, който не само подкрепи, но и издигна Борислав Михайлов за президент от името на вековния ни клуб", съобщиха от НКП.

Шефски син ще свири „Битката за Пловдив"

Синът на заместник изпълнителния директор на БФС Антон Попов - Никола, получи наряд за дербито на Пловдив и на предстоящия в Първа лига Локо Пд - Ботев Пд в неделя от 15.00 ч. Куриозното е, че Съдия №1 за 2017 г. Станислав Тодоров ще бъде само помощник зад вратата, както и друг елитен рефер - Драгомир Драганов.
Другият напечен мач Левски - Берое утре от 15.00 ч. пък е поверен на Николай Йорданов. Първия двубой от кръга Етър - Черно море утре от 12.30 ч. ще ръководи Валентин Железов. От 17.30 ч. на Лудогорец и Септември ще свири Волен Чинков. В столичното дерби в неделя Витоша - Славия от 17.30 ч. главен съдия ще бъде Георги Димитров. Георги Кабаков пък ще изведе отборите на Дунав и ЦСКА-Сф в понеделник от 15.00 ч., а Станислав Ставров ще съдийства Верея - Пирин.

Костов избрал Левски, без да мисли

Владимир НИКОЛОВ

Станислав Костов е преминал в Левски веднага, след като получил офертата от "Герена". Новият нападател на "сините" призна, че този трансфер е връх в кариерата му. Той вече започна да се отблагодарява на новия си отбор, след като вкара първите 2 гола за победата над Септември с 4:1. Тези попадения го направиха Играч на XXII кръг на Първа лига. "Не съм имал нито за миг притеснения, когато получих обаждане от Левски. Бях готов на всичко, за да дойда на "Герена". Чест е за мен, че съм играл за двата гранда, но "сините" са отборът на сърцето ми. Снимките ми от детските години го доказват. След като започнах добре, аз се замислих, че трябва да задържа това ниво. В Левски никой не те чака. Най-важният мач е следващият. Срещу Берое отново трябва да съм на ниво", обяви Костов.

◄ *Станислав Костов стана футболист №1 на XXII кръг заради 2 гола, които вкара на Септември*

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
21.45 Мидълзбро - Лийдс
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 Монако - Бордо
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 Пирин - Хебър
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СНУКЪР
13.45 и 20.45 Уелс Оупън
СКИ-СКОКОВЕ
19.00 СК в Лахти (квалификация)
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
ТЕНИС
15.00 Турнир в Дубай (мъже)
2.00 Турнир в Акапулко (мъже)

УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
12.30 Етър - Черно море
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.00 Левски - Берое
17.30 Лудогорец - Септември
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.30 Бърнли - Евертън
17.00 Тотнъм - Хъдърсфийлд
19.30 Ливърпул - Нюкасъл
ПО РИНГ
19.00 Лацио - Ювентус
21.45 Наполи - Рома
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
13.00 ЦСКА М - Урал
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
15.30 Зенит - Амкар
ПО СПОРТ+
21.45 Реал М - Хетафе
ПО БНТ HD
СКИ
10.25 СК в Кранска гора (мъже)

СНОУБОРД
13.00 СК в Кайзери (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ
11.30 СК в Кран Монтана (жени)
СКИ-БЯГАНЕ
14.30 СК в Лахти
СКИ-СКОКОВЕ
17.15 СК в Лахти
КОЛОЕЗДЕНЕ НА ПИСТА
21.15 СП в Апелдорн
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СНОУБОРД
12.00 СК в Ла Молина (жени)
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
ТЕНИС
17.00 Турнир в Дубай (мъже)
5.00 Турнир в Акапулко (мъже)

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
12.30 Ботев Вр - Черноморец Бч
15.00 Локо Пд - Ботев Пд
17.30 Витоша Б - Славия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
15.30 Брайтън - Арсенал
18.00 Манчестър Сити - Челси
ПО РИНГ
13.30 Дженоа - Каляри
16.00 Аталанта - Сампдория
21.45 Милан - Интер
ПО ЕВРОСПОРТ 2
19.00 Фрайбург - Байерн М
ПО СПОРТ+
17.15 Барселона - Атлетико М
ПО БНТ 1
СКИ
13.25 СК в Кранска гора (мъже)
по БНТ HD
10.25 СК в Кранска гора (мъже)

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ
11.30 СК в Кран Монтана (жени)
СКИ СКОКОВЕ
16.15 СК в Лахти
СНУКЪР
20.45 Уелс Оупън (финал)

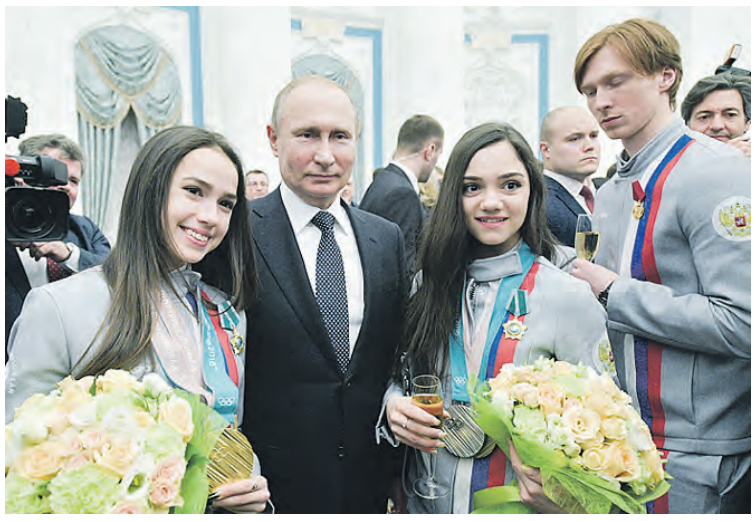
В ПОНЕДЕЛНИК

ПО ДИЕМА СПОРТ
15.00 Дунав - ЦСКА-Сф
17.30 Верея - Пирин
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
22.00 Кристъл Палас - Ман Юнайтед
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.15 Париж - Ница (II етап)

www.duma.bg

УЕФА призна 4 титли на ЦСКА-Сф

Стр. 39

Снимка ТАСС

Олимпийската шампионка Алина Загитова и двойната вицешампионка Евгения Медведева с президента Владимир Путин на церемонията в Кремъл

Путин и Медведев раздадоха ордени и джипове на руснаците

Президентът на Русия Владимир Путин раздаде държавни ордени на олимпийците, спечелили медали на Игрите в ПьонгЧанг, макар и под флага на МОК. На церемония в Екатерининската зала в Кремъл орден "Дружба" получиха хокеистите, спечелили финала срещу Германия, олимпийската шампионка Алина Загитова и двойната вицешампионка Евгения Медведева, както и ски бегачите Александър Болшунов и Денис Спицов. С медали "За заслуги пред отечеството" I и II степен бяха отличени останалите руски медалисти от ПьонгЧанг.

Министър-председателят Дмитрий Медведев връчи ключове на наградените от джипове БМВ съответно X6, X5 и X4. Президентът на Руската федерация по фигурно пързаляне Александър Горшков пък обяви, че състезателките са получили по-евтини автомобили. "X6 изобщо не видях. Загитова получи X5, а Медведева X4", заяви Горшков, олимпийски шампион от Инсбрук 1976, 6-кратен световен и 6-кратен европейски шампион в танцовите двойки.

ЩАНГИСТИТЕ ОКУЦЯХА ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО

Турция прави турнир в памет на Наим Сюлейманоглу

Първи турнир в памет на починалия през ноември легендарен щангист Наим Сюлейманоглу започна в зала "Камил Оджак" в Газиантеп. Надпреварата е със статут на национално първенство. Решението на турската федерация е името на родения в кърджалийското село Птичар тежкоатлет да бъде почетено и обезсмъртено, за да бъде пример и на бъдните поколения щангисти.

Марин МИЛАШКИ

Националният ни отбор по вдигане на тежести съвсем оредя за европейското в Букурещ (26 март - 1 април). С контузии са почти всичките ни състезатели, които имаха шансове за прилични изяви на шампионата в северната ни съседка.

Европейският вицешампион и шести в света от миналата година Васил Господинов (105 кг) е с възпаление в областта на слабините, което му пречи да се подготвя нормално. Участието му е под въпрос. Ивайло Иванчев, който бе дал втората по сила заявка в кат. 94 кг, е скъсал частично мускул и участието му също не е сигурно.

Носителят на 2 евробронза Владимир Урумов, който бе с най-силна заявка в кат. до 62 кг, пък е със сериозни проблеми в кръста.

Към тези проблеми се добавя и най-добрият ни щангист в последните години Иван Марков (85). Бургазлията, европейски първенец от Тирана 2014 и двукратен световен вицешампион, е с травма в коляното и въобще не намери място в предварителните заявки. Все пак старши треньорът Иван Иванов се надява лекарският екип да върне в строя някои от контузените щангисти.

По традиция извън състава остана и Божидар Андреев (77). Треньорът на сливналията Пламен Братойчев и федерацията са в дългогодишен конфликт, заради който олимпийският шампион за младежи от Нанкин 2015 не участва по големи първенства.

REFAN
PARFUMERIE & COSMÉTIQUE
Любима Марка
1во МЯСТО в КАТЕГОРИЯ: КОЗМЕТИКА
1во МЯСТО в КАТЕГОРИЯ: БЪЛГАРСКА МАРКА
ЗЛАТЕН СЕРТИФИКАТ
ЗА ПОЛУЧЕНИ НАЙ-МНОГО ГЛАСОВЕ В КЛАСАЦИЯТА

Чиста роза от REFAN за 8-и март

Дамите обичат да получават подаръци всеки ден, но най-много на женския празник. От REFAN са помислили и за добре информираните господа, и за мъжете без въображение - поздрав за 8 март с чиста роза.

Разбира се, цветето е неотменно, но качествената 100% натурална козметика е отлично допълнение към него. Като продукти с комбинирано действие козметолозите на пловдивската компания препоръчват иновативната серия REFAN Pure Rose Perfection.

Всяка жена ще се зарадва на специализирания крем за околоочен контур. Кожата там е

много деликатна и чувствителна, изсушава се и по-лесно се сбръчква. Еликсирът за лице и около очиа на REFAN Pure Rose Perfection е разработен с първата по рода си френска активна съставка с повдигащо действие - BeautifeyeЩ. Тя представлява неинвазивна алтернатива на пластичната хирургия, която лифтира горния клепач, стяга околоочния контур, заличава тъмните кръгове и подпухналостта.

Всеки от останалите продукти от серията също съдържа революционна активна съставка. Дневният крем за лице и очи Pure Rose Perfection е със StimulhyalЩ, който стимулира синтеза на хиалуронова киселина и еластин, като предотвратява формирането на първите бръчки и мимически линии.

Нощният крем Pure Rose Perfection съдържа NeurophrolineЩ - молекула за контрол на стреса, която не само се бори със симптомите на агресивната околна среда, като замърсяване и променен климат, а и подобрява видимо тонуса на кожата и цвета ѝ.

И трите продукта от серията Pure Rose Perfection са обогатени с натурално розово масло и розова вода и козметолозите на REFAN препоръчват комбинираното им използване за постигане на оптимален ефект.

Козметиката на българския бранд се грижи за красотата на клиентите си с натурални съставки и доказано качество. За това говорят постиженията му - Златен сертификат в класацията "Любима марка на българския потребител 2017" за най-много гласове в хода на гласуването, както и първо място в категориите "Козметика" и "Българска марка".

Снимка CEV.LU

Цветан Соколов (вдясно) забива през блокадата на Иван Зайцев при загубата на Кучине Лубе от Перуджа с 0:3 гейма (-24, -23, -25) в мач от последния VI кръг на група А на Шампионската лига. В Чивитанова дупничанинът бе най-резултатен с 25 т., но тимът му остана втори с 13 т., след Перуджа с 16. И двата италиански тима продължават в елиминациите

Шефът на волейбола си тръгва след Мондиала

Председателят на федерацията по волейбол Данчо Лазаров ще сдаде поста след световното първенство есента, на което България е съдомакин с Италия. Дългогодишният и настоящ ръководител на най-успешния ни отборен спорт призна, че именно шампионатът го е заставил да остане начело на федерацията. Първоначално той планирал да напусне след Евро 2015, когато пак поделихме домакинството с италианците. "Когато се зададе възможност да организираме след толкова години световно първенство, защо да не го направим? Има сигурно много грешки, които съм допуснал през тези години. Като му дойде времето ще ги кажем. Волейболът ни е успешен спорт. Радвам се, че имаме тези резултати. Имаме приятели и приятели в кавички. Нека приемем нещата философски и да си вървим по пътя", обяви Лазаров. Той не изключи възможността Владимир Николов да стане негов наследник. "Сигурно и това ще стане, когато му дойде времето. Нека Владо натрупа този опит. Той се справя добре", допълни Инженера.